

Európai uniós forrásból finanszírozott önálló és kombinált hitelprogramok ELJÁRÁSI RENDJE

Budapest, 2017. július 27.

Tartalomjegyzék

1. Az Eljárási Rend kibocsátásának célja, háttere.....	5
2. Kapcsolódó jogszabályok	6
3. Az Eljárási Rendben használt fogalmak.....	8
4. A Projektek keretében finanszírozható, egyes tevékenységekre vonatkozó különös rendelkezések.....	17
4.1. Ingatlan vásárlás.....	17
4.2. Ingatlanon történő beruházás	18
4.2.1. Idegen tulajdonban álló ingatlanon történő beruházás.....	18
4.2.2. Osztatlan közös tulajdonban álló ingatlanon történő beruházás	20
4.3. Ingatlan bérbeadás	21
4.3.1. Kombinált Hitelprogramok esetében	22
4.4. Eszközök bérbeadása	22
4.4.1. Kombinált hitelprogramok esetében.....	22
4.5. Járművásárlás.....	22
5. Biztosítékokra vonatkozó rendelkezések	23
5.1. A Kölcsön biztosítékaira vonatkozó általános szabályok	23
5.2. Ingatlan biztosítékok bevonásának szabályai	25
5.2.1. Ingatlan értékbecslésére vonatkozó szabályok.....	28
5.3. Ingó biztosítékok bevonásának szabályai	28
5.3.1. Ingóság értékbecslésére vonatkozó szabályok.....	31
5.4. Óvadék	31
5.5. Készfizető Kezesség	32
5.6. Hitelintézet által vállalt garancia	33
5.7. Immateriális javak.....	33
5.8. A biztosítékok újraértékelésének szabályai	33
6. A Kölcsön futamidejének meghatározására.....	34
7. Szerződéskötési feltételek	35
7.1. Önálló hitelprogramok esetén	35
7.2. Kombinált Hitelprogramok esetén.....	36
8. Folyósítási feltételek.....	37
8.1. A folyósítás általános érvényű feltételei	37
8.1.1. Szabályok építési műszaki ellenőr bevonása esetén	38

8.2. Önálló Hitelprogramok esetén alkalmazott további folyósítási feltételek.....	39
8.2.1. Az első folyósítás feltételei.....	39
8.2.2. Valamennyi folyósítás feltétele.....	41
8.2.3. Utolsó folyósítás feltételei	43
8.2.4. A folyósítás menete.....	43
8.3. Kombinált Hitelprogramok esetén alkalmazott további folyósítási feltételek.....	44
8.3.1. Egyszeri elszámolás esetén	44
8.3.2. Nem egyszeri elszámolás esetén	47
8.3.3. A folyósítás menete	49
9. Törlesztés és a törlesztés ütemezése.....	50
10. Állami Támogatásra vonatkozó szabályok.....	51
10.1. A támogatástartalom igazolása és számítása	51
10.1.1. Támogatástartalom módosítása.....	52
10.1.1.1. Támogatástartalom módosításának lehetősége szerződésmódosítási kérelem esetén	52
10.1.1.2. Támogatástartalom módosításának lehetősége abban az esetben, ha a Végső Kedvezményezett nem, vagy csak részben veszi igénybe a Kölcsönt.....	53
10.2. Támogatáshalmozódás	53
10.2.1. Csekély összegű támogatás.....	53
10.2.2. Egyéb támogatási kategóriák.....	54
10.3. Támogatási kategóriákra vonatkozó általános rendelkezések	54
10.3.1. Csekély összegű támogatás.....	54
10.3.2. Egyéb támogatási kategóriák.....	56
10.4. Egyes támogatási kategóriák esetén alkalmazandó további szabályok	57
10.4.1. Regionális beruházási támogatás.....	57
10.4.2. A KKV-k részére tanácsadáshoz nyújtott támogatás.....	60
10.4.3. A KKV-k vásárokon való részvételéhez nyújtott támogatás	60
10.4.4. Induló vállalkozásoknak nyújtott támogatás	60
10.4.5. Kutatás-fejlesztési Projektekhez nyújtott támogatás	61
10.4.6. Kutatási infrastruktúrához nyújtott beruházási támogatás	62
10.4.7. KKV-knak nyújtott innovációs támogatás	63
10.4.8. Eljárási és szervezési innováció támogatása.....	63
10.4.9. Energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás.....	63
10.4.10. Megújuló energia termeléséhez nyújtott beruházási támogatás	64

10.5.	Közzétételi kötelezettség	65
11.	Kommunikációs kötelezettségek.....	66
12.	Hitelfolyamat lépései.....	67
12.1.	Támogatási kérelem benyújtása	67
12.1.1.	Önálló Hitelprogramok esetén	67
12.1.2.	Kombinált Hitelprogram esetén	67
12.2.	Az egységes Támogatási Kérelem részét képező hitelkérelemmel kapcsolatos további ügyintézés csak az MFB Zrt.-vel szerződéses kapcsolatban álló, megfelelő jogosítvánnyal rendelkező MFB Pont értékesítési hálózat fiókjaiban intézhető. Döntés a Támogatási Kérelemről	68
12.2.1.	Önálló Hitelprogramok esetében	68
12.2.2.	Kombinált Hitelprogramok esetében	68
12.3.	Kölcsönszerződés megkötése	68
	Pénzmosással kapcsolatos Végső Kedvezményezett-átvilágítási intézkedések elvégzése ..	68
12.4.	Folyósítás.....	70
12.4.1.	Önálló Hitelprogramok esetén.....	70
12.4.2.	Kombinált Hitelprogram esetén	70
12.5.	Kölcsönszerződés megszűnése.....	70
12.6.	Kölcsönszerződés módosítása.....	70
12.6.1.	Szerződésmódosítást igénylő esetek.....	71
12.6.2.	Szerződésmódosítást nem igénylő esetek (adatváltozás)	74
12.6.3.	Szerződésmódosítási és változásbejelentési folyamat	76
13.	Szabálytalanságkezelés	77
14.	Kifogás- és panaszkezelés	78
14.1.	Kifogáskezelés.....	78
14.1.1.	Önálló Hitelprogramok esetében	78
14.1.2.	Kombinált Hitelprogramok esetében	79
14.2.	A Kifogásnak nem minősülő panaszok kezelésére vonatkozó szabályok.....	79
15.	Adatszolgáltatás	80

Első rész: Általános rendelkezések

---

1. Az Eljárási Rend kibocsátásának célja, háttere

Jelen Eljárási Rend az MFB Zrt. által kidolgozott és folyamatosan karbantartott, az Európai uniós forrásból finanszírozott önálló és kombinált hitelprogramok működésének konkrét folyamatát meghatározó és részletes szabályait tartalmazó dokumentum, amely alapján a Közvetítők a Közvetítői Szerződésből eredő kötelezettségeiket ellátni kötelesek. Jelen Eljárási Rend az Európai Unió forrásból finanszírozott, az MFB Pont pénzügyi közvetítői hálózaton keresztül végrehajtott - ide nem értve a pénzügyi közvetítők **MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (továbbiakban: Bank vagy MFB Zrt.)** általi refinanszírozásán alapuló konstrukció alkalmazását -, önálló és kombinált hitelprogramok (továbbiakban együtt: Hitelprogramok, külön: Hitelprogram) keretében nyújtott kölcsönök igénybevételével és kihelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályait és feltételeit tartalmazza. A Hitelprogramokra vonatkozó speciális szabályokat a Hitelprogramok Felhívásai tartalmazzák. A jelen Eljárási Rendet a Felhívásban, a vonatkozó hazai és uniós szabályokban valamint a Közvetítői Szerződésekben nem szabályozott kérdések tekintetében kell alkalmazni. Amennyiben a Felhívás az Eljárási Rendtől eltérően rendelkezik, úgy a Felhívás rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az Eljárási Rend hatálya – a következő bekezdésben meghatározott kivétellel – kiterjed az MFB Zrt. által meghirdetett és jövőben meghirdetésre kerülő valamennyi Hitelprogramra.

Az Eljárási Rend tárgyi hatálya nem terjed ki a „Lakóépületek energiahatékonyságának és megújuló energia felhasználásának növelését célzó hitel” (azonosító jel: GINOP-8.4.1/A-17 és VEKOP-5.2.1-17) elnevezésű Hitelprogramokra. Ezen termékekre az Eljárási Rend függelékét képező külön eljárási szabályok vonatkoznak.

Jelen 2017. szeptember 1-jén hatályba lépő Eljárási Rend a folyamatban lévő és lezárult hitelkérelmek vonatkozásában az alábbiak szerint alkalmazandó:

- A már benyújtott, azonban még el nem bíralt hitelkérelmek vonatkozásában minden esetben jelen Eljárási Rend szabályait kell alkalmazni. A Hitelkérelemben megjelölt feltételek (pl. biztosítékok) módosítása hiánypótlás vagy tisztázó kérdés keretében lehetséges, amelyre válaszul a Hiteligénylő nyilatkozni köteles a módosítási igényéről.
- Amennyiben a Hiteligénylő hitelkérelme pozitívan került elbírálásra, azonban a szerződés megkötésére még nem került sor, akkor a Kölcsönszerződést az eredeti bírálatnak megfelelően lehet megkötni. A Hiteligénylő a Kölcsönszerződés megkötését követően kezdeményezheti annak módosítását, amelyre már a jelen Eljárási Rendben meghatározott (adott esetben kedvezőbb) feltételek alkalmazandók.
- A korábbi Eljárási Rend alapján már megkötött Kölcsönszerződések esetében az Adós jogosult a Kölcsönszerződés módosítását kezdeményezni, amelyre már a jelen Eljárási Rendben meghatározott (adott esetben kedvezőbb) feltételek alkalmazandók.

Felhívjuk a tisztelt Hiteligénylők figyelmét, hogy az Eljárási Rend, a Termékleírások, a Felhívások és kapcsolódó dokumentumaik vonatkozásában az MFB Zrt. és az Irányító Hatóság a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.palyazat.gov.hu és a www.mfb.hu honlapon megjelenő közleményeket.

2. Kapcsolódó jogszabályok

Az Általános Eljárási Rend az alábbi jogszabályokra, szabályozási eszközökre épül:

Magyar jogszabályok:

- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.);
- a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény;
- a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőiről szóló 1997. évi CXXXII. törvény;
- az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény;
- a hitelbiztosítéki nyilvántartásról szóló 2013. évi CCXXI. törvény;
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv. tv.);
- az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.);
- a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény;
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény;
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.);
- a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény;
- a magáncsőd intézményéről a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény;
- a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény;
- az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény;
- a társasági adóról és az osztalék adóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao.);
- a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény;
- a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban: Pmt.);
- a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény;
- a központi hitelinformációs rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvény;
- az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.);
- a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet;
- a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet;
- a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet;
- az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Atr.);

- az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet;
- a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet;
- az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról szóló 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet;
- a termőföld hitelbiztosítéki értéke meghatározásának módszertani elveiről szóló 54/1997. (VIII. 1.) FM rendelet;
- a termőföldnek nem minősülő ingatlanok hitelbiztosítéki értékének meghatározására vonatkozó módszertani elvekről szóló 25/1997. (VIII. 1.) PM rendelet;a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet;
- a papíralapú dokumentumokról elektronikus úton történő másolat készítésének szabályairól szóló 13/2005. (X. 27.) IHM rendelet;
- a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 2/2011. (VII. 20.) számú ajánlása a felülvizsgált nagykockázat-vállalási szabályozás értelmezéséről;
- a Magyar Nemzeti Bank 4/2014. (X. 22.) számú ajánlása a pénzügyi intézmények ingatlanpiaci kockázatai mérséklésének elősegítésére;
- 2009. évi CLIX. törvény az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke alapján létrejött, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló Egyezmény és az azt kiegészítő jegyzőkönyvek, valamint az Európai Unióról szóló Szerződés 35. Cikkének (2) bekezdése alapján meg tett nyilatkozat kihirdetéséről;
- 60/2014. (III. 6.) Korm. rendelet a támogatásból megvalósuló fejlesztések központi monitoringjáról és nyilvántartásáról;
- az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet.

Európai Unió szabályok:

- a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet;
- az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet (Költségvetési Rendelet);
- az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól szóló 2012. október 29-i 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet;
- az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzésről szóló egyedi rendelkezésekről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1301/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet;
- az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet;
- az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi

és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről szóló, 2014. március 3-i 480/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet;

- az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet;
- a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet;
- a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv;
- a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet;
- a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2015. május 20-i 2015/848/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet;
- a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás [HL C 244., 2004.10.1., 2. o.];
- a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról szóló iránymutatás [HL C 249., 2014.7.31., 1. o.].

A jogszabályok esetleges változásait figyelembe kell venni, a Hitelprogram előírásait mindig a hatályos jogszabályokkal összhangban kell értelmezni.

3. Az Eljárási Rendszerben használt fogalmak

Állami Támogatás: Atr. 2. § 1. pontja szerinti támogatás.

Banki Műszaki Ellenőr: műszaki, ellenőrzési és elszámolási cselekményeknek a Bank számára történő elvégzésére megbízott szakértő.

Csalás: az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke alapján létrejött, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló Egyezmény és az azt kiegészítő jegyzőkönyvek, valamint az Európai Unióról szóló Szerződés 35. Cikkének (2) bekezdése alapján megtett nyilatkozat kihirdetéséről szóló 2009. évi CLIX. törvénnyel kihirdetett, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezmény 1. cikk (1) bekezdése szerinti fogalom. Ennek értelmében az Európai Közösségek pénzügyi érdekeit sértő csalás:

– olyan hamis, helytelen vagy hiányos nyilatkozatok vagy dokumentumok felhasználása vagy előterjesztése, amelyek következménye az Európai Közösségek általános költségvetéséből vagy az Európai Közösségek kezelésében levő, illetve az Európai

Közösségek nevében kezelt költségvetésekből biztosított pénzeszközök jogtalan megszerzése vagy visszatartása,
– információ elhallgatása és ezzel egy konkrét kötelezettség megszegése, az előbbiekkal megegyező következményekkel,
– az ilyen pénzeszközök nem az eredetileg megjelölt és a döntés alapjául szolgáló célokra történő jogellenes felhasználása.

Csalás gyanúja: az 1828/2006/EK rendelet 27. cikke értelmében a csalás gyanúja olyan Szabálytalanság, amely alapján nemzeti szinten közigazgatási vagy bírósági eljárás kezdeményezhető annak érdekében, hogy meghatározzák a szándékos magatartás, különösen az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, az Európai Unióról szóló szerződés K.3 melléklete alapján létrejött egyezmény 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti csalás fennállását.

Egyéni Vállalkozó: az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény szerinti egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő természetes személy, az említett nyilvántartásban rögzített tevékenysége(i) tekintetében.

Egyéni Cég: az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény szerinti, az egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő természetes személy által alapított, jogi személyiséggel nem rendelkező jogalany.

Egy és Ugyanazon Vállalkozás: az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 2. cikk (2) bekezdés értelmében valamennyi olyan vállalkozás, amelyek között az alábbi kapcsolatok legalább egyike fennáll:

- a) valamely vállalkozás rendelkezik egy másik vállalkozás részvényesei vagy tagjai szavazati jogának többségével;
- b) valamely vállalkozás jogosult kinevezni vagy elmozdítani egy másik vállalkozás igazgatási-, irányítási- vagy felügyeleti testülete tagjainak többségét;
- c) valamely vállalkozás jogosult meghatározó befolyást gyakorolni valamely másik vállalkozás felett az utóbbi vállalkozással kötött szerződés alapján vagy az annak alapító okiratában vagy társasági szerződésében meghatározott rendelkezésnek megfelelően;
- d) valamely vállalkozás, amely részvényese vagy tagja egy másik vállalkozásnak, az adott vállalkozás egyéb részvényeseivel vagy tagjaival kötött megállapodás szerint egyedül ellenőrzi az említett vállalkozás részvényesei, illetve tagjai szavazati jogának többségét.

Az a)-d) pontjában említett kapcsolatok bármelyikével egy vagy több másik vállalkozáson keresztül rendelkező vállalkozásokat is Egy és Ugyanazon Vállalkozásnak kell tekinteni.

Eljárási Rendelet: a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet.

Építmény: építési tevékenységgel létrehozott, illetve késztermékként az építési helyszínre szállított, - rendeltetésére, szerkezeti megoldására, anyagára, készültségi fokára és kiterjedésére tekintet nélkül - minden olyan helyhez kötött műszaki alkotás, amely a terepszint, a víz vagy az azok alatti talaj, illetve azok feletti légtér megváltoztatásával, beépítésével jön létre (az építmény az épület és műtárgy gyűjtőfogalma).

EPTK: Elektronikus Pályázói Tájékoztató Felület, a Vissza Nem Térítendő Támogatások, illetve a Vissza Nem Térítendő Támogatással kombinált Pénzügyi Eszköz (kölcsön) vonatkozásában az egységes Támogatási Kérelmek elektronikus benyújtási felülete.

EUPR: a Fejlesztéspolitikai Adatbázis és Információs Rendszer Európai Uniós Programok Rendszere, a Vissza Nem Térítendő Támogatások és Vissza Nem Térítendő Támogatással kombinált Pénzügyi Eszköz (kölcsön) vonatkozásában használt monitoring információs rendszer.

EUMSZ: az Európai Unió működéséről szóló szerződés.

Fedezeti számla: devizában teljesítendő folyósítás esetén a beruházási tartalék összegének elhelyezésére szolgáló, a Hiteligénylő által a Közvetítőnél megnyitott fedezeti típusú fizetési számla.

Felhívás: az Eljárási Rendelet 3. § (1) bekezdésének 7. pontja alapján a Hiteligénylők számára elkészített, a Támogatási Kérelmek benyújtásához szükséges információkat tartalmazó dokumentum, az önálló Hitelprogramok vonatkozásában a Termékleírás megfelel a Felhívásnak.

Folyósítási Terv: a kölcsönösszeg felhasználásra vonatkozó ütemterv.

Fogyasztói Kezes: a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körén kívül eljáró természetes személy, azzal hogy a fogyasztói kezességi szerződés szabályait nem lehet alkalmazni, ha a kezes a jogi személy kötelezett vezető tisztségviselője vagy többségi befolyással rendelkező tagja.

Gazdaságilag potenciálisan életképes vállalkozás: olyan vállalkozás, amelynek üzleti tervei megfelelőek, tevékenysége összhangban áll a piac igényeivel és elvárásaival, termékeik és szolgáltatásaik iránt a kereslet kielégítő.

Gazdasági Társaság: a Ptk. 3:88. §-ában meghatározott jogi személy.

GINOP: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program.

Hiteligénylő: devizabelföldinek minősülő, Magyarország területén székhellyel, vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarország területén fiókteleppel rendelkező vállalkozás, aki a Hitelprogram keretében Kölcsön igénylésére vonatkozóan Támogatási Kérelmet nyújt be, és megfelel a Termékleírás „A Kölcsönfelvevők köre”, illetve Kombinált Hitelprogramok esetében a Felhívás „Támogatást igénylők köre” pontjában meghatározott feltételeknek, potenciálisan a Végső Kedvezményezett.

Indikátor: uniós jogszabályokban és a Hitelprogramban nevesített, valamint az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által vezetett minisztérium által meghatározott, eredményt vagy teljesülést mérő mutató.

Ingatlan: amit az Inyvtv. önálló ingatlannak minősít.

Irányító Hatóság (IH): A Kormánynak az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására az Eljárási Rendelet 3. mellékletében kijelölt

tagja, a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program és a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program esetében a nemzetgazdasági miniszter.

Kamatösszeg: A Kölcsönszerződés alapján a Végső Kedvezményezett által fizetendő kamat a Kölcsön terhére folyósított és vissza még nem fizetett napi fennálló összeg után minden egyes lehívott kölcsönösszeg tekintetében, annak folyósítási időpontjától kezdődően (azt is beleértve) a visszafizetés napjáig (de azt bele nem értve) terjedő időre, forintban megállapított összeg. A Kölcsönszerződés alapján fizetendő szerződéses kamatösszeg kiszámítása 360 (háromszázhatvan) napos év és a ténylegesen eltelt napok figyelembe vételével történik, a következő képlet szerint:

$$\frac{\text{tőke összege} \times \text{kamatláb} \times \text{a naptári napok száma}}{36.000 \text{ (harminchatezer)}}$$

Kezdő Vállalkozás: egy teljes lezárt gazdasági évvel - 12 hónap - nem rendelkező vállalkozás.

Késedelmi Kamat: a Ptk. 6:48. §-ában meghatározott mértékű késedelmi kamat. A fizetendő késedelmi kamatösszeg kiszámítása 360 (háromszázhatvan) napos év és a ténylegesen eltelt napok figyelembe vételével történik, a következő képlet szerint:

$$\frac{\text{a lejárt tartozás összege} \times \text{késedelmi kamatláb} \times \text{a naptári napok száma}}{36.000 \text{ (harminchatezer)}}$$

Készfizető Kezes: az a természetes vagy jogi személy, aki kezességi szerződéssel kötelezettséget vállal a Bankkal mint jogosulttal szemben, hogy ha a Végső Kedvezményezett mint kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a Banknak teljesíteni.

KHR: a központi hitelinformációs rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvény szerinti központi hitelinformációs rendszer.

Kisvállalkozás: a 651/2014/EU bizottsági rendelet I. mellékletében meghatározottak szerint kisvállalkozásnak minősülő jogalany.

KKV: a 651/2014/EU bizottsági rendelet I. melléklete alapján Mikro-, Kis- vagy Középvállalkozásnak minősülő vállalkozás.

Kombinált Hitelprogram: Pénzügyi Eszközzel kombinált Vissza Nem Térítendő Támogatás, amelyben a Végső Kedvezményezett pénzügyi terméket vesz igénybe és egyidejűleg Vissza Nem Térítendő Támogatásban is részesül.

Kölcsön: a Kölcsönszerződés alapján a Bank által a Projekt megvalósításához rendelkezésre bocsátott pénzeszköz, amelyet a Végső Kedvezményezett a szerződésben meghatározott feltételek szerint köteles visszafizetni.

Kölcsönszerződés: a Projekt finanszírozására megkötendő/megkötött a Bank és a Végső Kedvezményezett között létrejött szerződés, amely alapján a Bank meghatározott pénzügyi

fizetésére, a Végső Kedvezményezett a pénzüsszeg szerződés szerinti későbbi időpontban a Banknak történő visszafizetésére és kamat fizetésére köteles.

Közeli Hozzá tartozó: Ptk.-ban meghatározott fogalom.

Középvállalkozás: a 651/2014/EU bizottsági rendelet I. mellékletében meghatározottak szerint középvállalkozásnak minősülő jogalanyok.

Köztartozás: Az Art. 178. § 20. pontjában foglaltak szerinti fizetési kötelezettség, beleértve a helyi önkormányzatok által nyilvántartott fizetési kötelezettségeket is.

Közvetítő: A Hitelprogram közvetítésében részt vevő hitelintézeti partner(ek) .

MFB Pont: az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság értékesítési hálózatának kialakításáról szóló 1609/2015. (IX.) Korm. határozat alapján létrehozott rendszerben, egységes arculattal rendelkező, fizikailag közvetítői fiókban elkülönítetten működő MFB értékesítési pont, mint Közvetítő.

Mikrovállalkozás: a 651/2014/EU bizottsági rendelet I. mellékletében meghatározottak szerint mikrovállalkozásnak minősülő jogalanyok.

Nagyvállalkozás: a 651/2014/EU bizottsági rendelet I. mellékletében meghatározott feltételeket nem teljesítő jogalanyok.

Nehéz helyzetben lévő vállalkozás: olyan vállalkozás, amely tekintetében a következő feltételek közül legalább egy fennáll:

- a) Olyan vállalkozás esetén, ahol a tagok felelőssége a vállalkozás tartozásai tekintetében korlátozott, így különösen a részvénytársaság és a korlátolt felelősségű társaság esetében, ha a vállalkozás névértéken felüli befizetést is magában foglaló jegyzett tőkéjének több mint a felét felhalmozott veszteségei miatt elvesztette, különösen amennyiben a felhalmozott veszteségeknek saját forrásnak minősülő elemből történő levonásakor a jegyzett tőke felét meghaladó negatív eredmény keletkezik.
- b) Olyan vállalkozás esetén, ahol legalább egyes tagok korlátlan felelősséggel bírnak a vállalkozás tartozásai tekintetében, így különösen a betéti társaság, a közkereseti társaság, Egyéni Cég, a közös vállalat, egyesülés esetében, amennyiben a vállalkozás a saját tőkéjének több mint felét felhalmozott veszteségei miatt elvesztette).
- c) Olyan vállalkozás, amely ellen a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló uniós rendelet szerinti fizetéseképtelenségi eljárás indult, vagy ellene hitelezői kérelmére a saját joga alapján ilyen fizetéseképtelenségi eljárás indítható.
- d) Olyan vállalkozás, amely
  - i. megmentési támogatásban részesült és a kölcsönt még nem fizette vissza vagy a kezességvállalás időtartama még nem járt le, vagy
  - ii. szerkezetátalakítási támogatásban részesült és továbbra is a szerkezetátalakítási terv hatálya alá tartozik.

A kevesebb mint 3 éve létező KKV-k esetében az a) és a b) pontot nem kell alkalmazni.

Nagyvállalkozás esetében a fentiekén túl nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül az a vállalkozás is, amely esetében

- i. az előző két évben a könyv szerinti idegen tőke és saját tőke aránya meghaladta a 7,5-et, és
- ii. a kamatok, adózás és értékcsökkenési leírás előtti eredménnyel számolt kamatfedezeti ráta kevesebb volt 1,0-nél.

Önálló Hitelprogram: olyan Támogatás, amelyben a Végső Kedvezményezett kizárólag pénzügyi terméket (kölcsönt) vesz igénybe.

Önerő: Önálló Hitelprogramok esetében a Projekt elszámolható költségének az igényelt kölcsönösszeggel csökkentett része, Kombinált Hitelprogramok esetében a Projekt elszámolható költségének a vissza nem térítendő támogatási összeggel és a kölcsönösszeggel csökkentett része. Az önerő Saját Forrásból és az államháztartás alrendszeréből származó egyéb támogatásból (pl. támogatott hitel) állhat.

Pénzügyi Eszköz: az Eljárási Rendelet szerinti '*pénzügyi eszköz*' fogalmának megfelelő hitel, pénzkölcsön, pénzügyi lízing, kockázati tőke, vagy garancia eszközök.

Projekt: A Hitelprogram keretén belül egy Végső Kedvezményezettnek nyújtott Pénzügyi Eszköz végrehajtásával megvalósuló, a 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 37. cikkében meghatározott feltételeknek megfelelő olyan beruházás, amely pénzügyi szempontból életképes.

Projekt Költségvetés: a Projekt megvalósításához szükséges Önerő és Kölcsön összege, illetve Kombinált Hitelprogramok esetén az Önerő, a Kölcsön és a Vissza Nem Térítendő Támogatás összege, amely összeg megegyezik a Projekt elszámolható költségeinek összegével.

Projekt Megkezdése:

A támogatott Projektek megkezdése időpontjának az alábbi időpontok közül a legkorábbi minősül:

- a) építési beruházási tevékenységet tartalmazó Projekt esetében az építési naplóba történő első bejegyzés vagy az építésre vonatkozó első visszavonhatatlan kötelezettségvállalás időpontja;
- b) tárgyi eszköz, forgó eszköz, immateriális javak (együttesen: eszközök) beszerzése esetén:
  - ba) Végső Kedvezményezett általi első jogilag kötelező érvényű megrendelés napja,
  - bb) a ba) alpont szerinti megrendelés hiányában - az arra vonatkozóan megkötött, jogilag kötelező érvényű szerződés létrejöttének a napja,
  - bc) a ba) alpont szerinti megrendelés és a bb) alpont szerinti szerződés hiányában - a beruházó által aláírással igazolt átvételi nap az első beszerzett gép, berendezés, anyag vagy termék szállítását igazoló okmányon;
- c) létesítmény felvásárlása esetén a felvásárlás időpontja;
- d) szolgáltatás, egyéb tevékenység támogatása esetén amennyiben a szerződéskötést megelőzően megrendelésre kerül sor, ennek időpontja, előzetes megrendelés hiányában a megvalósításra megkötött első szerződés hatályba lépésének napja függetlenül a szerződés létrejöttének napjától, érvényességétől;

- e) beruházás saját vállalkozásban történő megvalósítását, vagy saját vállalkozásban teljesített szolgáltatást tartalmazó Projekt vonatkozásában:
- építési tevékenységnél építési napló vezetés kötelezettségének fennállása esetén az építési naplóba történt első bejegyzés napja;
  - oktatást, képzést, vagy rendezvényeket magába foglaló szolgáltatás esetén az első ilyen esemény napja;
  - egyéb esetekben az alábbiak közül a legkorábbi időpont:
    - nem előkészítési költségnek minősülő számla, vagy egyéb elszámolást alátámasztó bizonylaton szereplő fizikai teljesítés, a bizonylat kiállítás és a bizonylat kiegyenlítés dátuma közül a legkorábbi időpont vagy
    - a tevékenység végrehajtásában résztvevő saját foglalkoztatott munkaköri leírásában, munkáltatói utasításban e Projekt kapcsán megjelölt kezdési időpont.

Nem tekintendő a Projekt megkezdésének a földterület megvásárlása, ha az nem képezi a beruházás elszámolható költségét, továbbá a projektelőkészítési tevékenység.

Amennyiben a Projekt több célterületre terjed ki, a Projekt megkezdésének időpontja az egyes célterületeknek megfelelő tevékenységek kezdési időpontjai közül a legkorábbi időpont.

Keretszerződések, keretmegállapodások kezelése:

Amennyiben valamely támogatott tevékenység vonatkozásában a Hiteligénylő keretszerződéssel, keretmegállapodással rendelkezik, a Projekt megkezdés időpontjának az adott Projekt vonatkozásában készült külön kiegészítő szerződés, megállapodás hatályba lépése, vagy ennek hiányában az egyedi megrendelést igazoló okmány kiállításának, létrejöttének dátuma minősül.

Adott Projekt vonatkozásában felfüggesztő hatályú szerződések kezelése:

Amennyiben a szerződés hatályba lépésének időpontja a szerződés érvényességének (létrejöttének) időpontjától eltér, vagy a szerződés felfüggesztő feltételt tartalmaz, a Projekt megkezdésének a hatályba lépés vagy a feltétel bekövetkeztének napja minősül.

Projekt Műszaki Befejezésének Időpontja (Projekt fizikai befejezése):

Az az állapot, amikor a Projekt keretében támogatott tevékenységeket a Felhívásban és a Kölcsönszerződésben meghatározottak szerint elvégezték. A projekt fizikai befejezés napjának a projekt utolsó támogatott tevékenysége fizikai teljesítésének a napja minősül attól függően, hogy az adott Projekt szempontjából melyik a releváns esemény:

- eszközbeszerzés és információs technológia-fejlesztés beszerzése (hardver) esetén üzembe helyezés dátuma, illetve a számla kelte/teljesítése közül a későbbi dátum;
- ingatlanfejlesztés és infrastrukturális beruházás esetén megtörténik a használatba vétel (engedélyköteles építés esetén a jogerős használatbavételi engedély, infrastrukturális beruházás esetében a szükséges, jogerős szakhatósági engedély kiállításának a napja)
- tanácsadásnál a megbízó által aláírt teljesítésigazolás napja;
- képzés esetén a képzés teljesítését igazoló dokumentum kiállításának napja;
- minőség-, környezet- és egyéb irányítási, vezetési, hitelesítési rendszerek, szabványok bevezetése esetén a tanúsítvány kiállításának, a minősítés megszerzésének vagy a nyilvántartásba vétel napja;

- gyártási licenc és gyártási know-how, információs technológia-fejlesztés beszerzése (szoftver), honlapfejlesztés esetén a teljesítést igazoló dokumentum kiállításának napja;
- Ingatlan bérlet és folyamatos teljesítés esetén a Projektben beállított időtartamra vonatkozó számlák teljesítése;
- termék (beleértve az alkatrészt és/vagy részegységet), szolgáltatás vagy technológia fejlesztés esetén a vonatkozó ismertető kiadvány megjelenésének napja;
- könyvvizsgálat esetén a teljesítés napja;
- egyéb tevékenység esetében a tevékenység megvalósulásának napja.

Projekt Megvalósulásának (Projektmegvalósítás Befejezésének) Időpontja: Egy Projekt megvalósítása akkor tekinthető befejezettnek, ha a Projekt fizikailag (műszakilag) és pénzügyileg is befejezett, valamint a Kölcsön folyósítása, és valamennyi támogatott tevékenység befejezésének igazolása és alátámasztása megtörtént. Több célt megvalósító Projekt esetén a Projekt befejezése időpontjának az utolsó projektcél befejezése minősül.

Projekt Pénzügyi Befejezésének Időpontja: az az időpont, amikor a projektmegvalósítás során keletkezett valamennyi elszámoló bizonylat - szállítói kifizetés esetén az előírt önrész szállítók részére történő – kiegyenlítése is megtörtént.

Rendelkezésre Tartási Idő: a szerződéskötéstől számított azon időszak, amely alatt a Kölcsönt az MFB Zrt. a Végső Kedvezményezett rendelkezésére tartja, és amely időszak alatt a Végső Kedvezményezett jogosult a Kölcsön összegét igénybe venni, azaz a Kölcsön folyósítása kezdeményezhető, és a kölcsön csak ezen időszak alatt folyósítható..

Saját Forrás: Állami Támogatást, valamint az Európai Unió intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai vagy más szervei által központilag kezelt, a tagállam ellenőrzése alá közvetlenül vagy közvetve nem tartozó, uniós finanszírozást nem tartalmazó forrás.

Szabálytalanság: az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 36. pontjában foglaltak, továbbá nemzeti jogszabály, GINOP-ból finanszírozott termék esetén a Nemzetgazdasági Minisztérium mint Gazdaságfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága és az MFB Zrt. mint Alapok Alapja Végrehajtó Szervezet által aláírt módosított és egységes szerkezetbe foglalt Finanszírozási Szerződés, VEKOP-ból finanszírozott termék esetén a Nemzetgazdasági Minisztérium mint Regionális Operatív Programok Irányító Hatósága és az MFB Zrt. mint Alapok Alapja Végrehajtó Szervezet által aláírt módosított és egységes szerkezetbe foglalt Finanszírozási Szerződés, vagy a Végső Kedvezményezett és az MFB Zrt. között kötött szerződés, illetve a Végső Kedvezményezett javára kiadott kezességvállalási nyilatkozat alapján a Végső Kedvezményezettet terhelő kötelezettségek megsértése, amelyek eredményeképpen Magyarország, illetve az Európai Unió pénzügyi érdekei sérülnek, illetve sérülhetnek.

Szakértői Lista: az MFB Zrt. által megfelelőnek minősített szakértőket tartalmazó, az ügyfelek számára a Közvetítőknél elérhető név- és címjegyzék.

Szövetkezet: a Ptk. 3:325. §-ában meghatározott jogi személy.

Támogatás: a Végső Kedvezményezettnek juttatott támogatás, jelen Általános Eljárásrend tekintetében a Kölcsön.

Támogatási Kérelem: az Eljárási Rendelet 3. § (1) bekezdésének 53. pontjának megfelelő dokumentum. Önálló Hitelprogram vonatkozásában támogatási kérelemnek a hitelkérelem és azok mellékletei felelnek meg. Kombinált Hitelprogram esetében a támogatási kérelem tartalmazza mind a Vissza Nem Térítendő Támogatás, mind a Kölcsön igényléséhez szükséges információkat (egységes kérelem).

Támogatásra Vonatkozó Döntés: jelen Eljárási Rend rendelkezéseit figyelembe véve hozott hiteldöntés, valamint a Kölcsönszerződés módosítására vonatkozó döntés, Kombinált Hitelprogramok esetében az Irányító Hatóság jóváhagyása.

Támogatói Döntés Napja: Önálló Hitelprogramok esetén a Végső Kedvezményezett részére a kérelmének elfogadásáról kiküldött levélben szereplő dátum. Kombinált Hitelprogramok esetén az EPTK felületen szereplő „Döntés dátuma”.

Támogatástartalom: a Végső Kedvezményezett számára akár több forrásból nyújtott Állami Támogatásnak az Atr. 2. mellékletében meghatározott módszer alapján számított értéke.

Termékleírás: Önálló Hitelprogramok esetén a Hitelprogramban való részvételre jogosultak valamint a Kölcsön feltételeit részletesen tartalmazó dokumentum, amely a www.szechenyi2020.hu honlapon, valamint a Bank honlapján (www.mfb.hu) az EU-s Forrású Konstrukciók 2014-2020 alatt és www.mfbpont.hu honlapon érhető el.

Türelmi Idő: amely idő alatt a Végső Kedvezményezett tőketörlesztésre nem köteles.

Új Ingatlan: az az Ingatlan, amelynek a használatbavételi engedélye (fennmaradási engedély vagy használatbavételi tudomásulvételi eljárás) a Támogatási Kérelem benyújtásától számított legfeljebb 3 hónapja emelkedett jogerőre.

Ügyfél Lehívási Értesítés: A Közvetítő által – a Kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg – a Végső Kedvezményezett rendelkezésére bocsátott dokumentum, amely dokumentum szerinti formában és tartalommal adott értesítéssel igényelhet folyósítást a Végső Kedvezményezett a Kölcsön terhére. Kombinált Hitelprogramok esetében az ügyfél lehívási értesítés az Irányító Hatóságnak benyújtandó kifizetési igénylésnek felel meg.

Üzembe Helyezés: A Számv. tv. szerint az üzembe helyezést (más néven használatba vételt) hitelt érdemlő módon kell dokumentálni. Az üzembe helyezés dokumentuma lehet üzembe helyezési okmány (jegyzőkönyv), egyszerűbb esetben a tárgyi eszköz egyedi nyilvántartó lapja. Az üzembe helyezés dokumentumának tartalmaznia kell az üzembe helyezés időpontját, az üzembe helyezés műszaki, hatósági feltételei teljesülésének felsorolását, mellékletként a feltételek teljesülését igazoló engedélyeket, egyéb iratokat. A dokumentumot a vállalkozás felelős vezetője írja alá, aki aláírásával a dokumentumban rögzített adatok valódiságát igazolja,

Végső Kedvezményezett: az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 12. pontjának megfelelően az a Hiteligénylő amely a Hitelprogram keretében Kölcsönben részesül.

VEKOP: Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program.

Vissza Nem Térítendő Támogatás: A Költségvetési Rendelet 121. cikk (1) bekezdésében meghatározott fogalom.

Második rész: A Hitelprogramok feltételrendszere

---

4. A Projektek keretében finanszírozható, egyes tevékenységekre vonatkozó különös rendelkezések

4.1. Ingatlan vásárlás

A Kölcsönből Ingatlan vásárlás abban az esetben finanszírozható, ha az Ingatlan a vállalkozás üzleti tevékenysége folytatásához szükséges, azaz ha a vásárlást követően a Végső Kedvezményezett Cégkivonatában bejegyzett telephelyeül, székhelyeül, fióktelepéül szolgál, valamint Önálló Hitelprogramok esetében az ingatlanvásárlás összes elszámolható költsége nem haladja meg a Projekt összes elszámolható költségének 10%-át.

A Projekt keretében megvásárolt Ingatlan elszámolható költsége a Saját Forrás összegébe beszámítható, vagyis a Projekt elszámolható összköltségének max. 10%-t kitevő ingatlanvásárlás célú elszámolható költség csökkenti a Projekthez nyújtandó Saját Forrás összegét (pl. a Projekthez nyújtandó Saját Forrás aránya min. 10%, és a Projekt elszámolható összköltségének max. 10%-át ingatlanvásárlás célú elszámolható költség adja, ekkor a Végső Kedvezményezett részéről további Saját Forrás bevonására nincs szükség). A folyósítási feltételek között rögzített, Saját Forrásra vonatkozó rendelkezéseknek ezzel együtt meg kell felelni.

Amennyiben a Projekt céljai között székhely/telephely/fióktelep vásárlás szerepel, úgy a Végső Kedvezményezett cégjegyzékébe a megvásárlásra kerülő székhelyet/telephelyet/fióktelepet a Kölcsönszerződés megkötésétől számított 120 napon belül be kell jegyezni. A bejegyzés tényét a Végső Kedvezményezettnek a Közvetítő részére igazolnia szükséges a fenti határidőn belül.

A telek és a rajta álló felépítmény tulajdonjoga egymástól elválhat. Amikor a Projekt keretében megvásárlásra kerülő építmény nem a föld (telek) tulajdonosának tulajdona, és a föld (telek) nem is kerül a Végső Kedvezményezett tulajdonába, a Bank zálogjogot az építményre jegyez be, ugyanis a hatályos jogszabályok szerint az építmény önálló ingatlan (azaz önálló helyrajzi számon, külön tulajdoni lapon lehet nyilvántartani). A föld (telek) használatát a földhasználati jog biztosítja az építmény tulajdonosa részére.

A más tulajdonában álló földön (telken) álló építmény vásárlás finanszírozhatóságának feltételei:

- az első folyósításig a földhasználati jog legalább széljegyként szerepel a tulajdoni lapon (a földhasználati jogot a földrészletre kell bejegyezni a név szerint meghatározott Végső Kedvezményezett javára), és
- az első folyósításig rendelkezésre áll a földtulajdonos(ok) és a Végső Kedvezményezett közötti közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződés, amely:
  - az Ingatlan (telek) használatát biztosítja,
  - legalább a futamidőre szól,

- tartalmazza, hogy a föld (telek) tulajdonosa(i) hozzájárul(nak) a Projekt megvalósításához és a megvalósuló infrastrukturális fejlesztések Végső Kedvezményezett általi aktiválásához.

Olyan föld (telek) megvásárlása, amelyen harmadik fél tulajdonában álló építmény van (és amely nem kerül a föld- (telek-)vásárlással egyidőben a Hiteligénylő tulajdonába), kizárt a Hitelprogramok keretében.

4.2. Ingatlanon történő beruházás

A Kölcsönből Ingatlanon történő beruházás abban az esetben finanszírozható, ha az Ingatlan a vállalkozás üzleti tevékenysége folytatásához szükséges, azaz ha az a kérelem beadásának időpontjában a Végső Kedvezményezett a Cégekívontatban bejegyzett telephelyéül, székhelyéül, fióktelepéül szolgál.

Ingatlanon történő beruházásnak minősül az építést (átalakítást, bővítést, felújítást) és épület-kivitelezést megvalósító beruházás.

Ingatlanon történő beruházásnak minősül továbbá az a beruházás, ami olyan tárgyi eszköz beszerzést valósít meg, amely tárgyi eszköz a beépítését/felszerelését követően Ingatlan alkotórészévé vagy tartozékká válik.

4.2.1. Idegen vagy részben idegen tulajdonban álló ingatlanon történő beruházás

Az idegen vagy részben idegen tulajdonban álló Ingatlanon történő beruházások esetei:

1. Ingatlan építése
  - a) a Végső Kedvezményezett tulajdonába kerülő Ingatlan (építmény) építése idegen tulajdonban álló telken,
  - b) idegen tulajdonba kerülő Ingatlan (építmény) építése (kizárólag abban az esetben lehetséges, ha az idegen tulajdonba kerülő építmény és a telek tulajdonjoga nem válik el egymástól).
2. Ingatlan átalakítása, bővítése, felújítása
  - a) a Végső Kedvezményezett tulajdonában lévő Ingatlan (építmény) átalakítása, bővítése, felújítása idegen tulajdonban álló telken,
  - b) idegen vagy részben idegen tulajdonban lévő Ingatlan (építmény) átalakítása, bővítése, felújítása (kizárólag abban az esetben lehetséges, ha az idegen vagy részben idegen tulajdonban lévő építmény és a telek tulajdonjoga nem válik el egymástól).
3. Olyan tárgyi eszköz beszerzés megvalósítása, amely tárgyi eszköz a beépítését/felszerelését követően az idegen tulajdonban álló Ingatlan alkotórészévé vagy tartozékává válik (kizárólag abban az esetben lehetséges, ha az idegen tulajdonban lévő építmény és a telek tulajdonjoga nem válik el egymástól).

Az idegen vagy részben idegen tulajdonban álló Ingatlanon történő beruházások finanszírozhatóságának feltételei:

- Az 1.a) eset vonatkozásában:

- Az MFB Zrt. javára jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom alapítása történik a földrészletre (telekre), és
- a föld (telek) használatát földhasználati jog biztosítja az építmény tulajdonosa (a Végső Kedvezményezett) részére: a földhasználati jog legkésőbb az első folyósításig legalább széljegyként szerepel a tulajdoni lapon (a földhasználati jogot a földrészletre lehet bejegyezni a név szerint meghatározott Végső Kedvezményezett javára), és
- az első folyósításig rendelkezésre áll a telekingatlan tulajdonosa(i) és a Végső Kedvezményezett közötti közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződés, amely:
  - a földrészlet (telek) használatát biztosítja,
  - legalább a futamidőre szól,
  - tartalmazza, hogy a telekingatlan tulajdonosa(i) hozzájárul(nak) a Projekt megvalósításához és a megvalósuló infrastrukturális fejlesztések Végső Kedvezményezett általi aktiválásához, valamint a Végső Kedvezményezett tulajdonát képező építmény önálló ingatlanként történő ingatlan-nyilvántartási bejegyzéséhez,
  - tartalmazza, hogy a telekingatlan tulajdonosa(i) földhasználati jogot enged a beruházással érintett földrészletre a név szerinti Végső Kedvezményezett javára oly módon, hogy a szerződés alapján a földhasználati jog az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre kerülhessen.

A Végső Kedvezményezett köteles a Projekt tárgyát képező Ingatlan használatbavételi engedélyének kézhezvételét követően 5 munkanapon belül az építmény ingatlan-nyilvántartásban történő feltüntetését és önálló ingatlanként történő bejegyzését kezdeményezni, és ennek megtörténtét a használatbavételi engedély kézhezvételét követő 10 munkanapon belül a Közvetítő felé hiteles tulajdoni lap szemle másolatának benyújtásával igazolni.

A földrészletre (telekre) vagy bevont pótfedezetre alapított jelzálogjog és elidegenítési és terhelési tilalom a Projekt keretében létrehozott építmény használatba vételét valamint azt követően törölhető, hogy az létrehozott építményre az elvárt fedezettségnek megfelelő jelzálogjog, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom az MFB javára bejegyzésre kerül az ingatlan-nyilvántartásba.

Amennyiben a földrészlet (telek) a Magyar Állam, helyi önkormányzat, a helyi önkormányzat jogi személyiséggel rendelkező társulása, többcélú kistérségi társulás, fejlesztési tanács, nemzetiségi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat jogi személyiségű társulása, költségvetési szerv vagy közalapítvány tulajdonában áll, a földrészletre (telekre) jelzálogjog bejegyzése nem szükséges, ha ezzel egyidőben pótfedezet kerül bevonásra az építés célú elszámolható költségekre eső tőkekitettségek 70%-a értékében a befogadási értékből számítva.

- Az 1.b.) eset vonatkozásában:

- Az MFB Zrt. javára jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom alapítása történik a földrészletre (telekre), és

- az első folyósításig rendelkezésre áll az építmény (föld) tulajdonosa(i) és a Végső Kedvezményezett közötti közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződés, amely:
  - a földrészlet (telek) használatát biztosítja,
  - legalább a futamidőre szól,
  - tartalmazza, hogy az építmény (föld) tulajdonosa(i) hozzájárul(nak) a Projekt megvalósításához és a megvalósuló infrastrukturális fejlesztések Végső Kedvezményezett általi aktiválásához.

Abban az esetben, ha – úgy, hogy a telek és az építmény tulajdonjoga nem válik el -, valamilyen okból önálló ingatlanként (külön helyrajzi számon) kerül bejegyzésre a telek és az építmény, a jelzálogjogot és az elidegenítési és terhelési tilalmat az építmény használatba vételét követően az építményre is be kell jegyezni az MFB Zrt. javára, és ezzel párhuzamosan a telekre bejegyzett zálogjog törölhető.

– A 2.a) eset vonatkozásában:

- Az MFB Zrt. javára jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom alapítása történik az építményre,
- a föld (telek) használatát földhasználati jog biztosítja a építmény tulajdonosa (a Végső Kedvezményezett) részére: a földhasználati jog legkésőbb az első folyósításig legalább széljegyként szerepel a tulajdoni lapon (a földhasználati jogot a földrészletre lehet bejegyezni a név szerint meghatározott Végső Kedvezményezett javára), és
- az első folyósításig rendelkezésre áll a föld tulajdonosa(i) és a Végső Kedvezményezett közötti közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződés, amely:
  - a föld (telek)használatát biztosítja,
  - legalább a futamidőre szól,
  - tartalmazza, hogy a föld (telek) tulajdonosa(i) hozzájárul(nak) a Projekt megvalósításához és a megvalósuló infrastrukturális fejlesztések Végső Kedvezményezett általi aktiválásához.

– 2.b) és 3. esetek vonatkozásában:

- Az MFB Zrt. javára jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom alapítása történik az Ingatlanra (építményre), és
- az első folyósításig rendelkezésre áll az Ingatlan tulajdonosa(i) és a Végső Kedvezményezett közötti közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződés, amely:
  - az Ingatlan használatát biztosítja,
  - legalább a futamidőre szól,
  - tartalmazza, hogy az Ingatlan tulajdonosa(i) hozzájárul(nak) a Projekt megvalósításához és a megvalósuló infrastrukturális fejlesztések Végső Kedvezményezett általi aktiválásához.

4.2.2. Osztatlan közös tulajdonban álló ingatlanon történő beruházás

Az osztatlan közös tulajdonban álló Ingatlanon történő beruházások finanszírozhatóságának feltételei:

- Amennyiben a Végső Kedvezményezett az osztatlan közös tulajdonban álló Ingatlan Végső Kedvezményezett által kizárólagosan használt részét Ingatlan használati megállapodással igazolja, az Ingatlan Végső Kedvezményezett tulajdonában álló tulajdoni hányadára, Ingatlan használati megállapodás hiányában pedig a teljes Ingatlanra az MFB Zrt. javára jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom alapítása történik és
- az első folyósításig rendelkezésre áll
  - o a közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt tulajdonosi nyilatkozat, hogy hozzájárul(nak) a Projekt megvalósításához és a megvalósuló infrastrukturális fejlesztések Végső Kedvezményezett általi aktiválásához, továbbá arról, hogy az ingatlan a futamidő végéig a Projekt céljára rendelkezésre áll, és
  - o megosztási vázrajz (amennyiben rendelkezésre áll), és
  - o közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, a közös tulajdon használatára vonatkozó szerződés rendelkezésre áll.

4.3. Ingatlan bérbeadás

A Projekt tárgyát képező Ingatlan bérbeadásához a Közvetítő előzetes jóváhagyása szükséges. A jóváhagyás akkor adható meg, ha az alábbi feltételek együttesen teljesülnek:

- a Végső Kedvezményezett a 682012-es TESZOR számon szolgáltatásként - az Ingatlan bérbeadása mellett – az üzemeltetési feladatok (különösen a takarítás, portaszolgálat, vagyonvédelem, karbantartás) ellátását is elvégzi. A szolgáltatásról szóló szerződés - melynek tartalmaznia kell a 682012-es TESZOR számot – a Kölcsönszerződés fennállása alatt ellenőrizhető,
- a bérbeadás a 682012-es TESZOR számon szolgáltatásként valósul meg, és a Végső Kedvezményezett a keletkező bevétel vonatkozásában megfizeti a helyi iparüzési adót is, valamint fejlesztendő tevékenységként a „68.20 Saját tulajdonú, bérelt Ingatlan bérbeadása, üzemeltetése” TEÁOR számnak kell szerepelnie,
- a bérleti szerződést a Végső Kedvezményezettnek át kell adnia az MFB Pontnak a szerződéskötést követő 10 munkanapon belül. Továbbá, módosítás esetén is szükséges a módosítás tervezet megküldése az MFB Pontnak, mert a szerződés módosítása csak a Közvetítő előzetes hozzájárulásával történhet. A bérleti szerződésnek tartalmaznia szükséges, hogy tekintettel arra, hogy a Projekt EU támogatásból valósult meg, az ellenőrzés tūrési kötelezettség az Ingatlan bejárás vonatkozásában a bérlőt is terheli. A bérlő szerződésszerű ingatlanhasználatáért a Végső Kedvezményezett felel. A nem szerződésszerű használatból eredő jogkövetkezmények a Végső Kedvezményezettet terhelik,
- a bérbeadás során nem kerülhet sor lakás/lakhatás/szálláshely célú felhasználásra a bérlő által.
- a bérleti szerződésnek tartalmaznia kell, hogy a bérbeadót azonnali hatályú felmondási jog illeti meg, ha a bérbeadónak az MFB Zrt. felhívására az ingatlant kiürített állapotban át kell adnia az ingatlan végrehajtáson kívüli értékesítésére, vagy ha végrehajtási eljárás indul a bérbeadó ellen.

4.3.1. Kombinált Hitelprogramok esetében

A bérbeadásra vonatkozó rendelkezéseket a Felhívás tartalmazza. A bérbeadáshoz a Kölcsön futamideje alatt csak a 4.3. pontban rögzített és a Felhívásban szereplő egyéb feltételek együttes teljesülése esetén adható hozzájárulás.

4.4. Eszközök bérbeadása

Általánosságban a Projekt tárgyát képező eszköz bérbeadása a Közvetítő által előzetesen akkor hagyható jóvá, illetve a beszerzésre kerülő eszköz(ök) bérbeadására irányuló Projektek akkor finanszírozhatók, amennyiben az(ok) a Végső Kedvezményezett Hitelprogramnak megfelelő régióban lévő székhelyére, telephelyére, fióktelepére kerül(nek) aktiválásra, illetve a Végső Kedvezményezett tevékenységi körei között szerepel a bérbeadás.

4.4.1. Kombinált hitelprogramok esetében

A bérbeadásra vonatkozó rendelkezéseket a Felhívás tartalmazza. A bérbeadásához a Kölcsön futamideje alatt csak a 4.4. pontban rögzített feltételek együttes teljesülése esetén adható hozzájárulás.

4.5. Járművásárlás

Járművek a Közös Vámtarifáról szóló 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. melléklet, azaz a Kombinált Nomenklátúra XVII. áruosztályába tartozó járművek, légi járművek, vízi járművek és szállítás céljára szolgáló felszerelések.

A Hitelprogramok keretében a XVII. áruosztályon belül kizárólag a 87. árucsoportba tartozó, 8701-8709 közötti, valamint 8716 árukóddal rendelkező járművek finanszírozhatóak, az alábbi és a Felhívásban rögzített feltételekkel:

- A közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet (a továbbiakban: KÖHÉM rendelet) 2.§ (9) bekezdés szerinti M1 kategóriába tartozó személygépkocsi – ideértve az ilyen járműkategóriájú, terepjárónak minősülő (G kiegészítő jelzésű) járművet is -, beszerzése minden esetben kizárt.
- Azon Hiteligénylő esetében, amelynek tevékenységi körében szerepel a TEÁOR'08 49.41 tevékenység, N1-O4 járműkategóriába eső jármű – ideértve az ilyen járműkategóriájú, terepjárónak minősülő (G kiegészítő jelzésű) járművet is - a 1407/2013/EU bizottsági rendelet szerinti csekély összegű támogatásból nem finanszírozható.
- A támogatás kizárólag a Hitelprogram keretében nem kizárt tevékenységek körében hasznosulhat, a megvásárolt jármű csak a Hitelprogram keretében támogatható tevékenységhez használható.
- A Hiteligénylő erre jogosult képviselője nyilatkozzal támasztja alá, hogy a járművásárlás a Projekt működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges.

- CASCO biztosítás megkötése szükséges, amely kiterjed elemi kárra, lopásra és töréskárra is (az MFB Zrt. zálogjogosultsági feljegyzésével a biztosítási kötvényen, illetve szerződésen).

5. Biztosítékokra vonatkozó rendelkezések

5.1. A Kölcsön biztosítékaira vonatkozó általános szabályok

Az elfogadható biztosítéki formák köre a Felhívásokban kerülnek meghatározásra.

A banki döntés alapján meghatározott kockázati osztályú Gazdasági Társaság vagy Szövetkezet és az EGT területén székhellyel rendelkező vállalkozás magyarországi fióktelepe esetén a Végső Kedvezményezettek Kölcsöneihez kötelező a többségi tulajdonos készfizető kezességvállalásának bevonása is, a tulajdonos készfizető kezességvállalása pontban foglaltak szerint.

Zálogjog kikötése esetén szükséges azt elidegenítési- és terhelési tilalommal biztosítani, kivétel ez alól a készleten alapított zálogjog. Az MFB Zrt. előzetes engedélyével a Projekt tárgya elidegeníthető, amennyiben a Felhívás másképpen nem rendelkezik.

A Végső Kedvezményezett köteles a Kölcsön visszafizetésének fedezetül szolgáló biztosítható vagyontárgyakat biztosítani, ennek érdekében a biztosítóval teljes körű vagyonbiztosítási szerződést kötni, amennyiben még nem rendelkezik vagyonbiztosítási szerződéssel. Amennyiben a Végső Kedvezményezett rendelkezik már biztosítási szerződéssel, de az nem felel meg a jelen pontban írtaknak, úgy köteles azt megfelelően módosítani. Teleknél a biztosítás nem feltétel.

A vagyonbiztosítás összegének el kell érnie a fedezetül szolgáló vagyontárgyak Bank által elfogadott, a fedezetértékelés alapjául szolgáló értékét, illetve a vagyon biztosítható hányadának értékét.

A Biztosítás alapján történő kifizetések esetére elő kell írni a Bank zálogjogosulti feljegyzését a biztosítási szerződésben/biztosítási kötvényen.

A Végső Kedvezményezett kötelezettséget vállal arra, hogy a Beruházás műszaki átadását követően haladéktalanul a Beruházással érintett ingatlant is magába foglaló vagyonbiztosítást az addig kivitelezés alatt álló eszközökre is kiterjeszti, illetve a meglévő vagyonbiztosítás összegét megemeli a Beruházás aktivált összegével, és az ennek megtörténtét igazoló szerződés(eke)t, illetve kötvény(eke)t a Beruházás műszaki átadását követő 15 napon belül Banknak benyújtja. Amennyiben a Beruházás építést is tartalmaz, úgy a Beruházás műszaki átadását megelőzően a kivitelező vagy a Végső Kedvezményezett építés-szerelési biztosítással köteles rendelkezni. A Végső Kedvezményezett kötelezettséget vállal arra, hogy a Beruházás műszaki átadását követően az építéssel érintett épületre/épületrészre vagyonbiztosítást köt, illetve a meglévő biztosítást kiegészíti, illetőleg kiterjeszti (a felépített épület/épületrész értékével a biztosítás összegét megemeli) az építési-szerelési biztosítás megszüntetésével egyidejűleg, és az ennek megtörténtét igazoló szerződés(eke)t, illetve kötvény(eke)t a Beruházás műszaki átadását követő 15 napon belül a Banknak benyújtja.

A biztosítási jogviszonnyal összefüggésben a Végső Kedvezményezett köteles

- a) a biztosítót felmenteni a biztosítási titok megtartása alól,
- b) a díjfizetési kötelezettségének határidőben eleget tenni, ennek elmaradása esetén haladéktalanul értesíteni köteles a Közvetítőt,
- c) a biztosított vagyontárgyak legalább újraelőállítási, illetve piaci értéke közül a magasabb összegnek megfelelő szinten tartania biztosítás összegét,
- d) mindent megtenni annak érdekében, hogy a biztosító ne mentesüljön a kártérítési kötelezettsége alól,
- e) a kártérítés megfizetésének megtagadása esetén az őt megillető jogorvoslati lehetőséggel élni, és a Közvetítőt erről tájékoztatni,
- f) valamennyi, a Közvetítő által kért információt a biztosításokkal kapcsolatban megadni.

A Végső Kedvezményezett nem jogosult

- a) a biztosítási szerződéseket megszüntetni (kivéve a későbbiekben részletezett esetekben, a Közvetítő előzetes írásos hozzájárulása esetén), a biztosításban szereplő fedezeti értéket módosítani (Bank számára kedvezőtlenül), illetve a biztosítási szerződéseket az alábbi b)-d) alpontokban meghatározottak szerint módosítani,
- b) a kockázatviselés helyét, a biztosított vagyontárgyak körét szűkíteni,
- c) a biztosított kockázatokat, a biztosítás összegét, illetve a kártérítési limiteket csökkenteni,
- d) az önrészesedés mértékét növelni.

A Végső Kedvezményezett jogosult:

- a) a biztosító indexálási ajánlatát elfogadni, amennyiben az a biztosítás összegét növeli,
- b) a kockázatviselési helyeket, a biztosított vagyontárgyakat, a biztosított tevékenységeket és eseményeket bővíteni, valamint ezzel kapcsolatosan a biztosítási összeget növelni.
- c) a biztosítási szerződéseket kedvezőbb feltételekkel újrakötni azzal, hogy a biztosított vagyontárgyra vonatkozó feltételek a Bank számára kedvezőtlenül nem változhatnak..

A Végső Kedvezményezett köteles a Közvetítőt haladéktalanul értesíteni és az igazoló dokumentumokat benyújtani:

- a) a biztosítási jogviszony módosításáról,
- b) az önrészt meghaladó mértékű káresemény bekövetkezéséről,
- c) a biztosító kártérítés fizetésének megtagadásáról.

A Végső Kedvezményezett köteles a biztosítási szerződésből fakadó kötelezettségeit megfelelően teljesíteni, a biztosítási szerződésben foglalt feltételeknek megfelelni, a biztosítási szerződést a hatályában fenntartani.

A Kölcsönszerződés fennállása alatt a Végső Kedvezményezett a biztosítási szerződést csak a Közvetítő előzetes írásos hozzájárulása esetén módosíthatja, vagy szüntetheti meg (azzal a kivétellel, hogy a Végső Kedvezményezett jogosult a biztosítási szerződéseket kedvezőbb feltételekkel újrakötni azzal, hogy a biztosított vagyontárgyra vonatkozó feltételek a Bank számára kedvezőtlenül nem változhatnak). Bármely biztosítási esemény bekövetkeztekor a Végső Kedvezményezett köteles a Közvetítőt haladéktalanul értesíteni és a biztosítási esemény bekövetkezését igazoló dokumentumokat az értesítéssel egyidejűleg benyújtani.

Fedezetként csak olyan biztosíték fogadható el, amely értékálló, likvid, piacképes és értékelhető eszköz, és jogilag érvényesíthető. Amennyiben a felajánlott biztosíték nem felel meg a fenti alapvető elvárásoknak, akkor az nem fogadható el biztosítékként. Ilyen például a nagyon egyedi, korlátozott célra felhasználható vagy jelentősen elhasználódott eszköz, illetve korlátozottan forgalomképes vagy forgalomképtelen ingatlan, ingóság.

5.2. Ingatlan biztosítékok bevonásának szabályai

Ingatlan biztosíték típusai:

- Ingatlan építés, vásárlás, felújítás, bővítés vagy átalakítás esetén a beruházás tárgya, illetve
- kiegészítő Ingatlan biztosíték.

Jelzálogjog fedezetet az MFB Zrt. – a jelen bekezdést követő bekezdésben meghatározott kivételekkel - a következő per, teher és igénymentes Ingatlanokon fogad el:

- nem állandó lakás céljára szolgáló házingatlanon (üdülön, hétvégi házon stb.);
- az ingatlan-nyilvántartás szabályai szerint önálló egységként nyilvántartott egész Ingatlannak, illetve egész tulajdoni illetőségnek minősülő építményeken, földterületeken, egyéb Ingatlanokon;
- lakott vagy bérbe adott lakóingatlan kiegészítő biztosítékként – csak közjegyző által hitelesített olyan befogadó nyilatkozat birtokában fogad el az MFB Zrt., amelyben a befogadó kötelezi magát arra is, hogy a teljes (Kölcsön) adósság visszafizetéséig a nyilatkozatát nem vonja vissza. Lakóingatlan elzálogosítása esetén a szerződésben ki kell kötni, hogy a zálogkötelezett az Ingatlant kiürítve köteles a zálogjog érvényesítése során a kielégítés céljára rendelkezésre bocsátani (a lakóingatlan kiürített állapotban való birtokba bocsátásának teljesítésére legalább három hónapos határidőt kell szabni);
- bármely fedezetként befogadott, biztosítható Ingatlan esetén a vagyontárgy fedezeti értékkel történő elfogadásának, kivéve azt az esetet, amikor a Végső Kedvezményezett a Kölcsönből vásárolja meg az Ingatlant. Ez esetben a Végső Kedvezményezett a Kölcsönből megvásárolt Ingatlan tekintetében a tulajdonjog megszerzésétől számított [15] napon belül köteles a vagyontárgy fedezeti értékkel történő elfogadását megkötni, illetve a meglévő biztosítást kiegészíteni, továbbá az ezt igazoló szerződés(ek)et és kötvényeket, valamint az első, illetve – meglévő biztosítás esetén a díjfizetési gyakorlat szerinti – aktuális biztosítási díj megfizetését igazolni.

A per, teher és igénymentes Ingatlan, mint főszabály alól kivételt képez olyan Ingatlan elfogadása, amelyet első ranghelyi jelzálogjog valamint annak biztosítására feljegyzett elidegenítési és terhelési tilalom terhel. **Az MFB Zrt. így olyan első ranghelyen terhelt Ingatlant is elfogad fedezetként, amelyen másodhelyi jelzálogjogot tud alapítani.** Megelőző ranghelyi jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom esetén a Végső Kedvezményezettnek a megelőző ranghelyi jelzálogjog jogosultjától hozzájárulást kell hoznia arról, hogy az MFB Zrt. a fedezetül szolgáló már terhelt Ingatlanon a következő ranghelyen jelzálogjogot és elidegenítési és terhelési tilalmat alapíthasson. Amennyiben a megelőző ranghelyi jelzálogjogok valamelyikének az MFB Zrt. a jogosultja, az MFB Zrt.-től nem szükséges külön hozzájáruló nyilatkozatot hoznia a Végső Kedvezményezettnek.

Az MFB Zrt. többedhelyi jelzáloggal terhelt Ingatlant is elfogad fedezetként abban az esetben, ha a megelőző ranghelyeken kizárólag az MFB Zrt. a jelzálogjog jogosultja és az ingatlan fedezeti értéke az Eljárás Rendben foglalt fedezeti elvárásoknak megfelel.

Főszabálytól – azaz per, teher és igénymentes Ingatlan – eltérően azon Ingatlanok is elfogadhatóak fedezetül, amelyek vonatkozásában az ingatlan-nyilvántartásba - az Inyvtv.-ben meghatározott - következő jogok, illetve tények kerültek be- illetve feljegyzésre:

- telki szolgalmi jog,
- állandó jellegű földmérési jelek, földminősítési mintateretek, valamint villamosberendezések elhelyezését biztosító használati jog, vezetékjog, vízvezetési és bányaszolgalmi jog, valamint törvény rendelkezésén alapuló közérdekű szolgalmak és használati jogok,
-
- megállapodáson és bírósági határozaton alapuló földhasználati jog,
- építésügyi korlátozás valamint
- bármely egyéb jog vagy tény, amelytől az MFB Zrt. egyedi állásfoglalással eltekint.

Fedezeti értékkel nem vehető figyelembe:

- az Ingatlan, amennyiben a forgalmi érték meghatározásához nem áll rendelkezésre értékbecslés vagy, a rendelkezésre álló értékbecslés nem felel meg az értékbecslésekkel szemben megfogalmazott elvárásoknak,
- az Ingatlan, ha a Hiteligénylő/Végső Kedvezményezett, vagy a dologi adós tulajdoni joga nincs bejegyezve (széljegy nem fogadható el), kivéve, ha az MFB Zrt. által nyújtott Kölcsön segítségével megvásárolni kívánt Ingatlan a biztosíték,
- az Ingatlan, amennyiben vagyonbiztosítással nem biztosított, kivéve azon Ingatlanokat, amelyekre biztosítás nem köthető, illetve a Kölcsönből megvásárolt Ingatlanokat, amelyek esetén a tulajdonjog megszerzésétől számított [15] napon belül kell a jelen Eljárási Rend által előírt vagyonbiztosításnak rendelkezésre állnia.

Lakóingatlan¹ minősül a lakás céljára létesített és az ingatlan-nyilvántartásban lakóház vagy lakás megnevezéssel nyilvántartott vagy ilyenként feltüntetésre váró Ingatlan (tulajdoni illetőség) a hozzá tartozó földrészlettel, ha arra használatbavételi engedélyt, vagy fennmaradási engedélyt, illetve a (312/2012. (XI. 8.) Korm. rend. 54. § (1b) bek. szerint) használatbavétel tudomásulvételéről hatósági bizonyítványt adtak ki.

A természetes személy által felajánlott ingatlanfedezet esetén az Ingatlan biztosítéki körbe történő bevonásához hozzájárulást kell kérni a zálogkötelezett házastársától, illetve élettársától (bejegyzett élettársától). A hozzájárulás szükséges továbbá abban az esetben is, ha a finanszírozott beruházás természetes személy Ingatlanán valósul meg.

A szükséges hozzájárulások az alábbi lépések mentén valósulhatnak meg:

1. Amennyiben egy beruházás természetes személy Ingatlanán valósul meg, illetve ha a fedezetként felajánlott Ingatlan természetes személy tulajdonában van, úgy ennek a

---

¹ A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 147. § (4) bekezdés a) pontja alapján.

- személynek nyilatkoznia kell arról, hogy házasságban, illetve élettársi (bejegyzett élettársi) kapcsolatban él-e.
2. Amennyiben a fenti nyilatkozatra nemleges a válasz, úgy további nyilatkozatra nincsen szükség.
  3. Amennyiben az 1. pontban foglalt kérdésre igen a válasz, úgy a természetes személy házastársa, illetve élettársa (bejegyzett élettársa) nyilatkozata is szükséges, amely szerint
    - a) az érintett Ingatlan nem tartozik a közös vagyonba és az Ingatlant illetően neki mint házastársnak, illetve élettársnak (bejegyzett élettársnak) nincsen semmilyen igénye.

VAGY

- b) hozzájárul ahhoz, hogy
  - az érintett Ingatlanon a Projekt megvalósuljon (kiegészítő biztosíték esetén nem releváns), és
  - az Ingatlan használatáról a házastárs, illetve élettárs (bejegyzett élettárs) rendelkezzen, valamint
  - a biztosítékként felajánlott Ingatlanon a Bank javára a jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom megalapításra kerüljön.

Az Ingatlanok fedezet értékkel történő figyelembe vételéhez minden esetben értékbecslés elkészítése szükséges. Az értékbecsléseknek a forgalmi/piaci érték mellett a likvidációs (menekülési) értéket is tartalmaznia kell. Az értékbecslésben fel kell tüntetni, hogy a meghatározott forgalmi/likvidációs érték tartalmaz-e ÁFA-t (kivéve lakóingatlan).

Az Ingatlan terhelhetősége kapcsán az alábbiak szerint kell eljárni:

- 1) A befogadási érték a Közvetítői szakértői listáról választott értékbecslő által elkészített, a Közvetítő által elfogadott értékbecslésben megállapított forgalmi érték. Amennyiben a beruházás az értékbecsléssel érintett Ingatlanon valósul meg, úgy a befogadási értékbe beszámításra kerül az anyagi-műszaki összetétel szerinti, az Ingatlant érintő, az Ingatlanra aktiválásra kerülő beruházás értéke is. Ebben az esetben az elvárt fedezettségnek a beruházás/Projekt lezárásával kell megvalósulnia, amelyhez a Végső Kedvezményezettnek új értékbecslést kell benyújtania vagy aktualizáltatnia kell a korábban készültet.
- 2) A hitel fedezeti értékét az MFB Zrt. első helyi zálogjogosultsága esetén a befogadási értéknek az MFB Zrt. által meghatározott korrekciós tényezővel (fedezeti szorzó) történő szorzata adja meg.
- 3) Az MFB Zrt. másod vagy többedhelyi jelzálogjogosultsága esetén az Ingatlan fedezeti értékéből levonásra kerül a már bejegyzett megelőző zálogjog(ok) 110 %-on figyelembe vett értéke.
- 4) Az MFB Zrt. által nyújtott Kölcsön fedezeti értékeként ez a különbség vehető figyelembe (fedezeti érték - megelőző jelzálogjog(ok) értékének 110%-a= MFB Zrt. által figyelembe vehető fedezeti érték).

A Végső Kedvezményezett köteles a Projekt tárgyát képező Ingatlan használatbavételi engedélyének kézhezvételét követően 5 munkanapon belül az építmény ingatlan-nyilvántartásban történő feltüntetését, illetve meglévő Ingatlan átalakítása esetén – szükség

szerint - a rendeltetési cél megváltoztatását kezdeményezni, és ennek megtörténtét a használatbavételi engedély kézhezvételét követő 10 munkanapon belül a Közvetítő felé hiteles tulajdoni lap szemle másolatának benyújtásával igazolni.

5.2.1. Ingatlan értékbecslésére vonatkozó szabályok

Ingatlan fedezetként történő bevonása esetén értékbecslés szükséges a forgalmi érték megállapításához, mely az alábbiak szerint történik:

- a) az értékbecslésben szereplő forgalmi értéket kell figyelembe venni;
- b) az értékbecslés helyett nem fogadható el az adó- és értékbizonyítvány;
- c) az értékbecslésnek a piaci/forgalmi érték mellett a likvidációs (menekülési) értéket is tartalmaznia kell;
- d) az értékbecslésben fel kell tüntetni, hogy a meghatározott forgalmi/likvidációs érték tartalmaz-e ÁFA-t. A fedezeti érték számításának alapjául az ÁFA nélküli piaci/forgalmi értéket lehet elfogadni (kivéve lakóingatlan).
- e) Az értékbecslés csak abban az esetben fogadható be a hitelkérelem elbírálásához, amennyiben azt az értékbecslő cégszerű aláírásával látta el.

Termőföld, vagy mezőgazdasági Ingatlan esetében a Támogatási kérelem benyújtásától számított 180 napnál nem régebbi, egyéb Ingatlan esetében a Támogatási Kérelem benyújtásától számított 90 napnál nem régebbi értékbecslés képezheti a fedezeti érték számításának alapját.

A biztosítékok fedezeti értékének meghatározásához kizárólag olyan értékbecslés fogadható el, amelyet a Közvetítő szakértői listáján szereplő értékbecslő készített.

A Közvetítői szakértői listán nyilvántartott értékbecslőknek az értékbecslések elkészítésére vonatkozóan országosan egységes díjtáblázat szerinti árazást kell alkalmazniuk a Végső Kedvezményezettek számára.

5.3. Ingó biztosítékok bevonásának szabályai

Ingó jelzálogjoggal terhelhetők a gépek, berendezések, járművek és a készletek.

Fedezeti értékkel nem vehető figyelembe:

- az a használt ingóság, amely forgalmi értékének megállapításához értékbecslés szükséges, azonban a forgalmi érték meghatározásához nem áll rendelkezésre értékbecslés vagy, a rendelkezésre álló értékbecslés nem felel meg az értékbecslésekkel szemben megfogalmazott elvárásoknak,
- az az ingóság, amely nem a Hiteligénylő/Végső Kedvezményezett vagy a dologi adós tulajdonában van, kivéve, ha az MFB Zrt. által nyújtott Kölcsön segítségével megvásárolni kívánt ingóság a biztosíték,
- az ingóság, amennyiben vagyonszavatlással nem biztosított, kivéve a Kölcsönből megvásárolt ingóságokat, amelyek esetén a tulajdonjog megszerzésétől számított [15] napon belül kell a jelen Eljárási Rend által előírt vagyonszavatlásnak rendelkezésre állnia,
- a már zálogjoggal terhelt ingóság,
- a lajstrombejegyzésre kötelezett, de abba be nem jegyzett ingóságok (például vízi-, vagy légi járművek).

Új gép és berendezés a hitelkérelem benyújtásától számított fél éven belüli vásárlása esetén az adásvételi szerződésben rögzített nettó ár az irányadó, értékbecslés elkészítése kizárólag ebben az esetben nem szükséges. Kombinált hitelprogramok esetén a Felhívásokban előírtak szerinti árajánlat benyújtása elegendő a fedezeti érték megállapításához. Egyébként a befogadási érték a Közvetítői listáról választott értékbecslő által elkészített, a Kötvetítő által elfogadott értékbecslésben megállapított forgalmi érték.

20 millió Ft egyedi beszerzési nettó ár alatt az adásvételi szerződés helyett – amennyiben ilyen nem áll rendelkezésre – a fedezeti érték megállapításához elfogadható az aláírt, visszaigazolt írásos megrendelő, szándéknyilatkozat, előszerződés, árajánlat vagy számla is.

A fentiek érvényesek az utófinanszírozás esetére is, tehát 20 millió Ft egyedi beszerzési összeg felett adásvételi szerződés vagy értékbecslés beadása kötelező, ezen értékhatár alatt a fedezeti érték megállapításához elfogadható a mindkét fél által aláírt, visszaigazolt megrendelő, szándéknyilatkozat, előszerződés, árajánlat vagy számla. Kombinált termékek esetén a Felhívásokban előírtak szerinti árajánlat elfogadható a fedezeti érték megállapításához az ingó biztosíték összegétől függetlenül.

Amennyiben a fedezet nem rendelkezik egyedi azonosítóval, a körülírással történő azonosítás azt jelenti, hogy a körülírás egyértelműen csak azt az eszközt azonosítja, amelyet a hitelből vásároltak, illetve ami a fedezet. Nem beazonosítható eszköz nem fogadható el fedezetként.

Amennyiben az ingó jelzálogszerződés megkötése és az ingó jelzálogjog hitelbiztosítéki nyilvántartásba való bejegyzése időpontjában, illetve a Kölcsön folyósításakor a zálogtárgy még nincs a zálogkötelezett tulajdonában, a zálogkötelezett köteles a rendelkezési jog megszerzését és a zálogtárgyak azonosító adatait haladéktalanul – legfeljebb a tulajdonjog megszerzését követő 5 munkanapon belül – a Közvetítőnek közjegyzői nyilatkozatba foglaltnak, a nyilatkozat két hiteles kiadmányának átadásával bejelenteni.

Egyidejűleg a zálogkötelezett – amennyiben azt a biztosításra vonatkozó jogszabályok lehetővé teszik – köteles a biztosítéki Ingóság(ok)ra a Kölcsönszerződés szerinti első folyósításig, illetve ha a rendelkezési jog megszerzésére vagy az Ingóság(ok) fedezeti körbe történő bevonására ezt követően került sor, úgy a rendelkezési jog megszerzésétől számított 15 napon belül összkockázati vagyombiztosítást kötni, illetve a meglévő biztosítást kiegészíteni.

Készletre történő forgóeszköz Kölcsön igénylése esetén adásvételi szerződés nem szükséges, mindkét fél által aláírt, visszaigazolt megrendelő, szándéknyilatkozat, előszerződés vagy számla is elfogadható.

Készlet biztosíték csak a Kölcsönből történő, beruházáshoz kapcsolódó beszerzés esetén fogadható el. A készlet fedezeti értékeként a könyv szerinti érték vagy a számlaérték új ingóságokra érvényes fedezeti szorzóval korrigált összege közül az alacsonyabb fogadható el. Kiegészítő biztosítékként készlet nem fogadható el.

Használt gépek, eszközök, berendezések fedezeti értékkel történő figyelembevételéhez értékbecslés elkészítése szükséges, amelynek tartalmaznia kell a piaci árat is.

Nem lehet ingóságként kezelni és értékelni azokat az eszközöket, melyek a Számv. tv. 26. § (2) bekezdésében foglaltaknak² megfelelnek.

Csak olyan ingó vagyontárgy fogadható el fedezeti értékkel biztosítékként, amelynél az MFB Zrt-t megelőző ranghelyen bejegyzés nem szerepel.

Megújuló energiafelhasználás növelését és energiahatékonyság javítását célzó ingó beszerzések esetében az ingóságra vonatkozó jelzálogjog bejegyzésével egyidejűleg a Bank a beruházáshoz kapcsolódó, Inyvtv. szerinti egyéb önálló ingatlanra (telek, épület, pince, föld alatti garázs és más építmény) is minden esetben egyetemleges jelzálogjogot, valamint elidegenítési és terhelési tilalmat alapít. Ettől abban az esetben sem lehet eltérni, ha a Végső Kedvezmény kiegészítő biztosítékot von be a fedezeti körbe.

Járműre kikötött zálogjognál az alábbi feltételeknek kell megfelelni:

- a személygépjármű (csak kiegészítő biztosíték lehet) kora a kockázatvállalás időpontjában legfeljebb 2 év lehet, a haszongépjárművet, illetve az egyéb járművet pedig legfeljebb annak 7 éves koráig lehet fedezeti értékkel elfogadni,
- a gépjárműnek CASCO biztosítással kell rendelkeznie, amely elemi kárra, lopásra és töréskárra is vonatkozik, legalább a fedezeti érték erejéig, kártérítésre vonatkozóan a biztosítási kötvényen, illetve szerződésen az MFB Zrt-t kell zálogjogosultként feltüntetni vagy zálogjogosultként megjelölni,
- a gépjármű törzskönyvét a Közvetítőnél letétbe kell helyezni, és a zálogjogot a hitelbiztosítéki nyilvántartásba be kell jegyeztetni.

Amennyiben a használt gépjármű vásárlása autókereskedőn keresztül bonyolódik, úgy az általa kiállított EUROTAX igazolás elfogadható.

Amennyiben a használt gépjármű vásárlása nem autókereskedőn keresztül történik meg abban az esetben:

- Lehetőség van arra, hogy a Közvetítő lekéri az EUROTAX értékelést a www.eurotax.hu oldalról, mely értékelés kinyomtatva a hitelanyag részét képezi.

Ebben az esetben az EUROTAX értékeléshez szükséges valamennyi adatot be kell kérni a Végső Kedvezményezettől.

- A Közvetítő tájékoztatja a Végső Kedvezményezettet arról, hogy valamely autókereskedés segítségével kérjen le EUROTAX értékelést, ebben az esetben az autókereskedés által kiállított EUROTAX igazolás alapján történik meg az értékelés.

Használt gépjármű esetén a Kölcsön maximális összegének meghatározása: az EUROTAX értékelésben az adott gépjárműre vonatkozó „Értéksáv-Eladási ár” ÁFA nélküli kezdő értékének 80 %-a. Azon használt járművek esetében, ahol EUROTAX értékelés nem kérhető, értékbecslés szükséges a Kölcsön összegének megállapításához.

---

² Számv. tv. 26. § (2) bekezdés: Az ingatlanok között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett földterületet és minden olyan anyagi eszközt, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek. Az ingatlanok közé sorolandó: a földterület, a telek, a telkesítés, az épület, az épületrész, az egyéb építmény, az üzemkörön kívüli ingatlan, illetve ezek tulajdoni hányada, továbbá az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok, függetlenül attól, hogy azokat vásárolták vagy a vállalkozó állította elő, illetve azok saját tulajdonú vagy bérelt ingatlanon valósultak meg. Az ingatlanok között kell kimutatni a bérbe vett ingatlanokon végzett és aktivált beruházást, felújítást is.

5.3.1. Ingóság értékbecslésére vonatkozó szabályok

Új gép és berendezés – Támogatási kérelem benyújtásától számított - fél éven belüli vásárlása esetén az adásvételi szerződésben (vagy előszerződésben vagy megrendelőben) rögzített nettó ár az iránymű, így erre értékbecslést nem kell készíteni.

Használt ingóság fedezetként történő bevonása esetén értékbecslés szükséges a forgalmi érték megállapításához, mely az alábbiak szerint történik: Az értékbecslésben szereplő forgalmi érték és az adásvételi szerződésben (vagy előszerződésben vagy megrendelőben) szereplő érték közül az alacsonyabbat kell figyelembe venni.

Külföldről beszerzett használt ingóság esetében a beszerzésre kerülő eszközről értékbecslést kell készíteni, melynek tartalmaznia kell jelen Eljárási Rend a használt eszköz beszerzésre vonatkozó feltételeket. Ezen feltételek biztosításáért a Végső Kedvezményezett felelős.

Az értékbecslés elkészítésének két módja lehetséges:

- a) a jelen Eljárási Rend előírásának megfelelő magyar értékbecslő végzi el az értékbecslést kiutazással, utazási költséget a Végső Kedvezményezett viseli
- b) magyar értékbecslő validálja a külföldön készített és hivatalosan lefordított értékbecslést, melynek költsége a Végső Kedvezményezettet terheli.

Kizárólag olyan értékbecslő által készített értékbecslés fogadható el az ingó fedezeti értékének meghatározására, aki a Közvetítő szakértői listáján szerepel.

5.4. Óvadék

Óvadékként kizárólag fizetési számla követelésként elhelyezett és a Ptk. vonatkozó rendelkezései szerinti óvadék fogadható el.

A 1303/2013/EU rendelet 132. cikk (1) bekezdés alapján nem alkalmazható olyan levonás, visszatartás vagy bármilyen további külön díj vagy azzal megegyező hatású egyéb díj, amely csökkentené a kedvezményezettek számára kifizetendő összegeket. Az óvadék maximuma a Kölcsön összegével egyezik meg.

A fizetésiszámla-követelésen alapított óvadék pénzneme magyar forint, euro vagy amerikai dollár lehet. Az óvadéket a Végső Kedvezményezettnek vagy a Végső Kedvezményezettől eltérő óvadéknyújtónak az általa választott számlavezető hitelintézetnél (ide nem értve az MFB Zrt.-t) vezetett fizetési számlán az óvadéknyújtó által felajánlott összeg erejéig kell alapítani a számlatulajdonos, a számlavezető és az MFB Zrt. mint zálogjogosult képviselőjében eljáró Közvetítő által kötött írásbeli megállapodás alapján.

A deviza óvadék elfogadása a Támogatási Kérelem beadásának időpontjában érvényes MNB deviza árfolyamon történik.

5.5. Készfizető Kezesség

Gazdasági Társaság és Szövetkezet hitelfelvétele esetén, amennyiben a Közvetítő által lefolytatott kockázati minősítés indokolja, úgy az alábbiakban meghatározott személy(ek) készfizető kezességvállalása a fedezeti körbe vonható.

Gazdasági Társaság és Szövetkezet hitelfelvétele esetén

- betéti társaság esetén a kültag,
- korlátolt felelősségű társaság, közkereseti társaság, zártkörűen működő részvénytársaság esetén a többségi tulajdonos, vagy azonos 50-50 %-os tulajdonrész esetén mindkét tulajdonos, 50 %-ot el nem érő tulajdoni hányad esetén a legmagasabb tulajdoni hányaddal rendelkező tulajdonosok (legalább összesen 51%-os tulajdoni hányadot elérő tulajdonosok),
- Részvénytársaságok esetén, amennyiben nincs legfeljebb 5 részvényesnek együttesen 51%-os tulajdoni részesedése, vagy a részvénytársaság így dönt, az igazgatóság elnöke vagy a vezérigazgató,
- Szövetkezet esetén, amennyiben nincs legfeljebb öt tagnak 51%-os tulajdoni részesedése, vagy a Szövetkezet így dönt, az igazgatóság elnöke vagy az igazgató elnök

ezen személyek készfizető kezességvállalásavonható a fedezeti körbe.

A többségi tulajdonos készfizető kezességén túl a Közvetítő javaslata alapján előírható bármely további tulajdonos (legfeljebb 5 kezességig) készfizető kezessége.

Tulajdonos készfizető kezessége alatt

- a) természetes személy, vagy
- b) jogi személy, vagy
- c) mindkettő által nyújtott kezesség értendő.

Külföldi jogi vagy természetes személy bevonása Készfizető Kezesként nem lehetséges, akkor sem, ha tulajdonos. Ebben az esetben más belföldi (természetes személy vagy jogi személy) kezességvállalásáról lehet gondoskodni.

Jogi személy által nyújtott készfizető kezesség esetén a kezes általános kötelezettségei:

- a) A Készfizető Kezes legkésőbb a tárgyévet követő év június 15. napjáig köteles benyújtani a legfőbb szerve által elfogadott, éves beszámolóját - és amennyiben ennek elkészítésére kötelezett - kiegészítő melléklettel, üzleti jelentéssel és könyvvizsgálói jelentéssel.
- b) Konszolidált beszámoló készítési kötelezettség esetén a Készfizető Kezes köteles legkésőbb a tárgyévet követő év szeptember 30. napjáig benyújtani konszolidált beszámolóját a Bank részére.
- c) A Készfizető Kezes – a fentiekén túlmenően – köteles a Közvetítőnek átadni mindazokat a pénzügyi és egyéb információkat, amelyeket a Bank indokoltan kér. A Kezes köteles azonnal értesíteni a Közvetítőt minden olyan eseményről, amely hátrányosan érintheti vagy csökkentheti azon képességét, hogy a szerződés szerinti kötelezettségeit teljesítse.

Egyéni Vállalkozó, Egyéni Cég esetén a kezes kizárólag az Egyéni Vállalkozótól/Egyéni Cég tulajdonosától különböző, illetve társas vállalkozások esetén olyan természetes személy lehet, aki:

- a) nagykorú magyar állampolgár, vagy
- b) Magyarországon legalább 3 éve állandó lakóhellyel rendelkező
  - nagykorú Európai Unió tagállami állampolgár, vagy
  - kettős vagy többes állampolgárságú nagykorú természetes személy, akinek legalább az egyik állampolgársága magyar, vagy aki az Európai Unió tagállamának állampolgára.

A kezességi szerződés határozott idejű, futamideje a Kölcsön futamidejét 5 évet meghaladó kell legyen.

5.6. Hitelintézet által vállalt garancia

A Végső Kedvezményezett tartozásainak megfizetéséért az MFB Zrt.-nél elfogadható minősítéssel rendelkező hitelintézet vállalhat garanciát (hitelfedezeti garancia), amellyel a hitelintézet kötelezettséget vállal arra, hogy meghatározott feltételek – így különösen bizonyos esemény beállta vagy elmaradása, illetve okmányok benyújtása – esetében és határidőn belül a jogosultnak a megállapított összeghatárig fizetést fog teljesíteni.

Az elfogadható minősítéssel rendelkező hitelintézetről információt az MFB Pontok tudnak nyújtani.

A garancia elfogadásának feltétele, hogy az feltétel nélküli és visszavonhatatlan legyen. A Végső Kedvezményezett kötelezettséget vállal arra, hogy a garancia érvényességét a Kölcsön teljes futamideje alatt biztosítja.

5.7. Immateriális javak

Immateriális javak fedezetként nem kerülnek bevonásra, akkor sem, ha azok a projekt tárgyát képezik. A teljes erre fordított kölcsönösszeg 100%-ára kiegészítő fedezet biztosítása szükséges.

5.8. A biztosítékok újraértékelésének szabályai

Eltérő fedezet- és eszköztípusok eltérő gyakoriságú és eltérő módon elvégzendő értékelést, illetve vizsgálatot igényelhetnek.

A fedezetek felülvizsgálatának elsősorban a következőkre kell irányulnia:

- a fedezetek, biztosítékok leköötött vagyontárgyak megléte, változása, állaga,
- hatályos vagyontárgy megléte,
- jogi érvényesíthetőség (az abban bekövetkezett változások),
- érték/értékvesztés,
- mobilizálhatóság.

A Kölcsön futamideje alatt a biztosítékokat a biztosíték típusától függően a Közvetítőnek újra kell értékeltetnie/értékelnie/aktualizáltatnia. A fedezetek újraértékelése – és a fedezeti érték illetve fedezeti kör módosítása – az alábbi esetekben szükséges:

Biztosíték fajták, típusok	Újraértékelés
Lakóingatlan	3 évente
Lakóingatlanok nem minősülő Ingatlan	3 évente
Ingóság	évente
Fizetési számla követelésen alapított óvadék	szükség szerint
Készfizető kezesség	évente
Készlet	évente
Hitelintézet által vállalt garancia	évente

A Végső Kedvezményezett köteles a biztosítékok értékét külön-külön és összességükben is fenntartani.

Ingatlan újraértékelése új értékbecsléssel vagy értékbecslő által készített értékfenntartó nyilatkozattal, valamint a korábbi értékbecslés aktualizálásával egyaránt elvégezhető. Ingóság újraértékelését a Végső Kedvezményezett által cégszerűen nyilatkozott aktuális könyv szerinti érték alapján is el lehet végezni.

Amennyiben a Végső Kedvezményezett a Kölcsön futamideje alatt fedezeti cserét kezdeményez az csak abban az esetben fogadható el, amennyiben az elvárt fedezettség a fedezetcseré után is teljesül.

A biztosítékokat haladéktalanul újra kell értékelni abban az esetben, ha a Közvetítő – a helyszíni ellenőrzés során vagy más módon – lényeges fedezeti érték csökkenést vagy fedezetelvonást tapasztal, illetve a Végső Kedvezményezett pénzügyi helyzetében jelentős negatív változás áll be.

A biztosíték fenti rendszeres és soron kívüli újraértékelésének költségét a Végső Kedvezményezett viseli.

Az MFB Zrt. azonnali értékbecslést rendel(het) el, amennyiben azt indokoltnak látja. Az azonnali értékbecslés költségét MFB Zrt. viseli.

6. A Kölcsön futamidejének meghatározására

A Kölcsön futamidejét összhangba kell hozni a Kölcsönből beszerzett tárgyi eszközök várható amortizációs idejével.

A Tao. tv-ben meghatározott amortizációs kulcsok figyelembe vételével a futamidő meghatározásához az alábbi amortizációs időket kell alkalmazni:

- a) az 50%-os amortizációs kulcs alá tartozó gépek, berendezések, felszerelések esetén legfeljebb 2 év. Ezt kell alkalmazni az általános rendeltetésű számítástechnikai gépek,

- berendezések esetében (HR8471 Vtsz.) függetlenül attól, hogy a Végső Kedvezményezett a Tao. alapján más amortizációs kulcsot is alkalmaz;
- b) a 33%-os amortizációs kulcs alá tartozó gépek, berendezések, felszerelések vagy járművek esetén legfeljebb 3 év, függetlenül attól, hogy a Végső Kedvezményezett a Tao. alapján más amortizációs kulcsot is alkalmaz;
  - c) a 25%-os amortizációs kulcs alá tartozó gépek, berendezések, felszerelések esetén legfeljebb 4 év, függetlenül attól, hogy a Végső Kedvezményezett a Tao. alapján más amortizációs kulcsot is alkalmaz;
  - d) a 20%-os amortizációs kulcs alá tartozó gépek, berendezések, felszerelések vagy járművek esetén legfeljebb 5 év, függetlenül attól, hogy a Végső Kedvezményezett a Tao. alapján más amortizációs kulcsot is alkalmaz;
  - e) a 14,5%-os amortizációs kulcs alá tartozó gépek, berendezések, felszerelések vagy járművek esetén legfeljebb 7 év, függetlenül attól, hogy a Végső Kedvezményezett a Tao. alapján más amortizációs kulcsot is alkalmaz;
  - f) Ingatlan esetében az alkalmazandó amortizációs idő: 15 év³.

Fentiek megállapításához illetve ellenőrzéséhez a Végső Kedvezményezettnek nyilatkoznia kell a megvásárlandó tárgyi eszköz(ök) VTSZ számáról.

A fenti eszközök kombinációja esetén a futamidőt a leghosszabb amortizációs idővel rendelkező eszközhöz tartozó maximális futamidőhöz szükséges meghatározni.

7. Szerződéskötési feltételek

7.1. Önálló hitelprogramok esetén

A Kölcsönszerződés megkötéséhez a Végső Kedvezményezett köteles benyújtani az alábbi dokumentumokat, illetve a Közvetítő köteles a Kölcsönszerződés megkötését megelőzően elvégezni az alábbi feladatokat:

- a Végső Kedvezményezett alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát,
- a Végső Kedvezményezett benyújtotta a nevében aláíró személy vagy személyek ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját,
- 30 napnál nem régebbi nemleges adóigazolást NAV és a Végső Kedvezményezett székhelye és valamennyi telephelye, fióktelepe szerinti önkormányzati adókötelezettségek vonatkozásában, vagy kizárólag NAV vonatkozásában: köztartozásmentes adatbázisban való szereplésről szóló igazolás,
- Ingatlan biztosíték esetén az Ingatlan 30 napnál nem régebbi hiteles tulajdoni lap szemle másolatát,
- Végső Kedvezményezett Pmt. szerinti azonosítása megtörtént, a megadott adatokban változás nem történt, illetve átvezetésre került,
- a Projekt megvalósításának elindításához szükséges jogerős hatósági engedélyező határozatot vagy annak megadására vonatkozó kérelem benyújtását igazoló

---

³ A Tao. 2. számú mellékletében foglalt, az épület jellege szerinti rövid élettartamú szerkezetű épületekhez rendelt 6,0% leírási kulcs figyelembe vételével (lefelé kerekített érték),

dokumentumokat (azon Projektek esetében releváns, amelyek hatósági engedélyhez kötöttek),

- az olyan Projektek esetén, amely keretében a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005 (XII.5) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerinti tevékenységet terveznek végezni, a környezeti hatástanulmányt, vagy annak hiányában előzetes vizsgálati dokumentációt, ha az készült,
- Fogyasztói Kezes bevonása esetén a Fogyasztói Kezes szerződéskötés előtti (minimum 3 nappal az aláírás előtt) tájékoztatása megtörtént,
- természetes személy kezes bevonása esetén a Közvetítő KHR-ben végzett ellenőrzése alapján megállapítható, hogy a természetes személy kezes, a Végső Kedvezményezett és egyéb biztosítékot nyújtó természetes személy nem szerepel a KHR adósságrendezi eljárásokat nyilvántartó alrendszerében adósként, adóstársként vagy egyéb kötelezettként,
- rendelkezésre áll a Végső Kedvezményezett azon nyilatkozata, melyben kijelenti, hogy a Kölcsönt a hiteldöntés napján nem fizikailag már lezárt (befejezett), vagy teljes mértékben (fizikailag és pénzügyileg is) még nem végrehajtott Projekt/projektelem/projektütem finanszírozására fordítja.
- rendelkezésre áll természetes személy által felajánlott ingatlanfedezet esetén az Ingatlan biztosítéki körbe történő bevonásához szükséges hozzájárulás a zálogkötelezett házastársától, illetve élettársától (bejegyzett élettársától).
- Végső Kedvezményezett a hitelkérelem 1. sz. mellékletét képező Folyósítási Tervet havi bontásban kitöltötte és átadta a Közvetítőnek.

Amennyiben a fenti dokumentumok már korábban benyújtásra kerültek és azok tartalma a benyújtást követően módosult, azokat a Végső Kedvezményezett a Kölcsönszerződés megkötéséhez köteles benyújtani.

A Kölcsönnyújtásra vonatkozó jóváhagyó döntés a meghozatalát követő 90. napon hatályát veszti. Ezt követően a döntés alapján szerződés nem köthető.

Amennyiben az MFB Zrt. tudomására jut bármely bankbiztonsági vagy egyéb negatív információ, amely szerint kockázatosná válhat a Kölcsön visszafizetése, úgy a szerződéskötéstől az MFB Zrt. egyoldalúan elállhat.

7.2. Kombinált Hitelprogramok esetén

A Kölcsönszerződés megkötéséhez a Végső Kedvezményezett köteles benyújtani illetve a Közvetítő köteles a Kölcsönszerződés megkötését megelőzően elvégezni az alábbi feladatokat:

- a Végső Kedvezményezett alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát;
- A Végső Kedvezményezett az EPTK szerinti nyilatkozatot eredeti példányát, cégszerűen aláírtan benyújtotta,
- A Végső Kedvezményezett, a nevében aláíró személy vagy személyek esetében ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját;
- 30 napnál nem régebbi nemleges adóigazolást NAV és a Végső Kedvezményezett székhelye és valamennyi telephelye, fióktelepe szerinti önkormányzati

- adókötelezettségek vonatkozásában, vagy kizárólag NAV vonatkozásában: köztartozásmentes adatbázisban való szereplésről szóló igazolás,
- Ingatlan biztosíték esetén az Ingatlan 30 napnál nem régebbi hiteles tulajdoni lapjának szemle másolatát;
  - Végső Kedvezményezett Pmt. szerinti azonosítása megtörtént, a megadott adatokban változás nem történt, illetve átvezetésre került, a Pmt. szerinti adatlap eredeti példánya rendelkezésre áll;
  - a Projekt megvalósításának elindításához szükséges jogerős hatósági engedélyező határozatot vagy annak megadására vonatkozó kérelem benyújtását igazoló dokumentumokat (azon Projektek esetében releváns, amelyek hatósági engedélyhez kötöttek),
  - az olyan Projektek esetén, amely keretében a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005 (XII.5) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerinti tevékenységet terveznek végezni, a környezeti hatástanulmányt, vagy annak hiányában előzetes vizsgálati dokumentációt, ha az készült,
  - természetes személy Kezes bevonása esetén a természetes személy Kezes szerződéskötés előtti (min. 3 nappal az aláírás előtt) tájékoztatása megtörtént;
  - természetes személy kezes esetén a Közvetítő KHR-ben végzett ellenőrzése alapján megállapítható, hogy a természetes személy kezes, a Végső Kedvezményezett és egyéb biztosítékot nyújtó természetes személy nem szerepel a KHR adósságrendezési eljárásokat nyilvántartó alrendszerében adósként, adóstársként vagy egyéb kötelezettként;
  - rendelkezésre áll a Végső Kedvezményezett azon nyilatkozata, melyben kijelenti, hogy a Kölcsönt a támogatói döntés napján nem fizikailag már lezárt (befejezett), vagy teljes mértékben (fizikailag és pénzügyileg is) végrehajtott Projekt finanszírozására fordítja, Végső Kedvezményezett a Folyósítási Tervet havi bontásban kitöltötte és átadta a Közvetítőnek.

Amennyiben a fenti dokumentumok már korábban benyújtásra kerültek és azok tartalma a benyújtást követően módosult, azokat a Végső Kedvezményezett a Kölcsönszerződés megkötéséhez köteles benyújtani.

A Kölcsönnyújtásra vonatkozó jóváhagyó döntés a meghozatalát követő 90. napon hatályát veszti. Ezt követően a döntés alapján szerződés nem köthető.

Amennyiben az MFB Zrt. tudomására jut bármely bankbiztonsági vagy egyéb negatív információ, amely szerint kockázatosná válhat a Kölcsön visszafizetése, úgy a szerződéskötéstől az MFB Zrt. egyoldalúan elállhat.

8. Folyósítási feltételek

8.1. A folyósítás általános érvényű feltételei

- A Végső Kedvezményezett a lehívást a Rendelkezésre Tartási Idő alatt kezdeményezi azzal, hogy a folyósításnak a Rendelkezésre Tartási Idő alatt meg kell történnie.

- Engedélyköteles Ingatlan építés, átalakítás, felújítás, bővítés esetén jogerős érvényes építési engedély rendelkezésre áll.
- Ingatlanfedezet esetén a Végső Kedvezményezett az Ingatlan 30 (harminc) naptári napnál nem régebbi hiteles tulajdoni lapja szemle másolatával igazolja, hogy a Kölcsönszerződésből eredő követelések biztosítékként szolgáló Ingatlan(ok)ra az MFB Zrt. jelzálogjogát, valamint az ezen jelzálogjog(ok) biztosítására szolgáló elidegenítési és terhelési tilalmat (tilalmakat) bejegyezték az ingatlan-nyilvántartásba (széljegy nem elegendő). Osztatlan közös tulajdon esetén tulajdoni hányad szerint (használati megállapodás illetve megosztási vázrajz hiányában: a teljes Ingatlanra) szükséges a zálogjog bejegyzése.
- Ha a Kölcsönből megvásárolni kívánt Ingatlan a biztosíték, a tulajdonjog bejegyzésére irányuló kérelem bejegyzésére és ezt követően a Bank jelzálogjogának bejegyzésére irányuló kérelem beadását kell a Végső Kedvezményezettnek igazolnia a tulajdonjog és a jelzálogjog bejegyzési kérelmet (az előbbieket szerinti sorrendben) széljegyként tartalmazó, 30 napnál nem régebbi hiteles tulajdoni lap szemle másolat és a bejegyzésekre irányuló kérelmek illetékes kormányhivatal által érkeztetett példányának átadásával, valamint a Végső Kedvezményezett köteles igazolni az ezen kérelmekhez kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díj megfizetését.
- A Végső Kedvezményezett tudomásul veszi, hogy a Közvetítőhöz benyújtott, a Projekthez kapcsolódó fővállalkozói/(generál)kivitelezői/szállítási/vállalkozási szerződésnek a Projekt jóváhagyott költségvetését és/vagy műszaki tartalmát érintő módosítása, illetve megszüntetése kizárólag a Közvetítő előzetes hozzájárulásával történhet.
- Amennyiben a zálogszerződés megkötése és a zálogjog hitelbiztosítéki nyilvántartásba való bejegyzése időpontjában illetve a folyósításkor a zálogtárgy még nincs a zálogkötelezett tulajdonában, a zálogkötelezett köteles a rendelkezési jog megszerzését és a zálogtárgyak azonosító adatait haladéktalanul – legfeljebb a tulajdonjog megszerzését követő 5 (öt) napon belül – a Közvetítőnek közjegyzői nyilatkozatba foglaltan (két hiteles kiadmány átadásával) bejelenteni.

8.1.1. Szabályok építési műszaki ellenőr bevonása esetén

Az ingatlanprojektek finanszírozása során a hitelezési folyamatot szakaszolni kell a kivitelezés előrehaladása során keletkező új érték megvalósulási üteme szerint. A kivitelezés valós műszaki tartalmának szakszerű megítélése érdekében, amennyiben az elszámolható ingatlanfejlesztési költségek elérik, illetve meghaladják az 50 millió Ft-ot, a Végső Kedvezményezett költségére és megbízása alapján a Magyar Építész Kamara, Magyar Mérnöki Kamara névjegyzékében az adott feladatra regisztrált építési műszaki ellenőr bevonása szükséges. A Végső Kedvezményezett nem jogosult a hitelügylet során a műszaki ellenőri teendőket abban az esetben sem ellátni, ha a Magyar Építész Kamara, Magyar Mérnöki Kamara névjegyzékében az adott feladatra regisztrált építési műszaki ellenőrként szerepel.

A finanszírozási folyamatban újabb Kölcsön részletek lehívása csak az építési műszaki ellenőr teljesítés-igazolását (kollaudálása) követően történhet meg. A finanszírozási folyamat szempontjából legfontosabb építési műszaki ellenőri feladat a Kölcsönszerződésben vállalt

műszaki teljesítés ellenőrzése, mely során a tervezett megoldás, műszaki tartalom, mennyiség és minőség megvalósulása az elsődleges kritérium. Fontos továbbá a vállalási határidők és a garanciális feltételek ellenőrzése is. A műszaki átadások előkészítéskor tételesen ellenőrizendő a megvalósult műszaki tartalom, a megvalósulási dokumentációk, felmérések, jegyzőkönyvek és műbizonylatok megléte. A beruházónak csak a teljes és hiánytalan teljesítés/részteljesítés bizonylatolása után javasolt a projekt(részek)et átvenni, a Közvetítőnek pedig a pénzügyi teljesítést eszközölni. A Projekt ideje alatt folyamatosan figyelemmel kell kísérni a műszaki és pénzügyi teljesítés párhuzamosságát.

8.2. Önálló Hitelprogramok esetén alkalmazott további folyósítási feltételek

8.2.1. Az első folyósítás feltételei

- Amennyiben a kölcsönszerződés az Eljárási Rend 12.3. pontja szerint
  - a) magánokiratban került megkötésre, úgy a közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat hiteles másolata 2 példányának benyújtása, valamint a biztosítéki szerződések megkötése teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan megtörtént,
  - b) közjegyzői okirati formában került megkötésre, úgy a kölcsönszerződés és a biztosítéki szerződések megkötése közjegyzői okiratba foglaltan, illetve a fizetésiszámla-követelésen óvadéki jogot alapító szerződés megkötése teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan megtörtént.
- A Végső Kedvezményezett cégszerűen aláírta és benyújtotta az Ügyfél aláírás bejelentő lapot.
- A Végső Kedvezményezett számlával, vagy a – Számv. tv. 166. § (1) bekezdése szerinti – más számviteli bizonylattal, valamint számlakivonattal/pénztárbizonylattal igazolja a Közvetítő előtt azt, hogy az Önerőnek megfelelő összeget felhasználta. Új gép vásárlásakor a régi gép visszavásárlási/beszámítási értéke nem számítható be Önerőként.
- A Végső Kedvezményezett, valamint a kezes(ek) átadja/átadják a Közvetítőnek a számláit vezető hitelintézetek beszedési megbízás benyújtására jogosító, kizárólag a Bank hozzájárulásával visszavonható, a számlavezető hitelintézet(ek) által visszaigazolt, záradékkal ellátott Felhatalmazó Levelet/Levelek eredeti példányát. A Felhatalmazó Levelekkel egyidejűleg kell benyújtani a Végső Kedvezményezett, valamint a kezes(ek) által kiállított, a banktitok megtartása alóli felmentést és a banktitok átadására vonatkozó felhatalmazást a Közvetítő részére.
- A biztosítékuul szolgáló ingóságokra az MFB Zrt. zálogjogát, elidegenítési és terhelési tilalmát a hitelbiztosítéki nyilvántartásba illetve a megfelelő lajstromba bejegyezték.
- A Kölcsönből megvásárlásra kerülő és ezáltal a Kölcsönszerződésből fakadó fizetési kötelezettségek biztosítékuul szolgáló Ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződésben – amennyiben az eladó az adásvételi szerződésben nem adja meg a bejegyzési engedélyt – a tulajdonjog bejegyzésére irányuló kérelem elintézésének függőben tartása iránti kérelemről szükséges rendelkezniük a feleknek. Ez esetben az eladó köteles a tulajdonjog bejegyzési engedélyt ügyvédi letétbe helyezni, azzal, hogy az eljáró ügyvéd a bejegyzési

engedélyt köteles kiadni a letétből, ha az Ingatlan vételára átutalásra került az eladó részére. Az előbbieket igazoló eredeti ügyvédi letéti igazolás benyújtása a Kölcsön folyósításának feltétele. Amennyiben nem a teljes vételár kerül a Kölcsönből megfizetésre, úgy az adásvételi szerződésnek tartalmaznia kell, hogy a vevő az utolsó vételár-részletet fizeti meg a Kölcsönből.

- Amennyiben a Kölcsönből ingatlanvásárlásra kerül sor, úgy a Végső Kedvezményezett az érintett Ingatlanra vonatkozó, a Ptk.-ban, illetve az Inyvtv.-ben előírt formában megkötött adásvételi szerződés egy, az illetékes kormányhivatal által érkeztetett eredeti példányát a Közvetítőnek bemutatta és ezzel egyidejűleg másolatban átadta.
- A Végső Kedvezményezett (illetve a dologi zálogkötelezett) a biztosítékként szolgáló biztosítható Ingatlan és/vagy ingó vagyontárgyakra vonatkozóan rendelkezik
  - vagyonbiztosítással és
  - bemutatta a biztosítási szerződést (kötvényt) és – amennyiben a kötvény ilyen kikötést nem tartalmaz – a zálogkötelezett biztosító által érkeztetett nyilatkozat másolati példányát a Közvetítőnek, valamint az első vagy – meglévő biztosítás esetén a díjfizetési gyakoriság szerinti – aktuális biztosítási díj megfizetését igazoló bizonylatot,
  - amennyiben az Ingatlan, illetve az ingó vagyontárgy rendelkezési jog megszerzésére vagy az Ingóság(ok) fedezeti körbe történő bevonására a folyósítást követően kerül sor, úgy a rendelkezési jog megszerzésétől számított 15 napon belül összkockázati vagyonbiztosítást kötni, illetve a meglévő biztosítást kiegészíteni,
  - amennyiben a megvásárlandó jármű rendelkezési jogának megszerzésére a folyósítást követően kerül sor, úgy a rendelkezési jog megszerzésétől számított 15 napon belül CASCO biztosítást kell kötni amely kiterjed elemi kárra, lopásra és töréskárra is,
  - amennyiben a Beruházás építést is tartalmaz, és arra vonatkozóan a kivitelező vagy a Végső Kedvezményezett építés-szerelési biztosítással rendelkezik, az építéssel érintett ingatlanra vagyonbiztosítást a folyósítás feltételeként nem szükséges kötni.
- Építési engedélyhez kötött beruházás esetén a Végső Kedvezményezett a beruházáshoz szükséges jogerős építési engedély egy példányát a Közvetítőnek átadta.
- A Projekt megvalósításához szükséges, a Végső Kedvezményezett által megkötött érvényes és hatályos adásvételi szerződés, mindkét fél által aláírt és visszaigazolt megrendelő, számla, továbbá amennyiben a Projekt megvalósítása során a Végső Kedvezményezett a kivitelezéshez vállalkozót/alvállalkozót vesz igénybe, úgy a kivitelezésre vonatkozó érvényes és hatályos fővállalkozói/(generál)kivitelezői/szállítási/vállalkozási szerződés(ek) másolatának benyújtása a Közvetítőnek megtörtént azzal, hogy a Projekt részét képező készletbeszerzés tekintetében adásvételi szerződés benyújtása nem szükséges. A Beruházás részét képező készletbeszerzés tekintetében a folyósítás feltételeként a mindkét fél által aláírt és visszaigazolt megrendelő, előlegbekérő, szándéknyilatkozat, előszerződés, illetve számla benyújtása is elfogadható.
- Fizetésiszámla-követelésen alapított óvadék fedezet esetén a számlavezető hitelintézet igazolta, hogy az óvadék összege a számlavezetőnél óvadéki célból zárolt számlán az MFB Zrt. javára elhelyezésre és zárolásra került.
- Hitelintézet által vállalt garancia esetén a Végső Kedvezményezett benyújtotta a teljes bizonyító erejű magánokirati formában kiállított garanciavállaló nyilatkozat eredeti

példányát.

- A 4.1. pont szerinti olyan ingatlanvásárlás esetében, amikor a telek és az építmény tulajdonjoga elválik, továbbá a 4.2.1 és 4.2.2 pont szerinti idegen tulajdonban álló Ingatlanon történő beruházás esetében:
  - az MFB Zrt. javára történő jelzálogjog-bejegyzésnek, valamint elidegenítési és terhelési tilalom alapításnak - a Projekt jellegétől függően – a 4.1. és 4.2.1, 4.2.2 pontokban meghatározottak szerint kell megtörténnie (széljegy nem elegendő),
  - az idegen Ingatlan tulajdonosa(i) és a Végső Kedvezményezett közötti közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződés - a Projekt jellegétől függően - 4.1 és 4.2.1 . pontokban meghatározott tartalommal rendelkezésre áll,
  - idegen földön (telken) álló Ingatlan vásárlása, valamint a Végső Kedvezményezett tulajdonát képező, idegen tulajdonban álló földön (telken) lévő építmény átalakítása/bővítése/felújítása esetén a föld (telek) használatát biztosító földhasználati jog az építmény tulajdonosa (a Végső Kedvezményezett) részére legalább széljegyként szerepel a tulajdoni lapon.
- Osztatlan közös tulajdonban álló ingatlanon történő beruházás esetében közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt tulajdonosi nyilatkozat rendelkezésre áll, amelyben hozzájárul(nak) a Projekt megvalósításához és a megvalósuló infrastrukturális fejlesztések Végső Kedvezményezett általi aktiválásához, továbbá arról, hogy az Ingatlan a futamidő végéig a Projekt céljára rendelkezésre áll; valamint a tulajdonos(ok) és a Végső Kedvezményezett között kötött közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, a közös tulajdon használatára vonatkozó szerződés, valamint megosztási vázrajz benyújtása (amennyiben rendelkezésre áll).
- A Végső Kedvezményezett köteles a Közvetítőnek benyújtania a műszaki ellenőrrel megkötött megbízási szerződést.

8.2.2. Valamennyi folyósítás feltétele

- A Végső Kedvezményezett köteles az Ügyfél Lehívási Értesítéshez csatolni a folyósítani kért kölcsönösszeg felhasználási céljaként a Projekthez kapcsolódó számlá(ka)t, vagy más a Számv. tv. 166. § (1) bekezdése szerinti számviteli bizonylat(ka)t, több számla, illetve számviteli bizonylat esetén pedig ezek összesítőjét is. Készpénzfizetési számla csak kisösszegű (nettó 300 ezer Ft alatti) kifizetések esetén, utófinanszírozás keretében szolgálhat a folyósítás alapjául. A Készpénzfizetési számlákra vonatkozó összegbeli korlátozás az önerő igazolására benyújtott számlákra is irányadók. Utófinanszírozás esetén az Ügyfél Lehívási Értesítéshez a Végső Kedvezményezett köteles csatolni az Ügyfél Lehívási Értesítés alapját képező számla/számlák teljes kiegyenlítését igazoló, a Számv. tv. előírásainak megfelelő bankszámlakivonatot, amennyiben a készpénzfizetés – számlától eltérő – számviteli bizonylat alapján történt, úgy a kifizetést igazoló kiadási -, illetve bevételi pénztárbizonylatot.
- A Kölcsön csak olyan, ténylegesen felmerült, számlával vagy a Számv. tv. 166. § (1) bekezdése szerinti más számviteli bizonylattal igazolt költségek finanszírozására használható fel, amelyek a Projekt megvalósításához elengedhetetlenül szükségesek és indokoltak, a Projekt részét képezik, továbbá a Végső Kedvezményezett üzleti tevékenységét szolgálják és illeszkednek az anyagi-, műszaki- és forrásösszetételbe.
- Előlegszámla illetve előlegbekérő kizárólag ingó beszerzés(ek)re irányuló projektelemek

vonatkozásában nyújtható be azzal, hogy előlegrszámla illetve előlegrbekérő együttesen csak a hitelkeret legfeljebb 50 %-ig számolható el. Több hitelcél esetében is kizárólag az ingó beszerzés(ek) vonatkozásában lehetséges előlegrszámla illetve előlegrbekérő benyújtása.

- A folyósításhoz elszámolhatóak a Végső Kedvezményezett által a Projekthez igazoltan felhasznált, pénzügyileg teljesített számlák (más számviteli bizonylatok). A számlák elszámolására (utófinanszírozásra) csak egy alkalommal, a számlák (más számviteli bizonylatok) egy csomagban történő benyújtása esetén van lehetőség, legfeljebb a Kölcsön 50 %-a erejéig. Ebben az esetben a folyósítás a Végső Kedvezményezett fizetési számlájára történik.
- Amennyiben a Kölcsön folyósításának alapjául benyújtott – a Végső Kedvezményezett által még ki nem egyenlített – számlával kapcsolatban a Közvetítő megállapítja, hogy a számlát kiállító csőd- vagy felszámolási eljárás alatt áll, úgy az ezen személy által kiállított számla alapján a Közvetítő a Kölcsön terhére csak akkor teljesíthet folyósítást, ha azt a vagyonfelügyelő vagy a felszámoló aláírta. Végrehajtás alatt álló eladó/szállító részére nem teljesíthető a Kölcsönből folyósítás. Külföldi szállító által kiállított számla esetén ez a feltétel nem vizsgálendő.
- Ha a Közvetítő a Kölcsön folyósításának alapjául benyújtott – a Végső Kedvezményezett által még ki nem egyenlített – számlával kapcsolatban megállapítja, hogy a számlát kiállító személy adószáma felfüggesztésre vagy törlésre került, úgy ezen személy által kiállított számla alapján a Kölcsön folyósítását meg kell tagadni. Külföldi szállító által kiállított számla esetén ez a feltétel nem vizsgálendő.
- A Kölcsön terhére folyósítás kizárólag a Közvetítő által elfogadott, a Kölcsönszerződés 1. számú mellékletében szereplő anyagi-, műszaki- és forrásösszetételnek megfelelő tartalommal és a Projektre vonatkozóan benyújtott szerződések, megrendelések, számlák, egyéb dokumentumok tartalma szerinti eszközökre és munkákra, a vállalkozói/kivitelezői/adásvételi szerződés szerinti ütemezésben történhet..
- A Végső Kedvezményezett által az Ügyfél Lehívási Értesítés(ek)ben meghatározott, a Kölcsönből lehívásra kerülő összegnek egy adott értéknapi vonatkozóan meg kell haladnia az 1 M Ft-ot, kivéve az utolsó lehívást, amelyben a Végső Kedvezményezett 1 MFt-nál kisebb összeget is meghatározhat.
- A Végső Kedvezményezettel adott vagy a Közvetítővel kötött más ügylettel kapcsolatban szerződésszegő állapot nem áll fenn vagy nem következett be olyan körülmény, amely a Ptk-ban biztosított felmondási lehetőséget teremt.
- A Közvetítőhöz benyújtásra került a folyósítás kért értéknapjánál 30 napnál nem régebben kiállított köztartozásmentességet mutató nemleges NAV adóigazolás vagy annak igazolása, hogy a Végső Kedvezményezett szerepel a köztartozásmentes adózók adatbázisában, és a nemleges adóigazolás a Végső Kedvezményezett székhelye és valamennyi telephelye, fióktelepe szerinti önkormányzati adókötelezettségek vonatkozásában.
- A finanszírozni kívánt számlák, Számv. tv. 166. § (1) bekezdése szerinti számviteli bizonylatok, építőipari kivitelezés esetén a szükséges teljesítésigazolások, - ha a Végső Kedvezményezett az ÁFA visszaigénylésére jogosult, úgy - az ÁFA megfizetését igazoló bankszámlakivonatok, amennyiben a számlák teljes bruttó összege megfizetésre került a megfizetést igazoló számlakivonatok, illetve készpénzfizetési számlák benyújtása a Közvetítő részére meg kell történnjen (kivéve a fordított ÁFA tartalmú számlák).
- Az Ügyfél Lehívási Értesítést a Végső Kedvezményezett olyan képviselője írhatja alá, akinek ilyen képviselői jogát a Végső Kedvezményezett cégkivonattal és aláírási címpéldánnyal igazolt képviselője, illetőleg képviselői cégszerűen aláírt nyilatkozatukban előzetesen igazolták a Közvetítőnek.

- A Végső Kedvezményezett a lehívást a Rendelkezésre Tartási Idő alatt kezdeményezi azzal, hogy a folyósításnak a Rendelkezésre Tartási Idő alatt meg kell történnie.
- A Közvetítő ellenőrizni köteles, hogy a folyósítandó összeg a fennálló rendelkezésre tartott keretet nem haladhatja meg.
- Deviza (kizárólag USD vagy EUR) számla szállítói finanszírozása esetén a szállító részére történő utalás napján a Végső Kedvezményezett által nyitott fedezeti bankszámlán rendelkezésre áll a bizonylat alapján folyósítandó/fizetendő összeg 5%-a értékében a beruházási tartalék (a bizonylat devizanemében, vagy forintban, a bizonylat kiállításának napján érvényes MNB árfolyammal átszámítva).
- Amennyiben az elszámolható ingatlanfejlesztési költségek elérik, illetve meghaladják az 50 millió Ft-ot, a Kölcsönszerződés 2. sz. melléklete szerinti dokumentumok az építési műszaki ellenőr által leigazolt formában a Közvetítő részére benyújtásra kerültek. A mellékletben felsorolt, de a Projekt tekintetében nem releváns dokumentumokról a műszaki ellenőrnek nyilatkozni szükséges.

8.2.3. Utolsó folyósítás feltételei

Engedélyköteles Projekt esetében a Végső Kedvezményezett köteles a Közvetítő részére megküldeni a Projectre vonatkozó jogerős használatbavételi/szakhatósági/működési engedélyt – annak kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül, ugyanakkor az utolsó folyósítás feltétele az engedélyező hatóság igazolásának csatolása arról, hogy a használatbavételi (forgalomba helyezési, üzemeltetési) engedélyezési eljárás, illetve amennyiben releváns, a műszaki engedélyezési eljárás folyamatban van.

9.2.4 A folyósítás menete

Ügyfél Lehívási Értesítésben a Végső Kedvezményezettnek meg kell határoznia a Folyósítási Időpontot (folyósítás értéknapját), illetve meg kell határoznia a Kölcsön lehívandó összegrészt, valamint folyósítási helyként fel kell tüntetnie a jogosult fizetési számla számát.

Az Ügyfél Lehívási Értesítést a Végső Kedvezményezettnek legkésőbb az abban meghatározott Folyósítási Időpontot (és legkésőbb a Rendelkezésre Tartási Idő lejáratát) megelőző 10. munkanapon délelőtt 10:00 óráig kell eljuttatnia a Közvetítőhöz.

Amennyiben a folyósítás alapjául szolgáló számla, illetve Számv. tv. 166. § (1) bekezdése szerinti számviteli bizonylatok, előlegbekérő tekintetében a Végső Kedvezményezett az ÁFA visszaigénylésére nem jogosult, úgy a Közvetítő a teljesített szállítások és szolgáltatások ellenértékéről kiállított, az anyagi - műszaki - és forrásösszetételnek megfelelő számlák, illetve számlahelyettesítők, előlegbekérők bruttó összegét finanszírozza közvetlenül a kivitelezőnek/szállítónak történő átutalással.

Amennyiben a teljesített szállítások és szolgáltatások ellenértékéről kiállított, az anyagi - műszaki - és forrásösszetételnek megfelelő számlák, számlahelyettesítők, előlegbekérők Számv. tv. 166. § (1) bekezdése szerinti számviteli bizonylatok számlakivonattal igazoltan a Végső Kedvezményezett által már kiegyenlítésre kerültek, úgy e számlák nettó (illetve az előző bekezdés szerinti esetben bruttó) értékét a Közvetítő a Lehívási Értesítésben megjelölt fizetési számlájára utalja.

Amennyiben a Végső Kedvezményezett csak a teljesített szállítások és szolgáltatások ellenértékéről kiállított, az anyagi - műszaki - és forrásösszetételnek megfelelő számlákhoz, szerződésekhez vagy megrendelődöz kapcsolódó előleget fizette meg igazoltan a önerő részeként, a Közvetítő a nettó (illetve az első bekezdés szerinti esetben bruttó) számlaérték előleggel csökkentett összegét finanszírozza közvetlenül a kivitelezőnek/szállítónak történő átutalással.

Amennyiben a Lehívási Értesítés mellékleteként csatolt számla ÁFA-t is tartalmaz, úgy a Végső Kedvezményezett minden egyes folyósításnál köteles bankszámlakivonattal igazolni, hogy az ÁFA összegét megfizette, vagy köteles azt igazolni, hogy az ÁFA visszaigénylésére nem jogosult.

Amennyiben a folyósítás a szállító fizetési számlájára történik, úgy a Végső Kedvezményezettnek az ÁFA megfizetését igazolnia kell bankszámla kivonattal.

Az Ügyfél Lehívási Értesítéssel folyósítani kért kölcsönösszeg felhasználási céljaként - a Projekthez kapcsolódó számlá(ko)n, illetve Számv. tv. 166. § (1) bekezdése szerinti számviteli bizonylatokon, előlegbekérőkön túlmenően – az Ügyfél Lehívási Értesítéshez csatolni kell utófinanszírozás esetén az Ügyfél Lehívási Értesítés alapját képező számla(ák) teljes kiegyenlítését igazoló bankszámlakivonatot, hogy a Közvetítő ellenőrizhesse a számla kiegyenlítését.

A Közvetítő számlaösszesítőt készít, melyet a hiteldossziéba kell lefűzni.

8.3. Kombinált Hitelprogramok esetén alkalmazott további folyósítási feltételek

8.3.1. Egyszeri elszámolás esetén

Eredeti példány benyújtása szükséges az ügyféldossziét vezető MFB Ponton:

Amennyiben a kölcsönszerződés az Eljárási Rend 12.3. pontja szerint

- magánokiratban került megkötésre, úgy a közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat hiteles másolata 2 példányának benyújtása, valamint a biztosítéki szerződések megkötése teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan megtörtént, közjegyzői okirati formában került megkötésre, úgy a kölcsönszerződés és a biztosítéki szerződések megkötése közjegyzői okiratba foglaltan, illetve a fizetésiszámla-követelésen óvadéki jogot alapító szerződés megkötése teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan megtörtént valamint a számlavezető hitelintézet igazolása, hogy az óvadék összege a számlavezetőnél zárolt letéti alszámlán az MFB Zrt. javára elhelyezésre és zárolásra került.
- A Végső Kedvezményezett, valamint a kezes(ek) átadja/átadják a Közvetítőnek a számláit vezető hitelintézetek beszedési megbízás benyújtására jogosító, kizárólag a Bank hozzájárulásával visszavonható, a számlavezető hitelintézet(ek) által visszaigazolt, záradékkal ellátott Felhatalmazó Levelet/Levelek eredeti példányát. A Felhatalmazó Levelekkel egyidejűleg kell benyújtani a Végső Kedvezményezett, valamint a kezes(ek) által kiállított, a banktitok megtartása alóli felmentést és a banktitok átadására vonatkozó felhatalmazást.

- A Kölcsönből megvásárlásra kerülő és ezáltal a Kölcsönszerződésből fakadó fizetési kötelezettségek biztosítékaul szolgáló Ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződésben – amennyiben az eladó az adásvételi szerződésben nem adja meg a bejegyzési engedélyt – a tulajdonjog bejegyzésére irányuló kérelem elintézésének függőben tartása iránti kérelemről szükséges rendelkezniük a feleknek. Ez esetben az eladó köteles a tulajdonjog bejegyzési engedélyt ügyvédi letétbe helyezni, azzal, hogy az eljáró ügyvéd a bejegyzési engedélyt köteles kiadni a letétből, ha az Ingatlan vételára átutalásra került az eladó részére. Az előbbieket igazoló eredeti ügyvédi letéti igazolás benyújtása a Kölcsön folyósításának feltétele. Amennyiben nem a teljes vételár kerül a Kölcsönből megfizetésre, úgy az adásvételi szerződésnek tartalmaznia kell, hogy a vevő az utolsó vételár-részletet fizeti meg a Kölcsönből.
- Amennyiben a Kölcsönből ingatlanvásárlásra kerül sor, úgy a Végső Kedvezményezett az érintett Ingatlanra vonatkozó, a Ptk.-ban, illetve az Inyvtv.-ben előírt formában megkötött adásvételi szerződés egy, az illetékes kormányhivatal által érkeztetett eredeti példányát a Közvetítőnek bemutatta és ezzel egyidejűleg másolatban átadta.
- A Végső Kedvezményezett (illetve a dologi zálogkötelezett) a biztosítékként szolgáló biztosítható Ingatlan és/vagy ingó vagyontárgyakra vonatkozóan rendelkezik
  - vagyonbiztosítással (kivéve, ha a projekt keretében szerzendő be az ingatlan vagy ingó a biztosíték tárgya), vagy
  - bemutatta a biztosítási szerződést (kötvényt) és – amennyiben a kötvény ilyen kikötést nem tartalmaz – a zálogkötelezett biztosító által érkeztetett nyilatkozat másolati példányát a Közvetítőnek, valamint az első vagy – meglévő biztosítás esetén a díjfizetési gyakoriság szerinti – aktuális biztosítási díj megfizetését igazoló bizonylatot,
  - amennyiben az Ingatlan, illetve az ingó vagyontárgy feletti rendelkezési jog megszerzésére vagy az Ingóság(ok) fedezeti körbe történő bevonására a folyósítást követően kerül sor, úgy a rendelkezési jog megszerzésétől illetve utóbbi esetben a zálogszerződés megkötésétől számított 15 napon belül összkockázati vagyonbiztosítást kötni, illetve a meglévő biztosítást kiegészíteni,
  - amennyiben a megvásárolandó gépjármű rendelkezési jogának megszerzésére a folyósítást követően kerül sor, úgy a rendelkezési jog megszerzésétől számított 15 napon belül CASCO biztosítást kell kötni amely kiterjed elemi kárra, lopásra és töréskárra is,
  - amennyiben a Beruházás építést is tartalmaz, és arra vonatkozóan a kivitelező vagy a Végső Kedvezményezett építés-szerelési biztosítással rendelkezik, az építéssel érintett ingatlanra vagyonbiztosítást a folyósítás feltételeként nem szükséges kötni.
- Ügyfélnyilatkozat arról, hogy a Kedvezményezettel adott vagy a Bankkal kötött más ügylettel kapcsolatban szerződésszegő állapot nem áll fenn vagy nem következett be olyan körülmény, amely a Ptk-ban biztosított felmondási lehetőséget teremt.
- A 4.1 pont szerinti olyan ingatlanvásárlás esetében, amikor a telek és az építmény tulajdonjoga elválik, továbbá a 4.2.1 és 4.2.2 pontok szerinti idegen tulajdonban álló Ingatlanon történő beruházás esetében:
  - a. az MFB Zrt. javára történő jelzálogjog-bejegyzésnek, valamint elidegenítési és terhelési tilalom alapításnak - a Projekt jellegétől függően – a 4.1, 4.2.1 és 4.2.2 pontokban meghatározottak szerint kell megtörténnie (széljegy nem elegendő),
  - b. az idegen Ingatlan tulajdonosa(i) és a Végső Kedvezményezett közötti közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződés - a

- Projekt jellegétől függően - 4.1 és 4.2.1 pontban meghatározott tartalommal rendelkezésre áll,
- c. idegen földön (telken) történő ingatlanvásárlás, valamint a Végső Kedvezményezett tulajdonában lévő építmény idegen tulajdonban álló földön (telken) történő átalakítása/bővítése/felújítása esetén a föld (telek) használatát biztosító földhasználati jog az építmény tulajdonosa (a Végső Kedvezményezett) javára legalább széljegyként szerepel a tulajdoni lapon.
  - Osztatlan közös tulajdonban álló ingatlanon történő beruházás esetében közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt tulajdonosi nyilatkozat rendelkezésre áll, amelyben hozzájárul(nak) a Projekt megvalósításához és a megvalósuló infrastrukturális fejlesztések Végső Kedvezményezett általi aktiválásához, továbbá arról, hogy az Ingatlan a futamidő végéig a Projekt céljára rendelkezésre áll; valamint a tulajdonos(ok) és a Végső Kedvezményezett között kötött közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, a közös tulajdon használatára vonatkozó – a rendes femondás jogát kizáró – szerződés, valamint megosztási vázrajz benyújtása (amennyiben rendelkezésre áll).

Elektronikusan benyújtható az EPTK felületen keresztül:

- A biztosítékkal szolgáló ingóságokra az MFB Zrt. zálogjogát a hitelbiztosítéki nyilvántartásba, illetve a megfelelő közhiteles nyilvántartásba bejegyezték. Alátámasztó dokumentum: hitelbiztosítéki-, közhiteles nyilvántartási nyilatkozat. Amennyiben a zálogszerződés megkötése és a zálogjog hitelbiztosítéki nyilvántartásba való bejegyzése időpontjában illetve a folyósításkor a zálogtárgy még nincs a zálogkötelezett tulajdonában, a zálogkötelezett köteles a rendelkezési jog megszerzését és a zálogtárgyak azonosító adatait haladéktalanul – legfeljebb a tulajdonjog megszerzését követő 5 (öt) napon belül – a Közvetítőnek közjegyzői nyilatkozatba foglaltan (két hiteles kiadmány átadásával) bejelenteni.
- Ingatlan beruházás esetén a Végső Kedvezményezett 30 (harminc) naptári napnál nem régebbi, hiteles tulajdoni lapja szemle másolatával igazolja, hogy a Kölcsönszerződésből eredő követelések biztosítékkaként szolgáló Ingatlan(ok)ra az MFB Zrt. jelzálogjogát és elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyezték az ingatlan-nyilvántartásba (széljegy nem elegendő). Osztatlan közös tulajdon esetén tulajdoni hányad szerint (használati megállapodás/szerződés illetve megosztási vázrajz hiányában: a teljes Ingatlanra) szükséges a zálogjog bejegyzése. Ha a Kölcsönből megvásárolni kívánt Ingatlan a biztosíték, a tulajdonjog bejegyzésére irányuló kérelem bejegyzésére és ezt követően a Bank jelzálogjogának bejegyzésére valamint ezen jelzálogjog biztosítására szolgáló elidegenítési és terhelési tilalom feljegyzésére irányuló kérelem beadását kell a Végső Kedvezményezettnek igazolnia a tulajdonjog és a jelzálogjog bejegyzés valamint az elidegenítési és terhelési tilalom feljegyzése iránti kérelmet (az előbbieket szerinti sorrendben) széljegyként tartalmazó, 30 napnál nem régebbi hiteles tulajdoni lap teljes másolat és a bejegyzésekre irányuló kérelmek illetékes kormányhivatal által érkeztetett példányának átadásával, valamint a Végső Kedvezményezett köteles igazolni az ezen kérelmekhez kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díj megfizetését.
- Amennyiben a Projekt megvalósítása tartalmaz építési engedély köteles infrastrukturális és/vagy ingatlan beruházást, a jogerős építési engedély.

8.3.2. Nem egyszeri elszámolás esetén

Első folyósítás esetén

Eredeti példány benyújtása szükséges az ügyféldossziét vezető MFB Ponton:

Amennyiben a kölcsönszerződés az Eljárási Rend 12.3. pontja szerint

- magánokiratban került megkötésre, úgy a közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat hiteles másolata 2 példányának benyújtása, valamint a biztosítéki szerződések megkötése teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan megtörtént,
- közjegyzői okirati formában került megkötésre, úgy a kölcsönszerződés és a biztosítéki szerződések megkötése közjegyzői okiratba foglaltan, illetve a fizetésiszámla-követelésen óvadéki jogot alapító szerződés megkötése teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan megtörtént. Fizetésiszámla-követelésen óvadéki jog alapítása esetén a számlavezető hitelintézet igazolása, hogy az óvadék összege a számlavezetőnél zárolt letéti alszámlán az MFB Zrt. javára elhelyezésre és zárolásra került.
- A Végső Kedvezményezett, valamint a kezes(ek) átadja/átadják a Közvetítőnek a számláit vezető hitelintézetek beszedési megbízás benyújtására jogosító, kizárólag a Közvetítő hozzájárulásával visszavonható, a számlavezető hitelintézet(ek) által visszaigazolt, záradékkal ellátott Felhatalmazó Levelet/Levelek eredeti példányát. A Felhatalmazó Levelekkel egyidejűleg kell benyújtani a Végső Kedvezményezett, valamint a kezes(ek) által kiállított, a banktitok megtartása alóli felmentést és a banktitok átadására vonatkozó felhatalmazást a Közvetítő részére.
- A 4.1 pont szerinti olyan ingatlanvásárlás esetében, amikor a telek és az építmény tulajdonjoga elválik, továbbá a 4.2.1 és 4.2.2 pont szerinti idegen tulajdonban álló Ingatlanon történő beruházás esetében:
  - az MFB Zrt. javára történő jelzálogjog-bejegyzésnek, valamint elidegenítési és terhelési tilalom alapításnak - a Projekt jellegétől függően – a 4.1, 4.2.1 és 4.2.2. pontban meghatározottak szerint kell megtörténnie (széljegy nem elegendő),
  - az idegen Ingatlan tulajdonosa(i) és a Végső Kedvezményezett közötti közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződés - a Projekt jellegétől függően - 4.1 és 4.2.1. pontban meghatározott tartalommal rendelkezésre áll,
  - idegen földön (telken) történő ingatlanvásárlás, valamint a Végső Kedvezményezett tulajdonában lévő építmény idegen tulajdonban álló földön (telken) történő átalakítása/bővítése/felújítása esetén a föld (telek) használatát biztosító földhasználati jog az építmény tulajdonosa (a Végső Kedvezményezett) részére legalább széljegyként szerepel a tulajdoni lapon.
- Osztatlan közös tulajdonban álló ingatlanon történő beruházás esetében közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt tulajdonosi nyilatkozat rendelkezésre áll, amelyben hozzájárul(nak) a Projekt megvalósításához és a megvalósuló infrastrukturális fejlesztések Végső Kedvezményezett általi aktiválásához, továbbá arról, hogy az Ingatlan a futamidő végéig a Projekt céljára rendelkezésre áll; valamint a tulajdonos(ok) és a Végső Kedvezményezett között kötött közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, a közös tulajdon használatára vonatkozó – a rendes femondás jogát kizáró – szerződés, valamint megosztási vázrajz benyújtása (amennyiben rendelkezésre áll).

- A Kölcsönből megvásárlásra kerülő és ezáltal a Kölcsönszerződésből fakadó fizetési kötelezettségek biztosítékaul szolgáló Ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződésben – amennyiben az eladó az adásvételi szerződésben nem adja meg a bejegyzési engedélyt – a tulajdonjog bejegyzésére irányuló kérelem elintézésének függőben tartása iránti kérelemről szükséges rendelkezniük a feleknek. Ez esetben az eladó köteles a tulajdonjog bejegyzési engedélyt ügyvédi letétbe helyezni, azzal, hogy az eljáró ügyvéd a bejegyzési engedélyt köteles kiadni a letétből, ha az Ingatlan vételára átutalásra került az eladó részére. Az előbbieket igazoló eredeti ügyvédi letéti igazolás benyújtása a Kölcsön folyósításának feltétele. Amennyiben nem a teljes vételár kerül a Kölcsönből megfizetésre, úgy az adásvételi szerződésnek tartalmaznia kell, hogy a vevő az utolsó vételár-részletet fizeti meg a Kölcsönből.
- Amennyiben a Kölcsönből ingatlanvásárlásra kerül sor, úgy a Végső Kedvezményezett az érintett Ingatlanra vonatkozó, a Ptk.-ban, illetve az Inyvtv.-ben előírt formában megkötött adásvételi szerződés egy, az illetékes kormányhivatal által érkeztetett eredeti példányát a Közvetítőnek bemutatta és ezzel egyidejűleg másolatban átadta. A Végső Kedvezményezett (illetve a dologi zálogkötelezett) a biztosítékként szolgáló biztosítható Ingatlan és/vagy ingó vagyontárgyakra vonatkozóan rendelkezik
  - vagyonbiztosítással (kivéve, ha a projekt keretében szerzendő be az ingatlan vagy ingó a biztosíték tárgya), vagy
  - bemutatta a biztosítási szerződést (kötvényt) és – amennyiben a kötvény ilyen kikötést nem tartalmaz – a zálogkötelezett biztosító által érkeztetett Zálogkötelezeti nyilatkozat másolati példányát a Közvetítőnek, valamint az első vagy – meglévő biztosítás esetén a díjfizetési gyakoriság szerinti – aktuális biztosítási díj megfizetését igazoló bizonylatot,
  - amennyiben az Ingatlan, illetve az ingó vagyontárgy rendelkezési jog megszerzésére vagy az Ingóság(ok) fedezeti körbe történő bevonására a folyósítást követően kerül sor, úgy a rendelkezési jog megszerzésétől számított 15 napon belül összkockázati vagyonbiztosítást kötni, illetve a meglévő biztosítást kiegészíteni,
  - amennyiben a megvásárlandó gépjármű rendelkezési jogának megszerzésére a folyósítást követően kerül sor, úgy a rendelkezési jog megszerzésétől számított 15 napon belül CASCO biztosítást kell kötni amely kiterjed elemi kárra, lopásra és töréskárra is,
  - amennyiben a Beruházás építést is tartalmaz, és arra vonatkozóan a kivitelező vagy a Végső Kedvezményezett építés-szerelési biztosítással rendelkezik, az építéssel érintett ingatlanra vagyonbiztosítást a folyósítás feltételeként nem szükséges kötni.
- Ügyfélnyilatkozat arról, hogy a Kedvezményezett adott vagy a Bankkal kötött más ügylettel kapcsolatban szerződésszegő állapot nem áll fenn vagy nem következett be olyan körülmény, amely a Ptk-ban biztosított felmondási lehetőséget teremt.

Elektronikusan benyújtható az EPTK felületen keresztül:

- A biztosítékaul szolgáló ingóságokra az MFB Zrt. zálogjogát a hitelbiztosítéki nyilvántartásba illetve a megfelelő közhiteles nyilvántartásba bejegyezték. Alátámasztó dokumentum: hitelbiztosítéki-, közhiteles nyilvántartási nyilatkozat. Amennyiben a zálogszerződés megkötése és a zálogjog hitelbiztosítéki nyilvántartásba

való bejegyzése időpontjában illetve a folyósításkor a zálogtárgy még nincs a zálogkötelezett tulajdonában, a zálogkötelezett köteles a rendelkezési jog megszerzését és a zálogtárgyak azonosító adatait haladéktalanul – legfeljebb a tulajdonjog megszerzését követő 5 (öt) napon belül – a Közvetítőnek közjegyzői nyilatkozatba foglaltnak (két hiteles kiadmány átadásával) bejelenteni.

- Ingatlan beruházás esetén a Végső Kedvezményezett 30 (harminc) naptári nappal nem régebbi, hiteles tulajdoni lapja teljes másolatával igazolja, hogy a Kölcsönszerződésből eredő követelések biztosítékként szolgáló Ingatlan(ok)ra az MFB Zrt. jelzálogjogát és az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyezték az ingatlan-nyilvántartásba (széljegy nem elegendő). Osztatlan közös tulajdon esetén tulajdoni hányad szerint (használati megállapodás/szerződés illetve megosztási vázrajz hiányában: a teljes Ingatlanra) szükséges a zálogjog bejegyzése. Ha a Kölcsönből megvásárolni kívánt Ingatlan a biztosíték, a tulajdonjog bejegyzésére irányuló kérelem bejegyzésére és ezt követően a Bank jelzálogjogának bejegyzésére irányuló kérelem beadását kell a Végső Kedvezményezettnek igazolnia a tulajdonjog és a jelzálogjog bejegyzési kérelmet (az előbbieket szerinti sorrendben) széljegyként tartalmazó, 30 nappal nem régebbi teljes tulajdoni lap hiteles másolat és a bejegyzésekre irányuló kérelmek illetékes kormányhivatal által érkeztetett példányának átadásával, valamint a Végső Kedvezményezett köteles igazolni az ezen kérelmekhez kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díj megfizetését.
- Amennyiben a projekt megvalósítása tartalmaz építési engedély köteles infrastrukturális és/vagy ingatlan beruházást, a jogerős építési engedély.

Valamennyi folyósításkor

- Az Adós a folyósításig esedékes valamennyi, jelen Eljárási Rendben előírt kötelezettségét teljesítette.
- A folyósítandó összeg a rendelkezésre tartott keretet nem haladhatja meg.
- Lehívás kizárólag a Rendelkezésre Tartási Idő alatt kezdeményezhető azzal, hogy a folyósításnak a Rendelkezésre Tartási Idő alatt meg kell történnie.

8.3.3. A folyósítás menete

Folyósítást a Végső Kedvezményezett kifizetési kérelemmel, az EPTK felületen igényelhet.

A Kölcsön vonatkozásában igénybevett előleg elszámolására a Pénzügyi elszámolásról szóló tájékoztatóban lévő előírásokat kell figyelembe venni.

A folyósítási feltételeket mind az Irányító Hatóság, mind az MFB Pont ellenőrzi. Egyszeri hiánypótlásra van lehetőség időközi kifizetések esetén, záró kifizetési igénylés esetén többszöri hiánypótlásra van lehetőség. A Vissza Nem Térítendő Támogatás és a kölcsön folyósítása vonatkozásában felmerülő hiánypótlásokról a Végső Kedvezményezett az Irányító Hatóság és az MFB Pont egyszerre, az EPTK felületen keresztül értesíti, és a hiánypótlást is az EPTK felületen keresztül szükséges benyújtani (tehát a kölcsön vonatkozásában is!).

A Vissza Nem Térítendő Támogatás és a Kölcsön elszámolása és folyósítása a támogatási szerződésben, illetve támogatói okiratban és a Kölcsönszerződésben rögzített forrásarányoknak megfelelően történik minden elszámolható költségre.

Felhívjuk a figyelmet, hogy mivel az Irányító Hatóság folyósítja a Vissza Nem Térítendő Támogatást, míg az MFB Pont folyósítja a Kölcsönt, a két folyósítás értéknapja között néhány nap eltérés adódhat.

9. Törlesztés és a törlesztés ütemezése

A törlesztés a türelmi időt követően havonta egyenlő tőketörlesztő részletekben történik, kerekítés miatt az utolsó törlesztőrészlet eltérhet. Türelmi idő kamatfizetés tekintetében nincs.

A törlesztés esedékességét a Felhívás állapítja meg.

Amennyiben nem történik meg a teljes Kölcsön lehívása, a le nem hívott tőkeösszeg az utolsó tőketörlesztések összegéből kerül levonásra, így a futamidő rövidülhet, és az utolsó törlesztőösszeg eltérhet a többitől. A futamidő változásáról, illetve a törlesztő részletek pontos összegéről a Közvetítő a Rendelkezésre Tartási Időt követően, írásban értesíti a Végső Kedvezményezettet.

Előtörlesztés megengedett, kivéve, ha a Felhívás eltérően rendelkezik. Az előtörlesztés esetére külön kamat, díj, illetve költség nem kerül felszámításra, így a Végső Kedvezményezett kamat-, díj-, és költségmentesen jogosult előtörleszteni, azzal, hogy az előtörlesztési értesítő benyújtásával egyidejűleg minden addig felgyülemlett, a Kölcsönszerződéshez kapcsolódó esedékes költséget, összeget köteles megfizetni.

Idegen tulajdonban álló földön (telken) álló építmény vásárlás, valamint idegen vagy részben idegen tulajdonban álló Ingatlanon történő beruházások finanszírozásakor a földtulajdonos és a Végső Kedvezményezett által kötött, az Ingatlan (földrészlet, telek) használatát biztosító szerződés felmondása esetén amennyiben a Végső Kedvezményezett egyéb módon (jogsabályi rendelkezés, vagy teljes bizonyít erejű magánokirat) nem tudja igazolni legalább a futamidőre szóló használati jogát, akkor a Végső Kedvezményezett részére nyújtott Kölcsön azonnal, egy összegben történő előtörlesztése kötelező.

Osztatlan közös tulajdonban álló Ingatlanon történő beruházások finanszírozásakor a közös tulajdon használatára vonatkozó szerződés felmondása esetén a Végső Kedvezményezett részére nyújtott Kölcsön azonnal, egy összegben történő előtörlesztése kötelező.

A Végső Kedvezményezett részéről már előtörlesztett bármely tőkeösszeg nem vehető újra igénybe.

Az előtörlesztett összeg(ek)et a Bank – az alábbi bekezdésben meghatározott kivétellel – főszabály szerint az utolsó törlesztő részlet(ek) teljesítésére (csökkentésére) fordítja, ezáltal a Kölcsön futamideje lerövidül.

A Végső Kedvezményezett előtörlesztési értesítőben foglalt, erre vonatkozó írásbeli kérelme esetén a Bank az előtörlesztett összegeket a hátralévő törlesztő részlet(ek) arányos csökkentésére fordítja, ezáltal a Kölcsön futamideje nem csökken. A Végső Kedvezményezett a Kölcsönszerződésben tudomásul veszi, hogy az általa előtörlesztett összegek jelen bekezdés szerinti elszámolására kizárólag abban az esetben kerül sor, ha az erre irányuló írásbeli kérelmét az előtörlesztési értesítés tartalmazza. Előtörlesztést követően a futamidő

változásáról, illetve a hátralévő törlesztő részlet(ek) pontos összegéről a Közvetítő írásban értesíti a Végző Kedvezményezettet.

10. Állami Támogatásra vonatkozó szabályok

A Hitelprogramok keretében nyújtott Kölcsön Állami Támogatásnak, formáját tekintve kedvezményes kamatozású vagy kamatmentes kölcsönnek minősül.

Az Állami Támogatásról szóló igazolást a vállalkozásnak mint az Állami Támogatás Végző Kedvezményezettjének a nyújtott Kölcsön támogatási kategóriánkénti Támogatástartalmáról az MFB Zrt. állítja ki.

Az uniós versenyjogi értelemben vett Állami Támogatási szabályoknak való megfelelés alapján a kizárt Hiteligénylők és felhasználások körének leírását a Felhívás tartalmazza.

A Végző Kedvezményezett minden támogatott eszközre és támogatási forrásra vonatkozóan elkülönített nyilvántartást köteles vezetni, amennyiben más támogatott eszköz keretében, vagy más támogatási forrásból is részesül támogatásban.

10.1. A támogatástartalom igazolása és számítása

Az Atr. 2. melléklet B) pontja szerint a kedvezményes kamatozású / kamatmentes kölcsön, változó kamatlábon alapuló kamattámogatás esetében a kedvezményezett a piaci kamatnál kedvezőbb feltételekkel (alacsonyabb kamatláb mellett) kap hitelt. Ebben az esetben a támogatástartalom a piaci kamatlábbal számított elvi kamatelemek jelenértékeinek összegéből levonva a kedvezményes kamattal ténylegesen megfizetendő kamatelemek jelenértékeinek összege.

Az egyes kamatfizetések esetén ki kell számítani 1) a valós kamatfizetést és 2) a számított egyéni referencia kamatláb (elvi piaci kamatláb) alapján adódó elvi kamatfizetést. A különbségük $[2)-1]$ - ha az pozitív szám - az adott periódusra meg nem fizetett kamat, vagyis a támogatási elem.

Mivel ezek a támogatási elemek különböző időpontokban merülnek fel, ezeknek az egy időpontra vonatkozó jelenértékeit kell összegezni. A jelenérték-számítás a diszkont kamatláb segítségével történik. Ennek eredménye jelenti a Támogatástartalmat.

$$TT = Q_1(r_{ref} - r_k)t_n + \sum \frac{Q_n(r_{ref} - r_k)t_n}{(1+i)^n}$$

Ahol:

i = diszkont kamatláb a támogatás odaítélésének napján

Q_1 = a támogatás odaítélésének évében történő kamatfizetéskor fennálló tőketartozás összege (az „ n ” lehet tört is),

Q_n = az „ n ” >1 év időpontban történő kamatfizetéskor fennálló tőketartozás összege (az „ n ” lehet tört is),

r_{ref} = egyéni referencia kamatláb a támogatás odaítélésének napján,

r_k = kedvezményes kamatláb a támogatás odaítélésének napján (kamatmentes hitel esetén az értéke nulla),

t_n = az „n” év kamatfizetését megelőző kamatperiódus hossza (lehet tört is).

A támogatási döntés naptári évében felmerülő támogatási elemekre nem szükséges jelenértéket számolni. A Végső Kedvezményezett a támogatáshoz kapcsolódó valamennyi dokumentumot köteles a Kölcsönszerződés megszűnésétől számított 10 évig megőrizni és szükség szerint bemutatni.

10.1.1. Támogatástartalom módosítása

10.1.1.1. Támogatástartalom módosításának lehetősége szerződésmódosítási kérelem esetén

Szerződésmódosítási kérelem esetén minden esetben vizsgálandó, hogy a módosulás jár-e Támogatástartalom-változással. Támogatástartalom-változást előidéző szerződésmódosítási igény esetén az alábbiak szerint szükséges eljárni:

1. Az eredeti Támogatástartalom módosítására kizárólag a teljes hitelbírálati folyamat ismételt lefolytatásával, a kölcsönügylet módosítására vonatkozó jóváhagyó döntés eredményeképpen kerülhet sor.
2. Támogatástartalom-változást előidéző szerződésmódosítási kérelem csak akkor hagyható jóvá, ha az igénylés az új ügyletparaméterekkel, feltételekkel is támogatható lett volna, ideértve az állami támogatási szabályoknak való megfelelést is. Utóbbi ellenőrzéséhez a Végső Kedvezményezettnek minden esetben nyilatkoznia kell, hogy történt-e változás a Projekthez igénybe vett egyéb támogatás(ok) vonatkozásában - támogatást nyújtó neve, támogatás megnevezése, formája (pl. vissza nem térítendő támogatás, kölcsön), kategóriája, összege, támogatástartalma, odaítélésének dátuma, támogatási intenzitása, a megjelölt forrásból mint támogatásból finanszírozott, a projekthez kapcsolódó költségek köre)-, illetve de minimis támogatás igénybevétele esetén új de minimis nyilatkozatot is be kell nyújtania.
3. Abban az esetben, ha a Kölcsön valamely 651/2014/EU bizottsági rendelet szerinti támogatási kategória keretében került odaítélésre, Támogatástartalom módosítását eredményező szerződésmódosítás – a 651/2014/EU bizottsági rendelet 6. cikk (5) bekezdésében meghatározott kivételekkel – csak akkor hagyható jóvá, ha a Projekt még nem megkezdett. Megkezdett Projekt esetében szerződésmódosítás – a 651/2014/EU bizottsági rendelet 6. cikk (5) bekezdésében meghatározott kivételekkel – tehát kizárólag olyan szerződésmódosítási kérelmek hagyhatóak jóvá, amelyek nem eredményezik az eredeti Támogatástartalom módosítását.
4. Támogatástartalom-növekedést előidéző szerződésmódosítási kérelem jóváhagyása esetén új (módosított) Támogatástartalom igazolást kerül kiadásra a Végső Kedvezményezett részére. Az új Támogatástartalom igazolás az új támogatási döntés időpontjára kerül kiállításra és a Támogatástartalom-növekményt tartalmazza. Az erre való utalás a módosított igazolás szövegezésében is megjelenik.
5. Támogatástartalom-csökkenést előidéző szerződésmódosítási kérelem jóváhagyása esetén új (módosított) Támogatástartalom igazolás a Végső Kedvezményezett erre vonatkozó írásbeli kérésére kerül kiadásra. Ebben az esetben is figyelemmel kell lenni

a 3. pontban leírtakra. Az új (módosított) Támogatástartalom igazolás kiadása esetén az új igazolás felülírja az eredetit. Az erre való utalás a módosított igazolás szövegezésében is megjelenik.

10.1.1.2. Támogatástartalom módosításának lehetősége abban az esetben, ha a Végső Kedvezményezett nem, vagy csak részben veszi igénybe a Kölcsönt

Amennyiben a Végső Kedvezményezett nem veszi igénybe a (teljes) kölcsönösszeget – azaz a Rendelkezésre Tartási Idő alatt nem vagy csak részben történik folyósítás a Végső Kedvezményezett részére –, új (módosított) Támogatástartalom igazolás a Végső Kedvezményezett erre vonatkozó írásbeli kérésére kerül kiadásra. Új (módosított) Támogatástartalom igazolás kiadása esetén az új igazolás felülírja az eredetit. Az erre való utalás a módosított igazolás szövegezésében is megjelenik. Ebben az esetben is figyelemmel kell lenni a 11.1.1.1. 3. pontban leírtakra.

10.2. Támogatáshalmozódás

Önálló hitelprogramok esetében a hitelkérelemmel egyidejűleg be kell nyújtani

- az Önerőhöz igénybevett egyéb állami támogatás(ok) támogatástartalmát
- a kedvezményezett a részére a támogatás odaítélésének évében és az azt megelőző két pénzügyi évben nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmát;
- ugyanazon elszámolható költségekre igényelt állami támogatásra vonatkozó

igazoló dokumentumokat.

10.2.1. Csekély összegű támogatás

Az 1407/2013/EU bizottsági rendelet szerint nyújtott csekély összegű támogatás halmozható a 360/2012/EU bizottsági rendeletnek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással az azon rendeletben meghatározott felső határig. Az 1407/2013/EU bizottsági rendelet szerinti csekély összegű támogatás ezen rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében meghatározott felső határig halmozható más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással.

A csekély összegű támogatás nem halmozható azonos támogatható költségek vonatkozásában vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott Állami Támogatással, ha a támogatások halmozása túllépi egy csoportmentességi rendeletben vagy a Bizottság által elfogadott határozatban az egyes esetek meghatározott körülményeire vonatkozóan rögzített maximális támogatási intenzitást vagy összeget. A nem konkrét támogatható költségekre nyújtott vagy azokhoz hozzá nem rendelhető csekély összegű támogatás halmozható valamely csoportmentességi rendelet vagy a Bizottság által elfogadott határozat alapján nyújtott egyéb Állami Támogatással.

10.2.2. Egyéb támogatási kategóriák

A 651/2014/EU bizottsági rendelet alapján nyújtott támogatások

- bármely egyéb Állami Támogatással halmazható, amennyiben az adott intézkedések különböző azonosítható elszámolható költségekre vonatkoznak;
- bármely egyéb olyan Állami Támogatással halmazható, amely részben vagy teljesen azonos azonosítható elszámolható költségekhez kapcsolódik, feltéve, hogy az ilyen halmazás nem vezet a 651/2014/EU bizottsági rendelet által meghatározott támogatási intenzitás vagy támogatási összeg túllépéséhez.

A 651/2014/EU bizottsági rendelettel mentesített Állami Támogatás nem halmazható részben vagy teljesen azonos azonosítható elszámolható költségek vonatkozásában nyújtott csekély összegű támogatással, amennyiben a halmazás a 651/2014/EU bizottsági rendelet által meghatározott támogatási intenzitás vagy támogatási összeg túllépéséhez vezetne.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet 21., 22. és 23. cikke értelmében mentesített, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező Állami Támogatással halmazható. Az azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás az Európai Bizottság által elfogadott csoportmentességi rendeletben vagy határozatban az egyes ügyek egyedi körülményei szerint rögzített legmagasabb vonatkozó teljes finanszírozási határértékig bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező Állami Támogatással halmazható.

Az egy Projekthez igénybe vett összes Állami Támogatás támogatási intenzitása vagy összege – függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik – nem haladhatja meg az irányadó uniós Állami Támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

A támogatáshalmazódásra vonatkozóan egyebekben a 651/2014/EU bizottsági rendelet 8. cikke az irányadó.

10.3. Támogatási kategóriákra vonatkozó általános rendelkezések

10.3.1. Csekély összegű támogatás

Az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 2. cikk (2) bekezdése szerinti, Egy és Ugyanazon Vállalkozás részére a folyó pénzügyi évben, valamint az azt megelőző két pénzügyi év során az 1407/2013/EU bizottsági rendelet alapján odaítélt csekély összegű támogatások bruttó támogatástartalma tagállamonként nem haladhatja meg a 200.000 eurónak, közúti kereskedelmi áru fuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző vállalkozások esetében a 100.000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve a 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikkének (8) és (9) bekezdését is.

Az euró összegek átváltásánál az Atr. 35. §-a alapján kell eljárni.

Az egyesülés által érintett vállalkozásoknak nyújtott valamennyi korábbi csekély összegű támogatást bele kell számítani az egyesülés révén létrejövő, vagy jogutód pályázó csekély összegű támogatási keretébe. Az egyesülést megelőzően jogszerűen odaítélt csekély összegű

támogatás később is jogszerű marad.

Ha egy vállalkozás két vagy több vállalkozásra válik szét, a szétválást megelőzően nyújtott csekély összegű támogatást az eredetileg a támogatásban részesülő azon vállalkozásnak kell betudni, amely a csekély összegű támogatással támogatott tevékenységeket átvállalta. Ha ennek meghatározására nincs lehetőség, a csekély összegű támogatást a saját tőkének a szétválás tényleges időpontjában érvényes könyv szerinti értéke alapján arányosan el kell osztani a szétválás által érintett vállalkozások között.

A támogatottnak nyilatkoznia kell, hogy – az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 1. cikke (2) bekezdésének kivételével – a támogatást nem használja az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kivételek szerinti célokra, továbbá – az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (2) bekezdésének megfelelően – közúti kereskedelmi árufuvarozás ellenszolgáltatás fejében történő végzése céljából teherszállító jármű vásárlására.

Az 1407/2013/EU bizottsági rendelet szerint támogatás nem nyújtható:

- a) a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához vagy értékesítéséhez;
- b) elsődleges mezőgazdasági termeléshez;
- c) mezőgazdasági termék feldolgozásához vagy forgalmazásához, ha
  - i. a támogatás összege az elsődleges termelőkől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
  - ii. a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ;
- d) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha a támogatás az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik;
- e) ha azt importáru helyett hazai áru használatától teszik függővé;
- f) olyan vállalkozás részére, amelyet kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá vontak vagy hitelezői kérelemre kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá lenne vonható,
- g) a közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző vállalkozás számára (TEÁOR 4941 és TEÁOR 6024) teherszállító járművek megvásárlása céljából (nem tekinthető árufuvarozási szolgáltatásnak az olyan integrált szolgáltatás nyújtása, amelyben a tényleges szállítás csupán egy elemet képvisel: ilyenek például a költöztetési, postai vagy futárszolgáltatás, illetve a hulladékgyűjtési és feldolgozási szolgáltatások);
- h) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.

Amennyiben a Végső Kedvezményezett a fenti a-c) alpontokban említett kizárt ágazat valamelyikében, valamint olyan ágazatban is tevékenykedik, amely az 1407/2013/EU bizottsági rendelet értelmében nem minősül kizárt ágazatnak, úgy a Kölcsönszerződés teljes futamideje alatt a Végső Kedvezményezettnek biztosítania kell a Projekt számviteli elkülönítését a kizárt tevékenységeitől.

Nagyvállalkozás esetében a vállalkozásnak legalább „B-”, hitelminősítésnek megfelelő helyzetben kell lennie.

10.3.2. Egyéb támogatási kategóriák

A 651/2014/EU bizottsági rendeletnek megfelelően nem részesíthetők támogatásban az alábbi vállalkozások, illetve nem nyújthatók az alábbi célú támogatások:

- a) a harmadik országokba vagy európai uniós tagállamokba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységek támogatása, nevezetesen az exportált mennyiségekhez, az értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódó támogatás;
- b) az importtermékekkel szemben hazai termékek felhasználásához kötött támogatás;
- c) a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá tartozó halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott támogatás, kivéve a képzési támogatást, a KKV-k finanszírozási eszközökhöz való hozzáférést elősegítő támogatást, a kutatás-fejlesztés területén nyújtott támogatást, a KKV-knak nyújtott innovációs támogatást, valamint a hátrányos helyzetű és a megváltozott munkaképességű munkavállalókra irányuló támogatást;
- d) elsődleges mezőgazdasági termelés ágazatában nyújtott támogatás, kivéve a legkülső régiókban felmerülő szállítási költségektől eltérő kiegészítő költségek 15. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerinti ellentételezését, a KKV-k részére tanácsadáshoz nyújtott támogatást, a kockázatfinanszírozási támogatást, a kutatás-fejlesztési támogatást, a KKV-knak nyújtott innovációs támogatást, a környezetvédelmi támogatást, a képzési támogatást, valamint a hátrányos helyzetű és a megváltozott munkaképességű munkavállalókra irányuló támogatást;
- e) az EUMSZ I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek feldolgozásához és forgalmazásához nyújtott támogatás, a következő esetekben:
  - a. amennyiben a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy az érintett vállalkozások által forgalomba hozott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre; vagy
  - b. amennyiben a támogatás feltétele, hogy azt teljesen vagy részben továbbítsák az elsődleges termelőknek;
- f) a 2010/787/EU tanácsi határozat hatálya alá tartozó, versenyképtelen szénbányák bezárását elősegítő támogatás;
- g) olyan vállalkozás, amellyel szemben teljesítetlen visszafizetési felszólítás van érvényben olyan korábbi európai bizottsági határozat nyomán, amely valamely támogatást jogellenesnek és a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított;
- h) Nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtott támogatás;
- i) olyan Állami Támogatási intézkedések, amelyek önmagukban vagy a hozzájuk kapcsolódó feltételek, illetve finanszírozási módszerek révén szükségképpen az uniós jog megsértéséhez vezetnének.

Amennyiben egy vállalkozás a c), d) vagy e) pontokban említett kizárt ágazatokban is tevékenykedik támogatás a részére csak abban az esetben nyújtható, ha megfelelő eszközökkel – így például a tevékenységek szétválasztásával vagy a költségek megkülönböztetésével – biztosított, hogy az ezen kizárt ágazatokban végzett tevékenységek ne részesüljenek a 651/2014/EU bizottsági rendelet szerinti támogatásban.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet 5. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján kölcsön formájában nyújtott támogatás akkor tekinthető átláthatónak, amennyiben a bruttó támogatási egyenérték kiszámítása a támogatás odaítélésekor irányadó referencia-kamatláb alapján történik.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet csak ösztönző hatással bíró támogatásra alkalmazandó.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet alapján nyújtott támogatás akkor tekinthető ösztönző hatásúnak, ha a kedvezményezett a Projekttel vagy tevékenységgel kapcsolatos munka megkezdését megelőzően írásbeli Támogatási Kérelmet nyújtott be az MFB Zrt-hez.

A Támogatási Kérelemnek tartalmaznia kell legalább a következő információkat:

- a) a vállalkozás neve és mérete;
- b) a Projekt ismertetése, kezdetének és befejezésének időpontjával együtt;
- c) a Projekt helyszíne;
- d) az elszámolható költségek jegyzéke;
- e) a támogatás típusa (pl. kölcsön) és a Projekthez szükséges állami finanszírozás összege.

A fentiekkel ellentétben a 651/2014/EU bizottsági rendelet 22. cikkével összhangban nyújtott, KKV-k finanszírozási eszközökhöz való hozzáférést elősegítő támogatás automatikusan ösztönző hatásúnak tekinthető.

A támogatási intenzitás és az elszámolható költségek kiszámítása során felhasznált valamennyi számadatot az adók és egyéb illetékek levonása előtt kell figyelembe venni. Az elszámolható költségeket világos, konkrét és aktuális dokumentumokkal kell alátámasztani.

Abban az esetben, ha a támogatást Vissza Nem Térítendő Támogatástól eltérő formában nyújtják, a támogatás összegének a bruttó támogatási egyenértéket kell tekinteni.

A több részletben kifizetett támogatást a támogatás nyújtásának időpontjára számított jelenértékre kell diszkontálni. Az elszámolható költségeket a támogatás nyújtásának időpontjára számított jelenértékre kell diszkontálni. A diszkontáláshoz alkalmazott kamatláb a támogatás nyújtásakor irányadó leszámítolási kamatláb.

10.4. Egyes támogatási kategóriák esetén alkalmazandó további szabályok

10.4.1. Regionális beruházási támogatás

A 651/2014/EU bizottsági rendelet 14. cikke szerinti regionális beruházási támogatáshoz nyújtott Kölcsön nem használható fel

- a. acélipari tevékenységre;
- b. szénipari tevékenységre;
- c. hajógyártási tevékenységre;
- d. szintetikusszál-ipari tevékenységre;

- e. a szállítási ágazat (TEÁOR 4941) - a kapcsolódó infrastruktúrával együtt - javára;
- f. energiatermelési, energiaelosztási tevékenységhez és energetikai célú infrastruktúra létrehozását szolgáló beruházásra.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet 14. cikke szerinti regionális beruházási támogatáshoz nyújtott Kölcsön továbbá nem nyújtható

- a) olyan Végső Kedvezményezettnek, aki a regionális beruházási Támogatási Kérelem benyújtását megelőző két évben azonos vagy hasonló tevékenységet szünetetett meg az Európai Gazdasági Térség területén, vagy aki a Támogatási Kérelem benyújtásakor konkrétan tervezi, hogy a Támogatási Kérelem tárgyát képező induló beruházás befejezését követő két éven belül ilyen tevékenységet szünetet meg az érintett területen;

Az elszámolható költségek a következők:

- a) a tárgyi eszközökre és immateriális javakra irányuló beruházási költségek;
- b) az induló beruházás által létrehozott munkahelyek két évre számított becslált bérköltsége; vagy
- c) az a) és a b) pont kombinációja, az a) és a b) pont szerinti összegek közül a magasabbat nem meghaladó mértékben.

A beszerzett eszközöknek újaknak kell lenniük, kivéve a KKV-k esetében és létesítmények felvásárlása esetében. A tárgyi eszközök bérléséhez kapcsolódó költségek a következő feltételek mellett vehetők figyelembe:

- i. földterület, illetve épület esetében a bérleti viszonynak a beruházási Projekt várható befejezési időpontját követően Nagyvállalkozások esetében legalább öt, illetve KKV-k esetében három évig fenn kell állnia;
- ii. üzem vagy gép esetében a bérleti viszonyt olyan pénzügyi lízing formájában kell megvalósítani, amely a lízing futamidejének lejártakor a végső kedvezményezett szemben az eszköz megvásárlására vonatkozó kötelezettséget tartalmaz.

Létesítmény eszközeinek induló beruházás keretében történő megvásárlása esetében csak azon eszközök költségét lehet figyelembe venni, amelyeket a vevőtől független harmadik féltől vásárolnak.

Az ügyletet piaci feltételek mellett kell lebonyolítani. Amennyiben az eszközök beszerzéséhez a vásárlást megelőzően már nyújtottak támogatást, ezen eszközök költségeit le kell vonni a létesítmény felvásárlásához kapcsolódó elszámolható költségekből. Ha egy Kisvállalkozást az eredeti tulajdonos családtagjai vagy korábbi munkavállalók vesznek át, az eszközöknek a vevőtől független harmadik féltől való megvásárlására vonatkozó feltételnek nem kell teljesülnie. A részesedésszerzés nem minősül induló beruházásnak.

A termelési folyamat alapvető megváltoztatásához nyújtott támogatás esetében az elszámolható költségeknek meg kell haladniuk a modernizálendő tevékenységhez kapcsolódó eszközöknek a megelőző három pénzügyi évben realizált értékcsökkenését.

A meglévő létesítmény diverzifikálásához nyújtott támogatás esetében az elszámolható költségeknek legalább 200 %-kal kell meghaladniuk az újrahasznált eszközöknek a munkák megkezdése előtti pénzügyi évben nyilvántartott könyv szerinti értékét.

Immateriális javak akkor vehetők figyelembe a beruházási költségek kiszámításához, amennyiben teljesítik a következő feltételeket:

- i. kizárólag a támogatásban részesülő létesítményben használhatók fel;
- ii. amortizálhatónak kell lenniük;
- iii. a vevőtől független harmadik felektől, piaci feltételek mellett kell azokat megvásárolni; valamint
- iv. legalább öt évig, illetve KKV-k esetében három évig a támogatásban részesülő vállalkozás eszközei között kell szerepelniük, és ahhoz a Projekthez kell kapcsolódniuk, amelyre a támogatást nyújtották. Nagyvállalkozások esetében az immateriális javak költségei csupán az induló beruházás teljes elszámolható beruházási költségeinek 50 %-áig számolhatók el.

Amennyiben az elszámolható költségeket a fent említett becsült bérköltségekre hivatkozással számítják ki, a következő feltételeknek kell teljesülniük:

- i. a beruházási projektnek az előző tizenkét hónap átlagához képest az érintett létesítményben foglalkoztatottak számának nettó növekedését kell eredményeznie, ami azt jelenti, hogy a megszüntetett álláshelyek számát le kell vonni az említett időszak alatt létrehozott álláshelyek számából;
- ii. minden egyes álláshelyet a munkálatok befejezésétől számított három éven belül be kell tölteni; valamint
- iii. a beruházás által létrehozott valamennyi munkahelyet az álláshely első betöltése után legalább öt évig, illetve a KKV-k esetében három évig fenn kell tartani az érintett területen.

A bruttó támogatási egyenértékben kifejezett támogatási intenzitás nem haladhatja meg az érintett területen a támogatás nyújtásakor hatályos regionális támogatási térkép szerinti maximális támogatási intenzitást. Amennyiben a támogatási intenzitás nagyságát a fenti c) pont alapján állapítják meg, a maximális támogatási intenzitás nem haladhatja meg ezen intenzitásnak a beruházási költségek vagy a bérköltség alapján történő alkalmazásából fakadó legkedvezőbb összeget. Nagyberuházási Projektek esetében a támogatási összeg nem haladhatja meg a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikke 20. pontjában meghatározott mechanizmusnak megfelelően kiszámított kiigazított támogatási összeget.

Egyetlen beruházási Projekt részének kell tekinteni a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrája szerint ugyanabban a 3. szintű régióban támogatott másik beruházás munkáinak megkezdésétől számítva három éven belül csoportszinten ugyanazon kedvezményezett által megkezdett induló beruházást. Amennyiben az ilyen egyetlen beruházási Projekt nagyberuházási Projekt, az egyetlen beruházási Projectre vonatkozó teljes támogatási összeg nem haladhatja meg a nagyberuházási Projectre vonatkozó kiigazított támogatást.

A támogatás kedvezményezettjének az elszámolható költségek legalább 25 %-ára kiterjedő pénzügyi hozzájárulást kell biztosítania saját forrásaiból vagy külső finanszírozás igénybevételével, minden Állami Támogatástól mentes formában. A legkülső régiókban KKV-k által végrehajtott beruházás 75 %-ot meghaladó maximális támogatási intenzitású támogatásban részesülhet, ebben az esetben a fennmaradó részt pénzügyi hozzájárulás révén a támogatás kedvezményezettjének kell biztosítania.

Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában előírt feltételeknek megfelelő támogatott területeken (az Atr. 25. § (1) bekezdés a-c) pontjának megfelelően az Észak-Magyarország, az Észak-Alföld, a Dél-Alföld, a Dél-Dunántúl, a Közép-Dunántúl és a Nyugat-Dunántúl régiókban) a támogatás a kedvezményezett méretétől függetlenül induló beruházásokhoz nyújtható. Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában előírt feltételeknek megfelelő támogatott területeken (az Atr. 25. § (1) bekezdés d) pontjában a Közép-Magyarország régió vonatkozásában meghatározott településeken) a támogatás KKV-knak bármilyen formában megvalósuló induló beruházáshoz nyújtható. Nagyvállalkozásoknak kizárólag az érintett területen új gazdasági tevékenység végzésére irányuló induló beruházáshoz nyújtható támogatás.

A beruházást annak befejezése után legalább öt évig, illetve KKV-k esetében három évig fenn kell tartani az érintett területen. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ne lehetne lecserélni az ezen időszakon belül korszerűtlenné vált üzemet, illetve meghibásodott berendezést, feltéve, hogy a gazdasági tevékenység az érintett területen a vonatkozó minimális időtartam alatt fennmarad.

10.4.2. A KKV-k részére tanácsadáshoz nyújtott támogatás

Az elszámolható költségek a külső tanácsadók által nyújtott tanácsadás költségei. Az érintett szolgáltatás nem lehet folyamatos vagy időszakosan visszatérő tevékenység, és nem kapcsolódhat a vállalkozás szokásos működési költségeihez, úgymint rendszeres adótanácsadáshoz, rendszeres jogi szolgáltatáshoz vagy hirdetéshez. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50 %-át.

10.4.3. A KKV-k vásárokon való részvételéhez nyújtott támogatás

Az elszámolható költségek a vállalkozásnak valamely kiállításon vagy vásáron való részvétele esetén a kiállítóhelyiség bérletével, felállításával és működtetésével kapcsolatos költségek.

A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50 %-át.

10.4.4. Induló vállalkozásoknak nyújtott támogatás

A támogatható vállalkozások azok a legfeljebb öt éve bejegyzett, tőzsdén nem jegyzett Kisvállalkozások, amelyek még nem osztottak nyereséget és nem összefonódás útján jöttek létre.

Azon támogatható vállalkozások esetében, amelyeket nem kell bejegyezni, az ötéves támogathatósági időszak kezdetének az az időpont tekinthető, amikor a vállalkozás megkezdte gazdasági tevékenységét vagy amikor gazdasági tevékenysége alapján adóztathatóvá válik.

Az induló vállalkozásoknak nyújtott támogatás formája a Hitelprogramok keretében következő lehet: nem piaci kamatozású, tízéves futamidőre nyújtott Kölcsön, amelynek névértéke nem haladja meg az 1 millió EUR-t, illetve az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken (az Atr. 25. § (1) bekezdés d) pontjában a Közép-Magyarország régió vonatkozásában meghatározott településeken) letelepedett vállalkozások esetében az 1,5 millió EUR-t, illetve az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott

területeken (az Atr. 25. § (1) bekezdés a-c) pontjának megfelelően az Észak-Magyarország, az Észak-Alföld, a Dél-Alföld, a Dél-Dunántúl, a Közép-Dunántúl és a Nyugat-Dunántúl régiókban) letelepedett vállalkozások esetében a 2 millió EUR-t. Az 5 és 10 év közötti futamidővel rendelkező Kölcsönök esetében a maximális összeg kiigazítható a fenti összegeknek, valamint a 10 év és a Kölcsön tényleges futamideje hányadosának a szorzatával. Az 5 évnél rövidebb futamidejű Kölcsönök esetében a maximális összeg megegyezik az ötéves Kölcsönökre vonatkozó maximális összeggel;

A kedvezményezett támogatásban részesülhet az említett és egyéb, a 651/2014/EU bizottsági rendelet 22. cikke (3) bekezdésének megfelelő támogatási eszközök ötvözete révén, feltéve, hogy az egyik támogatási eszközzel nyújtott összegnek az adott eszközre vonatkozóan megengedett maximális támogatási összeg alapján kiszámított hányadát figyelembe veszik az ötvözött eszköz részét képező másik eszközre vonatkozóan megengedett maximális támogatási összeg maradványhányadának meghatározásához.

Innovatív vállalkozásnak minősülő Kisvállalkozások esetében az említett maximális összegek megkétszerezhetők.

10.4.5. Kutatás-fejlesztési Projektekhez nyújtott támogatás

A kutatás-fejlesztési Projekt támogatott részének teljes egészében a következő egy vagy több kategóriába kell tartoznia:

- a) alapkutatás;
- b) alkalmazott kutatás;
- c) kísérleti fejlesztés;
- d) megvalósíthatósági tanulmány.

A kutatás-fejlesztési Projekt elszámolható költségeit a kutatás-fejlesztés valamely meghatározott kategóriájához kell rendelni, és az elszámolható költségek az alábbiak lehetnek:

- a) személyi jellegű ráfordítások: kutatók, technikusok és egyéb kiegészítő személyzet a Projektben való foglalkoztatásuk mértékéig;
- b) az eszközök és berendezések költségei, a Projekt céljaira való használatuk mértékéig és idejére. Amennyiben ezeket az eszközöket és berendezéseket nem használják teljes élettartamuk alatt a Projektben, csak a Projekt időtartamának megfelelő – az általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési ráfordítások minősülnek elszámolható költségnek;
- c) az épületek és földterület költségei, a Projektben való használatuk mértékéig és idejére. Az épületek tekintetében csak a Projekt időtartamának megfelelő – az általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési ráfordítások minősülnek elszámolható költségnek. A földterület esetében az adásvétel költségei, illetve a ténylegesen felmerülő tőkeköltségek is elszámolhatók;
- d) a szerződéses kutatás, a külső forrásokból szokásos piaci feltételek mellett megvásárolt vagy licencia tárgyát képező ismeretek és szabadalmak költségei, valamint a tanácsadás és hasonló szolgáltatások költségei, ha azokat kizárólag a Projekt céljaira veszik igénybe;

- e) további általános és egyéb működési költségek, beleértve az anyagok, a fogyóeszközök és hasonló termékek költségeit, amelyek közvetlenül a Projekt eredményeként merülnek fel.

Megvalósíthatósági tanulmány esetében az elszámolható költségek a tanulmány költségei.

A támogatási intenzitás a végső kedvezményezett tekintetében nem haladhatja meg a következő mértéket:

- a) alapkutatásnál az elszámolható költségek 100 %-a;
- b) ipari kutatásnál az elszámolható költségek 50 %-a;
- c) kísérleti fejlesztésnél az elszámolható költségek 25 %-a;
- d) megvalósíthatósági tanulmánynál az elszámolható költségek 50 %-a.

Az alkalmazott kutatás és a kísérleti fejlesztés esetében a támogatási intenzitás az elszámolható költségek legfeljebb 80 %-át kitevő támogatási intenzitásig növelhető a következőképpen:

- a) Középvállalkozások esetében 10 százalékponttal, Kisvállalkozások esetében pedig 20 százalékponttal;
- b) 15 százalékponttal, amennyiben a következő feltételek valamelyike teljesül:
  - i. ha a Projekt hatékony együttműködést foglal magában:
    - olyan vállalkozások között, amelyek közül legalább egy KKV, vagy a Projekt legalább két tagállamban, vagy egy tagállamban és az EGT-megállapodás egy szerződő felénél zajlik, és egyik vállalkozás sem viseli az elszámolható költségek több mint 70 %-át, vagy
    - egy vállalkozás és egy vagy több kutató-tudásközvetítő szervezet között, amennyiben ez utóbbi az elszámolható költségek legalább 10 %-át viseli, és jogosult közzétenni saját kutatási eredményeit;
  - ii. ha a Projekt eredményeit széles körben terjesztik konferenciák, publikációk, nyílt hozzáférésű adattárak vagy ingyenes vagy nyílt forráskódú szoftverek útján.

A megvalósíthatósági tanulmányokra vonatkozó támogatási intenzitás Középvállalkozások esetében 10 százalékponttal, Kisvállalkozások esetében pedig 20 százalékponttal növelhető.

10.4.6. Kutatási infrastruktúrához nyújtott beruházási támogatás

Az elszámolható költségek az immateriális javakra és a tárgyi eszközökre irányuló beruházási költségek.

A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50 %-át.

Az infrastruktúra üzemeltetéséért vagy használatáért a piaci árnak megfelelő árat kell felszámítani.

Az infrastruktúrának több felhasználó számára hozzáférhetőnek kell lennie, és a hozzáférést átlátható és megkülönböztetésmentes módon kell biztosítani. Az infrastruktúra beruházási költségeit legalább 10 %-ban finanszírozó vállalkozások kedvezőbb feltételek mellett

kedvezményes hozzáférési lehetőséget kaphatnak. A túlkompensáció elkerülése érdekében a hozzáférési lehetőségeknek arányban kell állniuk a vállalkozás beruházási költségeihez való hozzájárulásával, és az említett feltételeket nyilvánossá kell tenni.

10.4.7. KKV-knak nyújtott innovációs támogatás

Az elszámolható költségek a következők:

- a) szabadalmak és egyéb immateriális javak megszerzésének, érvényesítésének és védelmének költségei;
- b) olyan, kutató-tudásközvetítő szervezettől vagy Nagyvállalkozástól kirendelt, magasan képzett munkaerő költségei, aki kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységeken, a kedvezményezetténél újonnan létrehozott munkakörben dolgozik, és nem a személyzet más tagjait helyettesíti;
- c) innovációs tanácsadás és támogató szolgáltatások költségei.

A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50 %-át.

Az innovációs tanácsadásra és támogató szolgáltatásokra nyújtott támogatás sajátos esetében a támogatási intenzitás az elszámolható költségek 100 %-ára növelhető feltéve, hogy bármely hároméves időszak alatt az innovációs tanácsadásra és támogató szolgáltatásokra nyújtott támogatás teljes összege nem haladja meg vállalkozásonként a 200 000 EUR-t.

10.4.8. Eljárási és szervezési innováció támogatása

Az elszámolható költségek a következők:

- a) személyi jellegű ráfordítások;
- b) az eszközök, berendezések, épületek és földterületek költségei, a Projektben való használatuk mértékéig és idejére;
- c) a szerződéses kutatás, a külső forrásokból szokásos piaci feltételek mellett megvásárolt vagy licencia tárgyát képező ismeretek és szabadalmak költségei;
- d) további általános és egyéb működési költségek, beleértve az anyagok, a fogyóeszközök és hasonló termékek költségeit, amelyek közvetlenül a Projekt eredményeként merülnek fel.

A támogatási intenzitás Nagyvállalkozás esetében nem haladhatja meg az elszámolható költségek 15 %-át, KKV-k esetében pedig az elszámolható költségek 50 %-át.

Nagyvállalkozásnak nyújtott támogatás csak nyújtható, ha a Nagyvállalkozás a támogatott tevékenység során ténylegesen együttműködik KKV-kkal, és ha az összes elszámolható költség legalább 30 %-át az együttműködő KKV-k viselik.

10.4.9. Energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás

Nem nyújtható támogatás már elfogadott uniós szabványnak való megfelelés érdekében megvalósítandó beruházáshoz, akkor sem, ha az uniós szabvány még nem lépett hatályba.

Elszámolható költségnek a magasabb energiahatékonysági szint eléréséhez szükséges beruházási többletköltségek minősülnek. Az elszámolható költségeket a következőképpen kell meghatározni:

- a) amennyiben a beruházás összköltségén belül az energiahatékonysági beruházás költségei külön beruházásként meghatározhatók, az elszámolható költségek ezen energiahatékonysághoz kapcsolódó költségek;
- b) ha az elszámolható költségek az a) pont alapján nem határozhatóak meg, az energiahatékonysági beruházás elszámolható költségét egy olyan, kevésbé energiahatékony beruházáshoz viszonyítva kell meghatározni, amelyet a támogatás hiányában hitelt érdemlően megvalósítottak volna. Ebben az esetben e két beruházás költségeinek különbsége minősül elszámolható költségnek.

A magasabb energiahatékonysági szint eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek nem számolhatók el.

A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 30 %-át.

A támogatási intenzitás Kisvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében 20 százalékponttal, Középvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében pedig 10 százalékponttal növelhető.

A fentiek alapján kiszámított támogatási intenzitás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken (az Atr. 25. § (1) bekezdés a-c) pontjának megfelelően az Észak-Magyarország, az Észak-Alföld, a Dél-Alföld, a Dél-Dunántúl, a Közép-Dunántúl és a Nyugat-Dunántúl régiókban) található beruházások esetében 15 százalékponttal, az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken (az Atr. 25. § (1) bekezdés d) pontjában a Közép-Magyarország régió vonatkozásában meghatározott településeken) található beruházások esetében pedig 5 százalékponttal növelhető.

10.4.10. Megújuló energia termeléséhez nyújtott beruházási támogatás

Nem nyújtható támogatás

- 1) bioüzemanyag előállításához, ha a beruházás
  - i) nem fenntartható bioüzemanyag, vagy
  - ii) élelmiszeralapú bioüzemanyag előállítására irányul; ennek ellenére a meglévő élelmiszeralapú bioüzemanyag-előállító egység új generációs bioüzemanyag-előállító egységgé történő átalakításához nyújtható támogatás, ha ennek következtében az élelmiszeralapú termelés a kialakítandó új kapacitással arányosan csökken;
- 2) ellátási vagy bekeverési kötelezettség hatálya alatt álló bioüzemanyagokhoz;
- 3) a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott feltételeket nem teljesítő vízerőművekhez;
- 4) a megújuló energiát termelő létesítmény működésének megkezdését követően;
- 5) nem új berendezéshez;
- 6) abban az esetben, ha a támogatás a termelés eredményétől függ;
- 7) működési célra.

Nem fizethető ki a megújuló energia termeléséhez nyújtott beruházási támogatás a megújuló energiát termelő létesítmény működésének megkezdését követően.

Elszámolható költségnek a megújulóenergia-termelés támogatásához szükséges beruházási többletköltségek minősülnek. Az elszámolható költségeket a következőképpen kell meghatározni:

- a) amennyiben egy beruházás összköltségén belül a megújulóenergia-termelésre irányuló beruházás költségei külön beruházásként meghatározhatóak, például egy már meglévő létesítmény jól azonosítható többletkomponenseként, az elszámolható költségek e megújuló energiához kapcsolódó költségek;
- b) ha az elszámolható költségek az a) pont alapján nem határozhatóak meg, a megújulóenergia-termelésre irányuló beruházás költségeit – a c) pont kivételével – egy olyan, kevésbé környezetbarát beruházáshoz viszonyítva kell meghatározni, amelyet a támogatás hiányában hitelt érdemlően megvalósítottak volna; ebben az esetben e két beruházás költségeinek különbsége minősül elszámolható költségnek;
- c) bizonyos kisméretű létesítményeknél, ahol azért nem lehet megvalósítani a b) pont szerinti kevésbé környezetbarát beruházást, mert esetükben nem léteznek korlátozott méretű, kevésbé környezetbarát létesítmények, az elszámolható költség a magasabb környezetvédelmi szint eléréséhez kapcsolódó beruházás teljes költsége.

A magasabb környezetvédelmi szint eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek nem számolhatók el.

A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek

1. 45%-át az a)-b) pontok,
2. 30%-át a c) pont

esetén.

Ez a támogatási intenzitás

- i. Középvállalkozás esetén 10 százalékponttal,
- ii. Mikro- és Kisvállalkozás esetén 20 százalékponttal

növelhető.

A fentiek alapján kiszámított támogatási intenzitás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken (az Atr. 25. § (1) bekezdés a-c) pontjának megfelelően az Észak-Magyarország, az Észak-Alföld, a Dél-Alföld, a Dél-Dunántúl, a Közép-Dunántúl és a Nyugat-Dunántúl régiókban) található beruházások esetében további 15 százalékponttal, az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken (az Atr. 25. § (1) bekezdés d) pontjában a Közép-Magyarország régió vonatkozásában meghatározott településeken) található beruházások esetében pedig további 5 százalékponttal növelhető.

10.5. Közzétételi kötelezettség

A 651/2014/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, egyenként 500 000 eurónak megfelelő forintösszegű támogatást tartalmazó meghaladó egyedi támogatási intézkedésekről a Bank köteles adatot szolgáltatni a Támogatásokat Vizsgáló Iroda mint az Állami Támogatások európai uniós versenyszempontú vizsgálatáért felelős szervezet részére a 651/2014/EU bizottsági rendelet 9. cikke szerinti közzététel céljából.

A Bank által teljesítendő adatszolgáltatásnak és a közzétételének módját a 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet 18/A-18/D. §-ai szabályozzák.

11. Kommunikációs kötelezettségek

A Végső Kedvezményezett köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a Projektről az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. Az ezzel kapcsolatos követelményeket a Felhívás vagy a Kölcsönszerződés melléklete tartalmazza.

Harmadik rész: Hitelfolyamat szabályozás

---

12. Hitelfolyamat lépései

12.1. Támogatási kérelem benyújtása

12.1.1. Önálló Hitelprogramok esetén

A Támogatási kérelem benyújtása előtt lehetőség van (előzetes) hiteligénylési jogosultság vizsgálatot lefolytatni az MFB Pontokon. A hiteligénylési jogosultság vizsgálat lefolytatása nem jelent a kölcsönigénylésről szóló támogatói döntést, vagyis a hitelbírálatot nem helyettesíti.

A Kölcsönt kizárólag a hitelkérelmi nyomtatvány kitöltésével és a kötelezően előírt mellékletek csatolásával igényelhetik a Végső Kedvezményezettek. Amennyiben bármelyik kötelezően előírt melléklet hiányzik, a hitelkérelmet nem lehet benyújtani.

A Támogatási kérelmet az MFB Zrt.-vel szerződéses kapcsolatban álló, megfelelő jogosítvánnyal rendelkező MFB Pont értékesítési hálózat fiókjaiban lehet benyújtani. Az MFB Pontok címlistáját a MFB Zrt. honlapján, a www.mfb.hu és www.mfbpont.hu címen teszi közzé. A Támogatási kérelem benyújtásától a Kölcsön lezárásáig a Végső Kedvezményezett kizárólag az MFB Ponttal tarthatja a kapcsolatot, az MFB Pont feladata az MFB Zrt.-vel történő közvetlen kapcsolattartás.

12.1.2. Kombinált Hitelprogram esetén

Az egységes Támogatási Kérelem részét képező hitelkérelmet kizárólag elektronikusan a <https://eptk.fair.gov.hu> pályázati e-ügyintézés felület 2014-2020 (továbbiakban: EPTK) felületen kell benyújtani, a kötelezően előírt dokumentumok csatolásával.

A Támogatási Kérelem tartalmazza mind a Vissza Nem Térítendő Támogatás, mind a Kölcsön igényléshez szükséges információkat, továbbá tartalmaz minden olyan kötelező nyilatkozatot, amelyeket a Hiteligénylőnek az EPTK-n kitöltve, onnan nyomtatva, majd aláírva és visszacsatolva szükséges benyújtania. A benyújtáshoz információt a kitöltési segédlet nyújt, melyet az ügyfelek az EPTK felületen érnek el.

A Pmt. 7- 8. §-ai szerinti ügyfél-átvilágításhoz szükséges adatlapok az MFB Ponton kerülnek kitöltésre és érvényesítésre, majd a kinyomtatott eredeti adatlapokat a Hiteligénylő a szerződéskötéskor nyújtja be az MFB Ponthoz.

Az EPTK kommunikációs felületként is szolgál a Hiteligénylő és a végrehajtó intézményrendszer között. A felületen, illetve a Miniszterelnökség által működtetett Ügyfélszolgálaton személyesen, telefonon, illetve e-mailben érkező megkeresés esetén az ügyfélkérdések amennyiben azok a Kölcsön részt érintik, továbbításra kerülnek az adott igénylést kezelő Közvetítőnek.

A Közvetítőhöz beérkező személyes, telefonos, illetve e-mailben érkező kérdések, amennyiben azok a vissza nem térítendő részre vonatkoznak, továbbításra kerülnek a <https://www.palyazat.gov.hu/eugyfelszolgalat> honlapon megadott elérhetőségek egyikére.

Az egységes Támogatási Kérelem részét képező hitelkérelemmel kapcsolatos további ügyintézés csak az MFB Zrt.-vel szerződéses kapcsolatban álló, megfelelő jogosítvánnyal rendelkező MFB Pont értékesítési hálózat fiókjaiban intézhető.

12.2. Döntés a Támogatási Kérelemről

12.2.1. Önálló Hitelprogramok esetében

A beérkező Támogatási Kérelmek az MFB Zrt. által alkalmazott hitelbírálati eljárás keretében kerülnek elbírálásra. Ennek keretében a Közvetítő helyszíni szemlét végezhet.

A Támogatási kérelmek feldolgozási ütemezése:

- Formai ellenőrzés: a hitelkérelem benyújtásától számított maximum 20 naptári nap.
- Tartalmi ellenőrzés, hitelbírálat és döntés: a Támogatási kérelem befogadásáról szóló értesítés dátumától számított maximum 60 naptári nap.

A hitelbírálatra rendelkezésre álló idő felfüggesztésre kerül azon időszakra, amíg a Végző Kedvezményezett teljesíti a hiánypótlásokat, valamint megválaszolja a tisztázó kérdéseket.

A Támogatási kérelem jóváhagyásáról vagy elutasításáról a Hiteligénylőt a Közvetítő értesíti.

12.2.2. Kombinált Hitelprogramok esetében

A beérkező Támogatási Kérelmek – a Kölcsön rész vonatkozásában - az MFB Zrt. által alkalmazott hitelbírálati eljárás keretében kerülnek elbírálásra. Ennek keretében a Közvetítő helyszíni szemlét végezhet. A Támogatási Kérelemmel kapcsolatos kommunikáció – különösen az egyszeri hiánypótlással és az egyszeri tisztázó kérdéssel kapcsolatban - az EPTK felületen zajlik az Irányító Hatóság és a Hiteligénylő között, akkor is, ha az kifejezetten a Kölcsön részt érinti.

Támogatásra az a Támogatási Kérelem jogosult, amely mind a Vissza Nem Térítendő Támogatás, mind a Kölcsön tekintetében támogató döntéssel rendelkezik. A Támogatási Kérelmek átfutási ideje az Eljárási Rendeletben található. A döntésről az EPTK rendszeren kap értesítést a Hiteligénylő.

12.3. Kölcsönszerződés megkötése

Pénzmosással kapcsolatos Végző Kedvezményezett-átvilágítási intézkedések elvégzése

A vizsgálat során a Pmt. által ügyfél-átvilágítási intézkedésekkel érintett személyekkel kapcsolatban (Végső Kedvezményezett, rendelkezésre jogosult, meghatalmazott, képviselő, tényleges tulajdonos) a Közvetítő ellenőrzi az ügyfelet.

A külföldi lakóhellyel rendelkező természetes személynek (képviseelő, meghatalmazott, rendelkezésre jogosult, vagy tényleges tulajdonos) ügyfélnyilatkozatot kell kitöltenie a kiemelt közszereplői státuszáról.

Nem köthető meg a Kölcsönszerződés, ha a pénzmossással kapcsolatos Végső Kedvezményezettek érintő ügyfél-átvilágítási intézkedések nem lettek végrehajtva, vagy azok elvégzéséhez a Végső Kedvezményezett nem járult hozzá.

A szerződéskötési feltételek teljesülése esetén magánokiratba foglalt Kölcsönszerződést kell kötni a Végső Kedvezményezettel, amennyiben a Végső Kedvezményezett egyben zálogkötelezett is és a hitelösszeg nem éri el a 150 millió Ft-ot. Ebben az esetben Végső Kedvezményezett közjegyző előtt kizárólag egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tesz. A kötelezettségvállaló nyilatkozatról legalább három hiteles kiadmányt kell készíteni – amennyiben kezes is van a Kölcsönügyletben, úgy legalább 4 hiteles kiadmány készítése szükséges. A közokiratba foglalt kötelezettségvállaló nyilatkozat hiteles kiadmányt annak hatályba lépésének napjától számított 3 napon belül, de legkésőbb az első folyósításig a Közvetítő rendelkezésére kell bocsátani. A közjegyzői eljárás díját a Végső Kedvezményezett viseli.

A biztosítéki szerződéseket ebben az esetben teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan kell megkötni.

Amennyiben a biztosítékok között nincs zálogjog, vagy kizárólag a Végső Kedvezményezettől eltérő személy(ek) a zálogkötelezett(ek), illetve a hitelösszeg eléri vagy meghaladja a 150 millió Ft-ot, úgy a Kölcsönszerződést kétoldalú közjegyzői okiratba foglaltan kell megkötni a Végső Kedvezményezettel. A közjegyző díját, beleértve a Kölcsönbiztosítéki nyilatkozat díját a Végső Kedvezményezett fizeti a közjegyzőnek. A közokirat az aláírás napján lép hatályba. A közjegyzői okirat 1 eredeti példányban készül és arról legalább 5 hiteles kiadmányt kell kérni:

- a) 1 példányt a Végső Kedvezményezett részére,
- b) 1 példányt a Kezes részére (ha van kezes) vagy a dologi kötelezett részére (ha nem a Végső kedvezményezett tulajdonában álló eszközre köt a Bank zálogjogot)
- c) 1 példányt az MFB Zrt. részére,
- d) 1 példányt a Hiteldossziéba kerül a Közvetítőnél lefűzésre,
- e) földhivatalonként 2 példányt pedig az ingatlan jelzálogjog bejegyzéshez szükséges.

Ebben az esetben a biztosítéki szerződés(ek)e)t is közjegyzői közokiratba szükséges foglalni, fizetésiszámla-követelésen óvadéki jogot alapító szerződés kivételével, amely teljes bizonyító erejű magánokirati formában kerül megkötésre.

Ingó zálogjog kikötése esetén a zálogszerződést közokiratba foglaló közjegyző egyúttal rögzíti a hitelbiztosítéki nyilvántartásba a zálogkötelezett hitelbiztosítéki nyilatkozatát.

A szerződéskötés határideje a szerződéskötési feltételek teljesítésétől számított maximum 30 naptári nap.

12.4. Folyósítás

A Kölcsönszerződés szerinti Rendelkezésre Tartási Időn túl Kölcsön nem folyósítható. Az erre vonatkozó kérelmet a Közvetítőnek haladéktalanul vissza kell utasítania.

12.4.1. Önálló Hitelprogramok esetén

A Végső Kedvezményezett a folyósítási feltételek teljesítését követően a Rendelkezésre Tartási Idő alatt, a folyósítás értéknapját (de legkésőbb a Rendelkezésre Tartási Idő lejáratát) megelőző 10. munkanapon délelőtt 10 óráig – a 1. számú formanyomtatványban meghatározott forma és tartalom szerinti Ügyfél Lehívási Értesítéssel igényelhet folyósítást a Kölcsön terhére.

A Közvetítő az Ügyfél Lehívási Értesítés kézhezvételét követő legkésőbb 5. (ötödik) munkanap végéig értesíti a Végső Kedvezményezettet, ha a folyósítás a Végső Kedvezményezett hibájából nem teljesíthető.

12.4.2. Kombinált Hitelprogram esetén

A Végső Kedvezményezett legkésőbb a záró kifizetési igénylés benyújtási határidejének utolsó napján igényelhet folyósítást (a folyósítási feltételek teljesítését követően) a Kölcsön terhére az EPTK rendszeren keresztül benyújtott Kifizetési igényléssel. A Kölcsön folyósítására kizárólag a Rendelkezésre Tartási Idő alatt van lehetőség. Elszámolásról való döntés véglegesítését és jóváhagyását követően a Végső Kedvezményezett az EPTK rendszeren keresztül kap értesítést.

12.5. Kölcsönszerződés megszűnése

Amennyiben a Végső Kedvezményezett a Kölcsön összegét és járulékait a Kölcsönszerződés szerint (ideértve az előtörlesztést is) maradéktalanul visszafizette, a szerződés megszűnik.

Az Ingatlan biztosítékok tekintetében a Közvetítő a jelzálogjog törléséhez szükséges dokumentumokat kiállítja és a Végső Kedvezményezett részére megküldi. Ingó biztosítékok esetében a Közvetítő intézkedik a zálogjog törléséről, valamint a lajstromból való törlésről, amennyiben a biztosíták oda is be van jegyezve. Abban az esetben, ha a fedezeti körben gépjármű szerepelt, akkor az értesítést követően a Közvetítő dokumentált módon a nála elhelyezett gépjármű törzskönyvet átadja a zálogkötelezett részére. Az MFB Zrt. visszavonja a Felhatalmazó Levele(ke)t az abban (azokban) megjelölt hitelintézet(ek)nél.

A Közvetítő intézkedik a Számla óvadéki célú zárolásának megszüntetéséről, és a biztosítót is értesíti a zálogjogok megszűnéséről.

12.6. Kölcsönszerződés módosítása

A Hitelprogram keretében Kölcsönszerződés módosításra nincs lehetőség azokban az esetekben, mely esetekben a Végső Kedvezményezettel kötött Kölcsönszerződésben foglaltakhoz képest kedvezőbb fizetési feltételeket biztosítana.

Szerződésmódosítások esetében – amennyiben a módosítás a kölcsön összegét érinti – a kölcsön módosított összegéről új, közjegyző előtt tett kötelezettségvállaló nyilatkozatot szükséges tenni. Amennyiben a Kölcsönszerződés kétoldalú közjegyzői okiratba foglaltan került megkötésre, a módosított Kölcsönszerződés közjegyzői okiratba foglalása szükséges. A közokiratba foglalás díját a Végső Kedvezményezett fizeti a közjegyzőnek.

A közokirat(ok) az aláírás napján lép(nek) hatályba.

A kölcsönösszeg a módosítási igény elbírálását követően sem növekedhet! Amennyiben a Projekt befejezéséhez szükséges, úgy az önerő összegét kell megnövelni. Továbbá, szerződésmódosítás keretében végzett fedezetcsere vagy az anyagi-műszaki összetétel változása esetén **a futamidő nem hosszabbodhat.**

Kölcsönszerződés módosítására csak akkor kerülhet sor, amennyiben A Végső Kedvezményezett a szerződésmódosítást kiváltó esemény bekövetkezését követő 8 napon belül benyújtja a változást leíró/igazoló dokumentumokat és adatokat.

A módosítási igények elbírálása az alábbi elvek figyelembe vételével történik:

- a) a módosítás nem változtathatja meg a Projekt alapvető célját,
- b) a Kölcsönszerződés akkor módosítható, ha a Kölcsönrel finanszírozott tevékenység az így módosított feltételekkel is Kölcsönben részesíthető lett volna,
- c) a módosítás nem irányulhat olyan szempontra, amely jogosultsági feltétel volt a Támogatási Kérelem elbírálása során és a módosítást követően már nem teljesülne,
- d) a módosítási igény nem kerülhet jóváhagyásra, ha az a Projekt előkészítésekor előre látható, tervezhető körülmény miatt merült fel, kivéve a Projekt alapvető céljai teljesülését elősegítő, ésszerűsítést célzó módosítások,
- e) vis maior esetek bekövetkezésekor a Közvetítő egyedileg mérlegeli a negatív irányú változások hatását a Projektre és dönt a módosítási igény jóváhagyásáról,
- f) a Végső kedvezményezettnek felróható okból felmerülő, a Kölcsönszerződésben foglalt követelményeket kedvezőtlenül érintő módosítási igény nem hagyható jóvá a megítélt Kölcsön arányos csökkentése nélkül,
- g) a Végső kedvezményezett által biztosított önerő (vagy saját forrás) aránya a Projekt támogatásának növelése esetén sem csökkenhet azzal, hogy az eltérő támogatási intenzitású tevékenységeket tartalmazó Projekt esetén az önerő (saját forrás) aránya tevékenységenként vizsgálendő,
- h) nem módosítható a Projekt fizikai befejezésének határideje a Felhívásban rögzített végső határidőn túl,
- i) Ha a változás, módosítás révén a Kölcsön Támogatástartalma is módosul, a változás, módosítás csak a vonatkozó Állami Támogatási szabályokkal összhangban végezhető el, a 11.1.1. pontban foglaltakat is figyelembe véve.

12.6.1. Szerződésmódosítást igénylő esetek

A Kölcsönszerződés módosítására az alábbi esetekben kerül sor:

1. Átalakulás, egyesülés, szétválás,
2. Rendelkezésre Tartási Idő hosszabbítása,
3. A Projekt fizikai befejezése a hatályos Kölcsönszerződésben/Támogatási Szerződésben/Támogatói Okiratban meghatározott időponthoz képest három hónapot meghaladóan késik,
4. A Projekt költségvetésének, anyagi-műszaki összetételének változása,

5. Fedezetmódosítás,
6. Projekt átruházás,
7. Jogutódlás,
8. A Kölcsönszerződésben rögzített, vagy jogszabály alapján szolgáltatott adatokban történt változás, adatkorrekció, amelyek érintik a Kölcsönszerződés lényeges elemét (a fenti 1-7 pontok).

Átalakulás, egyesülés, szétválás

A Végső Kedvezményezett átalakulása, illetve egyesülés esetén a jogutód akkor léphet be a támogatási jogviszonyba, ha a Felhívásban foglalt feltételeknek megfelel és ahhoz Önálló Hitelprogram esetén a Közvetítő, Kombinált Hitelprogramok esetében a Közvetítő és a fenntartási időszak alatt az Irányító Hatóság előzetesen hozzájárul.

Szétválás esetén a Végső Kedvezményezett az a fél marad, aki a Projektet a szétválást követően kezeli.

Végső Kedvezményezett köteles a módosítási igényével együtt benyújtani:

- egyesülés esetében az egyesülési tervet (ennek részeként az egyesülési szerződés tervezetét, valamint vagyonelemtár-tervezetekkel alátámasztott vagyommérleg-tervezeteket),
- szétválás esetén szétválás során készített szétválási tervet, s ennek részekét a szétválási szerződést,
- átalakulás esetén a döntéshozó szerve által az átalakulás szándékáról hozott döntését, valamint az átalakulási tervet.

Átalakulás, egyesülés csak pozitív döntést követően történhet meg. Az egyesülés megtörténtét követően a Végső Kedvezményezettnek 8 napon belül be kell nyújtania a változást leíró/igazoló dokumentumokat és adatokat. Bejelentésével egyidejűleg meg kell tennie a pénzügyi törvény (Pmt.) által előírt nyilatkozatokat, melyet a Közvetítő a jelen Eljárási Rendszerben írtak szerint kezel.

Rendelkezésre Tartási idő hosszabbítása

Amennyiben a Projekt megvalósítása az eredetileg tervezett – és a Kölcsönszerződésben szereplő – Rendelkezésre Tartási Időn túl valósulna meg, a Végső Kedvezményezettnek lehetősége van arra, hogy a Rendelkezésre Tartási Idő hosszabbítását kezdeményezze (kizárólag annak lejáratát megelőzően).

Rendelkezésre Tartási Idő hosszabbítása a Felhívásban szereplő végső igénybevételi lehetőség határidejét és a Felhívásban szereplő, maximálisan igénybe vehető Rendelkezésre Tartási Idő figyelembe vételével történhet.

Amennyiben a Végső Kedvezményezett a Rendelkezésre Tartási Idő módosításával együtt a Projekt fizikai befejezésének dátumát is szeretné módosítani, úgy – amennyiben releváns – a jelen Eljárási Rendszerben „A Projekt fizikai befejezése a hatályos Kölcsönszerződésben/ Támogatási Szerződésben/Támogatói Okiratban meghatározott időponthoz képest három hónapot meghaladóan késik” fejezetében leírtakat is figyelembe kell venni.

Rendelkezésre Tartási Idő hosszabbítására vonatkozó kérelem esetén az alábbi dokumentumokat szükséges benyújtani:

- a Végső Kedvezményezett által cégszerűen aláírt nyilatkozat/kérelem, mely tartalmazza a Rendelkezésre Tartási Idő hosszabbítására vonatkozó indokot, az igényelt hosszabbítás időtartamát,
- a fenti nyilatkozat mellékleteként a Rendelkezésre Tartási Idő hosszabbítására vonatkozó kérelem indokához kapcsolódó igazolások/dokumentumok, amennyiben azok rendelkezésre állnak.

A Projekt fizikai befejezése a hatályos Kölcsönszerződésben/ Támogatási Szerződésben/Támogatói Okiratban meghatározott időponthoz képest három hónapot meghaladóan késik

A Projekt fizikai befejezésére vonatkozó módosítási kérelem akkor lehetséges, ha a Projekthez kapcsolódó szakhatósági/működési/használatbavételi engedélyek érvényességi ideje túlnyúlik a módosított határidőn.

Továbbá, a Projekt fizikai befejezésének időpontja nem lehet a Felhívásban szereplő időpontnál későbbi.

Fedezetmódosítás

Amennyiben a Végső Kedvezményezett a Kölcsön futamideje alatt fedezetcsere-t kezdeményez, az csak abban az esetben fogadható el, amennyiben az elvárt fedezettség a fedezetcsere után is teljesül. A szerződésmódosítás alkalmával az elvárt fedezettség vizsgálatakor a módosításkor fennálló kölcsönösszeget kell figyelembe venni.

Készfizető Kezesek és dologi adós(ok) előzetes írásbeli hozzájárulása szükséges a fedezetek módosításához. Fedezetcsere esetén ismételt fedezetvizsgálatot kell elvégezni, valamint a módosítási igény elfogadásának feltétele, hogy az ügylethez kapcsolódó új fedezeti struktúrának – figyelembe véve az ügyfél aktuális ügyfélminősítését – a hitelbírálati szabályoknak meg kell felelniük.

A Kölcsönszerződés biztosítéki szerződéseinek módosítására, megszüntetésére illetve a törlési nyilatkozatok kibocsátására csak a fedezetvizsgálat után kerülhet sor.

A szerződésmódosítás során az ügyletbe újonnan bevont biztosítékok csak az Felhívásban meghatározott biztosítéki formák lehetnek, továbbá mindenben meg kell felelniük a Felhívásban és az Eljárási Rendszerben foglaltaknak.

A futamidő hosszabbítása nem lehetséges, akkor sem, ha a fedezetcsere keretében olyan biztosíték kerül bevonásra, amely a hitelbírálat során hosszabb futamidőt tenne lehetővé (pl. ingóság helyett ingatlan fedezet bevonása).

Projekt átruházás

A Projekt megvalósítását a Végső Kedvezményezett másra átruházhatja, ha az új Végső Kedvezményezett a Felhívásban foglalt feltételeknek megfelel. A Projekt átruházása során a Projekt céljai nem módosulhatnak.

A projekt átruházására kizárólag az új Végső Kedvezményezettre vonatkozó teljes hitelbírálati folyamat ismételt lefolytatásával és pozitív hitelbírálat után kerülhet sor. A hitelbírálat során az új Végső Kedvezményezett köteles minden olyan nyilatkozatot, információt megadni, amely a hitelbírálat lefolytatásához szükséges.

Jogutódlás

Ha a Végső Kedvezményezett jogszabályon alapuló jogutódlás következtében lép be a támogatási jogviszonyba, ideértve a kötelező feladatátvétel kapcsán bekövetkezett jogutódlást is, nem szükséges a Közvetítő/Irányító Hatóság előzetes hozzájárulása.

Egyéb esetekben a jogutód akkor léphet be a támogatási jogviszonyba, ha a Felhívásban foglalt feltételeknek megfelel és ahhoz Önálló Hitelprogram esetén a Közvetítő, Kombinált Hitelprogramok esetében a Közvetítő és az Irányító Hatóság előzetesen hozzájárul.

A módosítási kérelem mellékleteként a Végső Kedvezményezett köteles benyújtani az alábbi dokumentumokat:

- társasági szerződés/alapító okirat,
- hatályos cégkivonat,
- aláírási címpéldány.

12.6.2. Szerződésmódosítást nem igénylő esetek (adatváltozás)

Szerződésmódosítást nem igénylő esetek:

- Előtörlesztés,
- Tulajdonosi struktúra változása,
- Projekttel létrehozott vagyon elidegenítése,
- A Kölcsönszerződésben rögzített, vagy jogszabály alapján szolgáltatott adatokban történt változás, amelyek nem érintik a Kölcsönszerződés lényeges elemét,
- Abban az esetben, ha Projekt fizikai befejezése a hatályos Kölcsönszerződésben meghatározott időponthoz képest legfeljebb három hónapot késik,
- Ha a Projekt fizikai befejezése a hatályos Kölcsönszerződésben meghatározott időpontot megelőzően történik meg.

Az egyes, szerződésmódosítást nem igénylő esetekre vonatkozó különleges rendelkezések

Előtörlesztés

A Kölcsön futamideje alatt lehetőség van a Kölcsön teljes vagy részleges előtörlesztésére a Termékleírásban/Felhívásban rögzített feltételekkel. Részleges előtörlesztés esetén a Végső Kedvezményezett:

- alapesetben a Kölcsön futamidejének rövidítését kéri változatlan törlesztő részlet mellett,
- vagy a Kölcsön futamidejének változatlanul hagyása mellett a havi törlesztő részletek csökkenését kérheti.

Ezen utóbbi lehetőség választásáról a Végső Kedvezményezett írásban nyilatkozik.

A Végső Kedvezményezett előtörlesztésre vonatkozó szándékát legkésőbb az előtörlesztést megelőző 5. munkanap délelőtt 10:00-ig kell bejelentenie.

Tulajdonosi struktúra változása

A Végső Kedvezményezett tulajdonosi struktúrájának futamidő alatti módosítását – ideértve az eredeti tulajdonosok közötti részesedési arányok módosítását is - előzetesen engedélyeztetni kell. A Végső Kedvezményezett kérelmének pontosan tartalmaznia kell, hogy jóváhagyás esetén hogyan változna a tulajdonosi struktúra, továbbá új tulajdonos(ok) esetén a kérelem mellékleteként be kell nyújtani az új tulajdonos(ok) személyére és gazdálkodási adataira vonatkozó dokumentumokat is.

A Közvetítő megvizsgálja, hogy a Végső Kedvezményezett a változást követően is megfelelne-e a Hitelprogram feltételeinek. A vizsgálat során hiánypótlásra kerülhet sor.

A Közvetítő a szükséges vizsgálatot bejelentés nélkül is megkezdheti, amennyiben hivatalból észleli a változást.

A vizsgálat részeként a Közvetítő ellenőrzi, hogy a Végső Kedvezményezett hiteligényléskori vállalkozás mérete az új tulajdonosi struktúra szerinti tulajdonos(ok) végső kedvezményezetti hiteligényléskor alkalmazandó létszám- és gazdálkodási adataival átszámítva is megfelelt volna-e a Hitelprogram vállalkozásméreti elvárásának. Azaz amennyiben a nagyvállalatok kizártak egy Hitelprogram esetében, tulajdonosi struktúra változása feltétel nélkül csak akkor hagyható jóvá, ha a Végső Kedvezményezett KKV-nak minősült volna az új tulajdonosi struktúra szerinti tulajdonos(ok) végső kedvezményezetti hiteligényléskor alkalmazandó létszám- és gazdálkodási adatait figyelembe véve is. Ha a vizsgálat alapján a Végső Kedvezményezett az új tulajdonosi struktúrával nem felelt volna meg a Hitelprogram vállalkozásméretre vonatkozó elvárásának vagy bármely más programfeltételnek, a tulajdonosváltásra szabálytalansági eljárás megindítása nélkül csak akkor kerülhet sor, ha a Végső Kedvezményezett 30 munkanapon belül végtörleszt, azaz maradéktalanul visszafizeti a Kölcsön teljes összegét és járulékait.

Amennyiben a kilépő tulajdonos egyben Készfizető Kezes is volt, a kezesi jogviszonya nem szűnik meg, a Kölcsönszerződés megszűnéséig fennáll. Az új tulajdonost is kötelező bevonni Készfizető Kezesként, ezért a Közvetítő köteles megkötni a Készfizető Kezesi Szerződést az új tulajdonossal.

A kérelem elfogadásával kapcsolatos döntés meghozatalára 30 nap áll a Közvetítő rendelkezésére, amely határidőt a kérelem benyújtásától, illetve a változás észlelésétől kell számítani.

A tulajdonosi struktúra változása után, az azzal kapcsolatban keletkezett dokumentumokat (létesítő okirat módosítás, aláírási címpéldány/aláírás minta, cégbíróság részére benyújtott változásbejegyzési kérelem vagy cégkivonat másolat) a Végső Kedvezményezett a dokumentumok keletkezésétől számított 8 (nyolc) munkanapon belül benyújtja.

Projekttel létrehozott vagyon elidegenítése

A Végző Kedvezményezett a Projekttel létrehozott vagyont – amennyiben az a Végző Kedvezményezett tulajdonába, illetve vagyonkezelésébe kerül – a Kölcsön összegének és járulékainak a Kölcsönszerződés szerinti maradéktalan visszafizetéséig kizárólag az MFB Zrt. előzetes jóváhagyásával, a szolgáltatási és az egyéb kötelezettségek átvállalása, átruházása mellett idegenítheti el, adhatja bérbe vagy más használatába, illetve terhelheti meg, az alábbi feltételekkel:

- amennyiben szükséges, új fedezet kerül bevonásra,
- a mindenkori fedezettségi elvárás teljesül.

Amennyiben a fenti feltételek nem teljesülnek, a fedezetcsere esetében leírtaknak megfelelően kell eljárni (és ez már szerződésmódosításnak minősül).

Az MFB Zrt. a jóváhagyás feltételeként továbbá kikötheti, hogy a kötelezettségek átvállalásának biztosítása érdekében a Projekttel létrehozott vagyon elidegenítése esetén az új tulajdonos a Végző Kedvezményezett helyébe – részleges elidegenítés esetén a Végző Kedvezményezett mellé –, bérbe vagy más módon történő használatba adás esetén – e jogviszony fennállásának idejére – a Végző Kedvezményezett mellé a szerződésbe lépjen be, vagy a kötelezettségek átvállalásáról egyoldalú nyilatkozatot tegyen.

12.6.3. Szerződésmódosítási és változásbejelentési folyamat

A szerződésmódosítási igényt és adatváltozást a Végző kedvezményezett a tudomására jutástól számított nyolc napon belül köteles bejelenteni.

Önálló Hitelprogramok esetén és olyan, Kombinált Hitelprogramok keretében finanszírozott szerződések esetében, amelyek fenntartási időszaka lejárt

Szerződésmódosítási igény és adatváltozás kizárólag abban az MFB Pontban nyújtható be, ahol az eredeti Kölcsönszerződés megkötésre került vagy MFB Pont megszűnése esetén, ahol a Kölcsönszerződés további kezelése folyik (Közvetítő). A változást leíró/igazoló dokumentumokat és az adatokat szükséges átadni a Közvetítőnek.

A módosítási kérelemről szóló döntésről a Közvetítő tájékoztatja a Végző Kedvezményezettet.

Olyan, Kombinált Hitelprogramok keretében finanszírozott szerződések esetében, amelyek fenntartási időszaka nem járt le

A szerződésmódosítási igényt és adatváltozást az EPTK felületen szükséges rögzíteni, melyhez csatolni kell a változást vagy szerződésmódosítási igényt leíró/igazoló dokumentumokat és az adatokat.

Szerződésmódosítást a Végső Kedvezményezett csak konkrét szerződéstartalomra és a módosítást konkrétan megjelölve adhat be (pl. nem kérheti általánosságban a projekt végrehajtási határidő módosítását, konkrétan meg kell jelölnie a kért új határidőt).

A módosítási kérelemről szóló döntésről a Végső Kedvezményezett EPTK felületen kap értesítést.

13.Szabálytalanságkezelés

Szabálytalansági eljárás megindítására, illetve Szabálytalanság megállapítására kizárólag a Bank által a Végső Kedvezményezettrel kötött Kölcsönszerződés megkötését követően kerülhet sor.

A Szabálytalansági eljárás célja annak megállapítása, hogy történt-e Szabálytalanság, tovább, hogy a Szabálytalanság milyen következményekkel jár, és ezek miként kezelhetők.

A Szabálytalansági eljárást a Bank folytatja le.

Szabálytalansági gyanú a Szabálytalanság elkövetésére megalapozottan utaló tények, körülmények vagy dokumentumok, amelyekből következtetni lehet a Szabálytalanság tényállási elemeinek fennállására.

A Szabálytalansági ügy elintézésében, döntéshozatalában nem vehet részt

- a) a Végső Kedvezményezett által elkövetett Szabálytalanság esetén a Végső Kedvezményezett, valamint a velük együtt jogosított vagy kötelezett személy(ek), továbbá az, akinek jogaira vagy kötelezettségeire az eljárás eredménye kihatással lehet,
- b) az a) pont alá tartozó személy vagy szervezet képviselője, vagy olyan volt képviselője, aki a Szabálytalansági eljárás tárgyát illetően érintett volt,
- c) az a) vagy a b) pont alá tartozó személy Közeli Hozzá tartozója vagy volt házastársa,
- d) aki az érintett projekt-kiválasztási eljárásban, illetve a támogatói döntés előkészítésében részt vett,
- e) a d) pontban meghatározott személy Közeli Hozzá tartozója vagy volt házastársa.

A Szabálytalansági eljárásra, az eljárás során hozott döntésre, illetve a jogorvoslatra az Eljárási Rendelet XXI-XXII. fejezeteiben, valamint az Eljárási Rendelet 1. számú mellékletét képező Egységes Működési Kézikönyv VIII. fejezetében foglalt, Pénzügyi Eszközökre vonatkozó rendelkezései az irányadóak.

14. Kifogás- és panaszkezelés

14.1. Kifogáskezelés

14.1.1. Önálló Hitelprogramok esetében

A Korm. rendelet 152. § (1b) bekezdésével összhangban a Hiteligénylő vagy a Végső Kedvezményezett a hitelkérelem benyújtásának időpontjától a Kölcsönszerződés alapján fennálló jogviszony időtartama alatt a Bank döntése ellen az európai uniós források felhasználásért felelős miniszternek címzett Kifogást nyújthat be a Banknál, amennyiben véleménye szerint a Projekt kiválasztási eljárásra, a hitelkérelemmel kapcsolatos döntés meghozatalára, a Kölcsönszerződés megkötésére, a Kölcsön folyósítására, visszakövetelésére vonatkozó eljárás jogszabálysértő vagy a Termékleírásba és Kölcsönszerződésbe ütközik.

A Hiteligénylő vagy a Végső Kedvezményezett a Kifogást postai úton, írásban a kifogásolt döntés kézbesítésétől számított tíz napon belül egy alkalommal, az indokok megjelölésével jogosult benyújtani.

A Bank postai levélcíme: MFB Zrt. Compliance Igazgatóság 1365 Budapest, Pf. 678.

Ha érdemi vizsgálat nélküli elutasításnak nincs helye a Kifogást a beérkezésétől számított harminc napon belül kell elbírálni. Az elbírálás határideje egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal meghosszabbítható. A Kifogás elbírálásáig a kifogásban foglaltakkal összefüggő eljárási határidők nyugszanak.

A Kifogás benyújtásával összefüggő tájékoztatást a kifogással megtámadható döntés vagy intézkedés tartalmazza.

Kifogás benyújtásának nincs helye a Szabálytalanságot megállapító döntés (a továbbiakban: Szabálytalansági döntés), a Szabálytalansági döntés ellen benyújtott jogorvoslati eljárást lezáró döntés, valamint a Korm. rendelet hatálya alá tartozó valamely szerv által konzultáció keretében adott észrevétel, javaslat ellen.

A Kifogás elbírálásának ügyintézési határideje a Kifogás a Bankhoz történő beérkezése napján kezdődik.

A Bank a benyújtott Kifogás vonatkozásában haladéktalanul megvizsgálja, hogy a Korm. rendelet 153. § (1) bekezdése szerint érdemi vizsgálat nélküli elutasításnak van-e helye.

Amennyiben az érdemi vizsgálat nélküli elutasításnak nincs helye, a kifogást a beérkezésétől számított 30 napon belül kell elbírálni. Az elbírálás határideje egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható.

Ha a Bank a Kifogás beérkezését követő 15 napon belül megállapítja, hogy a Kifogással támadott döntés jogszabálysértő vagy termékdokumentációba, illetve a Kölcsönszerződésbe ütközik, a döntést felülvizsgálja. Ennek során a kifogásban foglaltaknak részben vagy egészben helyt ad, és gondoskodik a jogszerű állapot helyreállításáról. A jogszerű állapot helyreállítása során biztosítani kell, hogy a jogsértőnek vagy szerződésbe ütközőnek minősített cselekmény megismétlése révén ismételten elfolytatásra kerüljön az érintett eljárás.

Amennyiben a Kifogással megtámadott eljárást az Eljárási Rend szabályai szerint a Közvetítő folytatta le, akkor a Közvetítő köteles a Bank által elrendelt önrevízió keretében az érintett eljárást az önrevízióra okot adó jogsértő vagy szerződésbe ütköző cselekmény mellőzése mellett megismételni.

Amennyiben önrevízióra nem kerül sor, a Bank a Kifogást, az abban foglaltakkal kapcsolatos írásbeli szakmai álláspontját és az ügyben keletkezett dokumentációt a Kifogás beérkezésétől számított 15 napon belül megküldi az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszternek elbírálásra.

Az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter a részére érdemi elbírálásra megküldött Kifogással kapcsolatban a következő döntéseket hozhatja:

- a) a Kifogásban foglaltaknak helyt ad, egyúttal gondoskodik a jogszerű állapot helyreállításáról,
- b) a Kifogást indokolt döntésével elutasítja.

Az a)-b) pont szerinti döntésről a Bank tájékoztatja a Közvetítőt. Az a) pont szerinti döntés esetén biztosítani kell, hogy a jogsértőnek vagy szerződésbe ütközőnek minősített cselekmény megismétlése révén a kifogást elbíráló döntés kézbesítését követő 30 napon belül ismételt lefolytatásra kerüljön az érintett eljárás. Amennyiben a Kifogással megtámadott eljárást az Eljárási Rend szabályai szerint a Közvetítő folytatta le, akkor a Közvetítő köteles az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által elrendelt önrevízió keretében az érintett eljárást az önrevízióra okot adó jogsértő vagy szerződésbe ütköző cselekmény mellőzése mellett megismételni.

A Kifogás tárgyában hozott döntés ellen további Kifogás előterjesztésének nincs helye.

A Kifogás kezelésére és elbírálására a Korm. rendelet XX. fejezetében és az 1. melléklet VII. fejezetében foglaltak szerint kerül sor.

14.1.2. Kombinált Hitelprogramok esetében

A Korm. rendelet 152. § (1b) bekezdésével összhangban támogatást igénylő (Hiteligénylő) vagy a Végső Kedvezményezett a Támogatási Kérelem benyújtásának időpontjától a támogatási jogviszony időtartama alatt az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszternek címzett Kifogást nyújthat be az Irányító Hatóságnál.

14.2. A Kifogásnak nem minősülő panaszok kezelésére vonatkozó szabályok

A Közvetítő a Pénzügyi Eszközből nyújtott támogatások kihelyezése, illetve kezelése során, a Bank magatartásával, tevékenységével, mulasztásával szemben felmerülő, Kifogásnak nem minősül reklamáció (a továbbiakban: panasz) esetén a Közvetítő saját tevékenységét, ügyfélkiszolgálását, illetve az általa nyújtott szolgáltatásokat érintő kérdéseket, problémákat azonnal megvizsgálja, szükség szerint orvosolja és kezeli.

Nem minősül panasznak:

- a 17.1. pont és 17.2. pont szerinti Kifogás,
- a Közvetítő által azonnal megvizsgált, szükség szerint orvosolt és az érintett által teljes mértékben elfogadottan kezelt kifogás,
- az MFB Zrt.-től kért általános tájékoztatás, vélemény vagy állásfoglalás;
- az a kérelem, reklamáció, amely tárgyában a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti peres eljárás van folyamatban;
- a peres eljárással érintett ügyben érkezett megkeresés (az ilyen megkeresést a folyamatban lévő peres eljárással összefüggő iratnak kell tekinteni);
- az a beadvány, amely folyamatban lévő Szabálytalansági eljáráshoz kapcsolódik.

A panaszt a Bank vizsgálja ki. A panaszok rögzítését és nyilvántartásba vételét a Bank Compliance Igazgatósága végzi. A Bank a panaszt írásban, 30 napon belül válaszolja meg.

15. Adatszolgáltatás

A kedvezményezett a Kölcsönszerződésbe foglalva köteles nyilatkozni arról, hogy

- a) az Áht.-nak megfelelően
  - aa) megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének,
  - ab) a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló törvényben foglalt közzétételi kötelezettségének eleget tett, vagy nem tartozik annak hatálya alá, és
  - ac) jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet esetén átlátható szervezetnek minősül,
- b) a támogatási rendszerből való kizárás hatálya alatt nem áll,
- c) nem áll fenn harmadik személy irányában olyan kötelezettség, amely a támogatással létrejött Projekt céljának megvalósulását megghiúsíthatja,
- d) ha ellene jogerős végzéssel végelszámolási, felszámolási-, csőd- vagy egyéb, a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott eljárást rendelnek el,
- e) amennyiben az Atr. 2. § 1. pont a)-d) alpontja szerinti csekély összegű támogatást igényel – a folyamatban lévő és az azt megelőző két pénzügyi év során a részére (és a vele Egy és Ugyanazon Vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére) megítélt csekély összegű támogatásoknak mennyi volt a támogatástartalma.

A Végső Kedvezményezett a Közvetítő részére minden év június 15-ig köteles benyújtani a számára előírt formában az éves számviteli beszámolót és a 2. sz. formanyomtatvány szerinti egyéb adatokat. Amennyiben a Végső Kedvezményezett konszolidált beszámoló készítésére kötelezett, a konszolidált beszámolóját is köteles legkésőbb a tárgyévet követő év szeptember 30. napjáig benyújtani a Közvetítő részére.

A Végső Kedvezményezett minden esetben köteles a Projekttel érintett ingóságok nyilvántartásába vételét igazolni a vagyonleltár érintett részének Közvetítő részére történő beküldésével, cégszerű aláírással, keltezéssel ellátva, a dolog beszerzését követő 30 napon belül.

Az Eljárási Rendelet 79. § (1) előírásai alapján a Kölcsönszerződés tartalmazza a beszámolóval és az ellenőrzéssel kapcsolatos szabályokat.

Negyedik rész: Záró rendelkezések

A felmerülő, jelen Eljárási Rendszerben nem szabályozott kérdésekben az MFB Zrt. jogosult – írásban – állást foglalni.

Az MFB Zrt. az Eljárási Rendszerben foglaltak vonatkozásában a változtatás jogát fenntartja. Az Eljárási Rendszerben foglaltakra vonatkozó változtatásokról az MFB Zrt. közleményben tájékoztatja a pénzügyi intézményeket, a Hiteligénylőket és a Végző Kedvezményezetteket.

Ötödik rész: Formanyomtatványok

---

1. sz. formanyomtatvány:	Ügyfél Lehívási Értesítés
2. sz. formanyomtatvány:	Éves minősítéshez bekért adatok

1. sz. Formanyomtatvány: Ügyfél lehívási értesítés

ÜGYFÉL LEHÍVÁSI ÉRTEŚÍTÉS

Szerződés száma:	
Közokirat száma:	

Tisztelt Hitelintézet!

Hivatkozva az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1051 Budapest, Nádor u. 31. „cg.” 01-10-041712) hitelnyújtó és

Ügyfél neve:	
székhelye:	
adószáma:	

hitelfelvevő között létrejött fenti számú kölcsönszerződésre, kérjük az alábbi hitelösszegnek megjelölt értéknapra és számlaszámra történő folyósítását.

Összeg (számmal):	□□.□□□.□□□,- Ft
Összeg (betűvel):	

Folyósítás értéknapja: (kedvezményezett számlán történő jóváírás napja)	□□□□.□□.□□
--	------------

Kedvezményezett neve: (ha az ügyféllel nem egyezik meg)	
Kedvezményezett címe/székhelye:	
Ügyfél/kedvezményezett bankszámlaszáma:	□□□□□□□□-□□□□□□□□-□□□□□□□□
Átutaláson megjelenítendő közlemény	

Mellékletek:

- db számlaösszesítő
- db beruházási számla/számlát helyettesítő bizonylat
- db Bankszámlakivonat a megelőző folyósítás felhasználásának illetve utófinanszírozás esetén a számlák kifizetésének igazolásához

Kelt: .....

ügyfél aláírása
(Közvetítőnél bejelentett módon)

2. sz. Formanyomtatvány: Éves minősítéshez bekért egyéb adatok

Éves adatszolgáltatáshoz benyújtandó kiegészítő adatok

a számviteli törvény hatálya alá tartozó vállalkozások esetén

S.sz.	Kölcsön megnevezése	Szerződés-kötés dátuma	Szerződés lejárata	Szerződött kölcsönösszeg * (devizahitel esetén)	Árfolyam	Szerződött kölcsönösszeg forintban	Fennálló tőkeállomány a tárgyév végén (Ft)	Tőke törlesztés gyakorisága (szerződés szerint)	Tőke törlesztés összege (szerződés szerint)	Tárgyévben megfizetett, elszámolt kamat	Tárgyévet követő évben fizetendő tőketörlesztés
1.											
2.											
3.											
	ÖSSZESEN										

tárgyév=utolsó lezárt gazdasági év

*devizában szerződött ügyleteknél a szerződés pénznemében töltendő ki!

Éves adatszolgáltatáshoz benyújtandó gazdálkodási adatok

a számviteli törvény hatálya alá nem tartozó vállalkozások esetén

Egyszerűsített Vállalkozói Adó szerint adózó Egyéni Vállalkozó esetében

Megnevezés	Utolsó lezárt év ⁴
1. ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	
2. Forgóeszközök (3+4+5+6+7+8)	
3. Pénzeszközök (pénztár és bankszámla egyenlege)	
4. Értékpapírok bekerülési értéke	
5. Vevőkkel szembeni követelések	
6. Egyéb (vevőkön kívüli) követelések összesen	
7. az összes követelésből (vevők+egyéb) határidőn túli követelés	
8. Készletek értéke	
9. Befektetett eszközök (10+11)	
10. Folyamatban lévő beruházások értéke	
11. Tárgyi eszközök nettó értéke	
12. KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN	
13. Rövid (éven belüli) lejáratú kötelezettségek (14+15+16)	
14. Szállítókkal szembeni kötelezettségek	
15. Adó- és társadalombiztosítási kötelezettség	
16. Egyéb éven belüli kötelezettségek	
17. Hosszú (éven túli) lejáratú kötelezettségek	
18. Hosszú lejáratú kötelezettségek (éves) kamata a tárgyévben	
19. Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évi törlesztő részlete	
20. Az adóévben megszerzett bevétel	
21. Az EVA alapja	
22. Egyszerűsített vállalkozói adó	
23. Vállalkozói költség összesen	
24. ebből: pénzügyi műveletek kiadásai	
25. rendkívüli kiadás	
26. tárgyi eszköz értékcsökkenése	
27. Vállalkozói jövedelem vagy veszteség	
28. ADÓZÁS UTÁNI VÁLLALKOZÓI JÖVEDELEM	

⁴ Újjonnan alakult vállalkozás továbbá az olyan vállalkozás esetén, amely csak bevételi nyilvántartást vezet nem kell kitölteni!

Éves adatszolgáltatáshoz benyújtandó gazdálkodási adatok

a számviteli törvény hatálya alá nem tartozó vállalkozások esetén

Személyi Jövedelemadó szerint adózó Egyéni Vállalkozó esetében

Megnevezés	Utolsó lezárt év (20__)
1. ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	
2. Forgóeszközök (3+4+5+6+7+8)	
3. Pénzeszközök (pénztár és bankszámla egyenlege)	
4. Értékpapírok bekerülési értéke	
5. Vevőkkel szembeni követelések	
6. Egyéb (vevőkön kívüli) követelések összesen	
7. az összes követelésből (vevők+egyéb) határidőn túli követelés	
8. Készletek értéke	
9. Befektetett eszközök (10+11)	
10. Folyamatban lévő beruházások értéke	
11. Tárgyi eszközök nettó értéke	
12. KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN	
13. Rövid (éven belüli) lejáratú kötelezettségek (14+15+16)	
14. Szállítókkal szembeni kötelezettségek	
15. Adó- és társadalombiztosítási kötelezettség	
16. Egyéb éven belüli kötelezettségek	
17. Hosszú (éven túli) lejáratú kötelezettségek	
18. Hosszú lejáratú kötelezettségek (éves) kamata a tárgyévben	
19. Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évi törlesztő részlete	
20. Az adó alapjába számító bevételek	
21. ebből: pénzügyi műveletek bevételei	
22. rendkívüli bevétel	
23. Egyéb bevétel	
24. Vállalkozói költség összesen	
25. ebből: pénzügyi műveletek kiadásai	
26. rendkívüli kiadás	
27. tárgyi eszköz értékcsökkenése	
28. Vállalkozói jövedelem vagy veszteség	
29. ADÓZÁS UTÁNI VÁLLALKOZÓI JÖVEDELEM	

